

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ERZİNCAN VALİLİĞİ
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İL MÜDÜRLÜĞÜ**

**ERZİNCAN İLİ 2024 YILI
ÇEVRE DURUM RAPORU**

HAZIRLAYAN:
ÇED VE ÇEVRE İZİNLERİNDEN SORUMLU ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

ERZİNCAN - 2024

İÇİNDEKİLER

Sayfa

GİRİŞ	1
A. HAVA	5
A.1. HAVA KALİTESİ.....	5
A.2. HAVA KALİTESİ ÜZERİNE ETKİ EDEN KİRLİTİCİLER	10
A.3. HAVA KALİTESİNİN KONTROLÜ KONUSUNDAKİ ÇALIŞMALAR	13
A.3.1. Temiz Hava Eylem Planları	13
A.4. ÖLÇÜM İSTASYONLARI	13
A.5. ÇEVRESEL GÜRÜLTÜ	19
A.6. İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ EYLEM PLANI ÇERÇEVESİNDE YAPILAN ÇALIŞMALAR	20
A.7. ULAŞIM VE HAREKETLİLİK	21
A.8 SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	22
B. SU VE SU KAYNAKLARI	23
B.1. İLİN SU KAYNAKLARI VE POTANSİYELİ	23
B.1.1. Yüzeysel Sular	23
B.1.1.1. Akarsular.....	23
B.1.1.2. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuarlar.....	23
B.1.2. Yeraltı Suları.....	24
B.1.2.1. Yeraltı Su Seviyeleri	24
B.2. SU KAYNAKLARININ KALİTESİ	24
B.3. SU KAYNAKLARININ KİRLİLİK DURUMU	26
B.3.1. Noktasal kaynaklar	26
B.3.1.1. Endüstriyel Kaynaklar.....	26
B.3.1.2. Evsel Kaynaklar	26
B.3.2. Yayılı Kaynaklar	26
B.3.2.1. Tarımsal Kaynaklar	26
B.3.2.2. Diğer	26
B.4. DENİZLER	27
B.4.1. Deniz Kıyı Sularının Kirlilik Durumu.....	27
B.4.2. Plajların Su Kalitesi ve Mavi Bayrak Durumu	27
B.4.3. Acil Müdahale Planları	27
B.4.4. Atık Kabul Tesisleri ve Atık Alma Gemileri	28
B.4.5. Denizdeki Balık Çiftlikleri	28
B.4.6. Deniz Çöpleri	28
B.5. SEKTÖREL SU KULLANIMLARI VE YAPILAN SU TAHSİSLERİ	28
B.5.1. İçme ve Kullanma Suyu.....	28
B.5.1.1 Yüzeysel su kaynaklarından kullanılan su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti	28
B.5.1.2. Yeraltı su kaynaklarından temin edilen su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti	29
B.5.1.3. İçme Suyu temin edilen kaynağın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb.	29
B.5.2. Sulama.....	31
B.5.2.1. Salma sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı.....	32
B.5.2.2. Damla, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı.....	32
B.5.3. Endüstriyel Su Temini	32
B.5.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanımı	33
B.5.5. Rekreasyonel Su Kullanımı	33
B.6. ÇEVRESEL ALTYAPI	36
B.6.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve Atıksu Arıtma Tesisleri Hizmetleri.....	36
B.6.2. Organize Sanayi Bölgeleri ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri.....	39

B.6.3. Düzenli Depolama Tesislerinde Oluşan Sızıntı Sularının Yönetimi	39
B.6.4. Artırılmış Atıksuların Yeniden Kullanılması veya Bertarafı	39
B.7. TOPRAK KİRLİLİĞİ VE KONTROLÜ.....	40
B.7.1. Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalar.....	40
B.7.2. Arıtma Çamurlarının Yönetimi	40
B.7.3. Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar	41
B.7.4. Tarımsal Faaliyetler İle Oluşan Toprak Kirliliği	42
B.8. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	43
C. ATIK	44
C.1. BELEDİYE ATIKLARI	44
C.2. HAFRİYAT TOPRAĞI, İNŞAAT VE YIKINTI ATIKLARI	46
C.3. SIFIR ATIK YÖNETİMİ.....	46
C.3.1. Eğitimler.....	46
C.3.2. Atık Getirme Merkezleri	47
C.3.3. Temel seviye Sıfır Atık Belgesi Alan Bina/Yerleşke Sayısı.....	47
C.4. AMBALAJ ATIKLARI.....	49
C.5. TEHLİKELİ ATIKLAR.....	52
C.6. ATIK YAĞLAR.....	53
C.7. ATIK PİL VE AKÜMÜLATÖRLER	53
C.8. BİTKİSEL ATIK YAĞLAR	54
C.9. ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ LASTİKLER.....	54
C.10. ATIK ELEKTRİKLİ VE ELEKTRONİK EŞYALAR	55
C.11. ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ ARAÇLAR	56
C.12. TEHLİKESİZ ATIKLAR.....	57
C.12.1 Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıkları.....	57
C.12.2 Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül	58
C.12.3 Atıksu Arıtma Çamurları.....	58
C.13. TIBBİ ATIKLAR.....	59
C.14. MADEN ATIKLARI	59
C.15. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	61
Ç. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN ÖNLENMESİ ÇALIŞMALARI.....	62
Ç.1. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALAR.....	62
Ç.2. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	62
D. PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ ÇALIŞMALARI.....	63
D.1. PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ (PGD)	63
D.2. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	63
E. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK.....	64
E.1. FLORA	64
E.2. FAUNA	66
E.3. ORMANLAR, MİLLİ PARKLAR VE TABİAT PARKLARI	69
E.3.1. Ormanlar.....	69
E.3.2. Milli Parklar.....	70
E.3.3. Tabiat Parkları.....	71
E.4. ÇAYIR VE MERA	73
E.5. SULAK ALANLAR.....	74
E.6. TABİAT VARLIKLARINI KORUMA ÇALIŞMALARI	78
E.6.1. Tabiat Anıtları.....	79

<i>E.6.2. Tabiatı Koruma Alanları</i>	<i>79</i>
<i>E.6.3. Anıt Ağaçlar</i>	<i>79</i>
<i>E.6.4. Özel Çevre Koruma Bilgileri</i>	<i>80</i>
<i>E.6.5. Doğal Sit Alanları</i>	<i>81</i>
E.7. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	85
F. ARAZİ KULLANIMI	86
F.1. ARAZİ KULLANIM VERİLERİ	86
F.2. MEKÂNSAL PLANLAMA	87
<i>F.2.1. Çevre Düzeni Planı</i>	<i>87</i>
F.3. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	88
G. ÇED, ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ	89
G.1. ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ İŞLEMLERİ	89
G.2. ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ	89
G.3. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	90
H. ÇEVRE DENETİMLERİ VE İDARİ YAPTIRIM UYGULAMALARI	91
H.1. ÇEVRE DENETİMLERİ	92
H.2. ŞİKÂyetLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	93
H.3. İDARİ YAPTIRIMLAR	94
H.4. ÇEVRE KANUNU UYARINCA DURDURMA CEZASI UYGULAMALARI	94
H.5. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	95
I. KİRLETİCİ SALIM VE TAŞIMA KAYDI UYGULAMALARI	96
İ. ÇEVRE EĞİTİMLERİ	98

ÇİZELGELER DİZİNİ

Sayfa

Çizelge 1 – Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği limit değerleri ve uyarı eşikleri...	7
Çizelge 2 - Ulusal hava kalite indeksi kesme noktaları.....	8
Çizelge 3 - Ulusal hava kalitesi indeksi	8
Çizelge 4 –2024 yılı itibariyle sürekli emisyon ölçüm sistemleri	8
Çizelge 5 –2024 yılında kullanılan yakıt türleri ve miktarları.....	11
Çizelge 6 -2024 yılında hava kalitesi ölçüm istasyon yerleri ve ölçülen parametreler	12
Çizelge 7 -2024 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerini aştığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$; CO : mg/m^3).....	18
Çizelge 8 – Tamamlanan Gürültü Bariyerleri	19
Çizelge 9-2024 yılındaki araç sayısı ve egzoz ölçümü yaptıran araç sayısı.....	20
Çizelge 10 – Tamamlanan Bisiklet Yolları	20
Çizelge 11 – Tamamlanan Yeşil Yürüyüş Yolları	20
Çizelge 12 – Tamamlanan Çevre Dostu Sokak	20
Çizelge 13 –İlin akarsuları	21
Çizelge 14 - Mevcut göl, gölet ve rezervuarlar	22
Çizelge 15 – Yeraltı suyu potansiyeli.....	22
Çizelge 16 -2024 yılı yüzey ve yeraltı sularında tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan nitrat kirliliği ile ilgili analiz sonuçları	23
Çizelge 17 – Kıyı su kütlelerinin ekolojik kalite değerlendirmesi	25
Çizelge 18 –2024 yılı itibariyle acil müdahale planı hazırlaması gereken ve onaylı plana sahip kıyı tesisi sayısı.....	26
Çizelge 19 –2024 yılı itibariyle kentsel atıksu arıtma tesislerinin durumu	35
Çizelge 20 –2024 yılı OSB, Serbest Bölgeler ve Sanayi Sitelerinde atıksu arıtma tesislerinin (AAT) durumu	36
Çizelge 21 –2024 yılı itibariyle münferit sanayiye ait atıksu arıtma tesisi (AAT) sayısı.....	36
Çizelge 22 –2024 yılı itibariyle yeniden kullanılan veya bertaraf edilen arıtılmış atıksu durumu.....	37
Çizelge 23 - 2024 yılı için tespit edilen noktasal kaynaklı toprak kirliliğine ilişkin veriler.....	37
Çizelge 24 –2024 yılında kullanılan ticari gübre tüketiminin bitki besin maddesi bazında ve yıllık tüketim miktarları	39
Çizelge 25 -2024 yılında tarımda kullanılan girdilerden gübreler haricindeki diğer kimyasal maddeleri (tarımsal ilaçlar vb)	39
Çizelge 26 -2024 yılında topraktaki pestisit vb tarım ilacı birikimini tespit etmek amacıyla yapılmış analizin sonuçları.....	40
Çizelge 27 -2024 yılı için il/ilçe belediyelerince toplanan ve yerel yönetimlerce (büyükşehir belediyesi/ belediye/ birliklerce) yönetilen belediye atığı miktarı ve toplanma, taşınma ve bertaraf yöntemleri.....	42
Çizelge 28–2024 yılı itibariyle hafriyat toprağı, inşaat ve yıkıntı atıkları yönetimi	43
Çizelge 29–2024 yılı itibariyle Atık Getirme Merkezleri/ Mobil Atık Getirme Merkezleri	44
Çizelge 30 –2024 yılı itibariyle temel seviye sıfır atık belgesini alan il genelindeki bina/yerleşkelerin sayısı.....	45
Çizelge 31 –2022 yılı ambalaj ve ambalaj atıkları istatistik sonuçları	46

Çizelge 32 - Kayıtlı ekonomik işletme sayısı.....	46
Çizelge 33 -2022 yılında kayıtlı ambalaj atığı toplama ayırma tesisi sayısı	47
Çizelge 34 -2022 yılında ambalaj atığı geri kazanım tesisi sayısı.....	47
Çizelge 35 -2022 yılında atık işleme yöntemine göre tehlikeli atık miktarları*	49
Çizelge 36 –2022 yılı için atık madeni yağ geri kazanım ve bertaraf miktarları	49
Çizelge 37 – Yıllar itibariyle atık akü ve pil miktarı (kg)*	50
Çizelge 38 –2022 yılı için atık bitkisel yağlarla ilgili veriler	50
Çizelge 39 –2022 yılında oluşan ömrünü tamamlamış lastikler ile ilgili veriler.....	50
Çizelge 40 – Yıllar itibariyle beyan edilen ÖTL miktarları (ton/yıl)	50
Çizelge 41–2022 yılı AEEE toplanan ve işlenen miktarlar.....	52
Çizelge 42 –İlde yer alan ÖTA Tesis sayısı (Adet).....	52
Çizelge 43– Yıllar itibariyle teslim alınan ÖTA miktarı (adet).....	53
Çizelge 44 –2022 Yılı tehlikesiz atıkların miktarı ve bertaraf edilmesi ile ilgili veriler	53
Çizelge 45 –2024 yılı için ildeki demir ve çelik üreticileri, cüruf ve bertaraf yöntemi	54
Çizelge 46-2024 yılı termik santrallerde kullanılan kömür, oluşan cüruf ve uçucu kül miktarı	54
Çizelge 47 –2024 yılında il sınırları içinde oluşan yıllık tıbbi atık miktarı.....	55
Çizelge 48 - Yıllara göre tıbbi atık miktarı	55
Çizelge 49 –2024 yılında maden zenginleştirme tesislerinden kaynaklanan atık miktarı	56
Çizelge 50 –2024 yılı itibariyle bulunan atık işleme tesisi sayısı*.....	57
Çizelge 51 –2024 yılında BEKRA kuruluşlarının sayısı.....	58
Çizelge 52 –2024 yılında BEKRA denetimi yapılan kuruluş sayısı	58
Çizelge 53–2024 yılında Katı Yakıtlara Ait Piyasa Gözetimi ve Denetimi	59
Çizelge 54 - Arazi kullanım sınıflandırması	65
Çizelge 55 - Kullanım Alanlarının Tabiat Parkı İçindeki Alansal Dağılımı	68
Çizelge 56 – Arazi kullanım sınıflandırması.....	81
Çizelge 57 – Bakanlık merkez ve ÇŞİDİM tarafından 2024 yılı içerisinde alınan ÇED Olumlu ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının sektörel dağılımı*	83
Çizelge 58 – Bakanlık merkez ve ÇŞİDİM tarafından 2014-2024 yılları arasında verilen muafiyet kararlarının sektörel dağılımı	84
Çizelge 59 – 2014-2024 yılları arasında verilen iade/iptal kararlarının sektörel dağılımı	84
Çizelge 60–2024 yılında Bakanlık Merkez teşkilatı ve ÇŞİDİM tarafından verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisansı Belgesi sayıları.....	84
Çizelge 61 -2024 yılında ÇŞİDİM tarafından gerçekleştirilen denetimlerin sayısı	86
Çizelge 62-2024 yılında ÇŞİDİM’e gelen tüm şikâyetler ve bunların değerlendirilme durumları	87
Çizelge 63 –2024 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan ceza miktarları ve sayısı	87
Çizelge 64- Erzincan İlinde Kirletici Salım ve Taşıma Kaydı Sistemine Kayıtlı Tesislerin Sektörel Dağılımı.....	90

GRAFİKLER DİZİNİ

Sayfa

Grafik 1-2024 yılında Erzincan istasyonu SO ₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği*	13
Grafik 2-2024 yılında Erzincan istasyonu NO _x parametresi günlük ortalama değer grafiği*	13
Grafik 3-2024 yılında Erzincan istasyonu O ₃ parametresi günlük ortalama değer grafiği*	13
Grafik 4-2024 yılında Erzincan istasyonu PM10 parametresi günlük ortalama değer grafiği*	14
Grafik 5-2024 yılında Erzincan Trafik istasyonu SO ₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği*	14
Grafik 6-2024 yılında Erzincan Trafik istasyonu NO _x parametresi günlük ortalama değer grafiği*	14
Grafik 7-2024 yılında Erzincan Trafik istasyonu CO parametresi günlük ortalama değer grafiği*	15
Grafik 8-2024 yılında Erzincan Trafik istasyonu PM10 parametresi günlük ortalama değer grafiği*	15
Grafik 9-2024 yılında Erzincan Trafik istasyonu PM _{2,5} parametresi günlük ortalama değer grafiği*	15
Grafik 10-2024 yılında Erzincan İliç istasyonu SO ₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği*	16
Grafik 11-2024 yılında Erzincan İliç istasyonu NO _x parametresi günlük ortalama değer grafiği*	16
Grafik 12-2024 yılında Erzincan İliç istasyonu CO parametresi günlük ortalama değer grafiği*	16
Grafik 13-2024 yılında Erzincan İliç istasyonu O ₃ parametresi günlük ortalama değer grafiği*	17
Grafik 14-2024 yılında Erzincan İliç istasyonu PM10 parametresi günlük ortalama değer grafiği*	17
Grafik 15-2024 yılında Erzincan İliç istasyonu PM _{2,5} parametresi günlük ortalama değer grafiği*	17
Grafik 16-2024 yılında gürültü konusunda yapılan şikayetlerin dağılımı	18
Grafik 17- Yıllar itibariyle plajların durumu, mavi bayrak almış plaj ve marinaların sayısı	25
Grafik 18-2024 yılı belediyeler tarafından içme ve kullanma suyu şebekesi ile dağıtılmak üzere temin edilen su miktarının kaynaklara göre dağılımı	27
Grafik 19-2024 yılında endüstrinin kullandığı suyun kaynaklara göre dağılımı	31
Grafik 20- Yıllar bazında kanalizasyon şebekesi tesisi ile hizmet verilen belediye nüfusunun toplam nüfusa oranı	34
Grafik 21- Yıllar bazında atıksu arıtma tesisi ile hizmet verilen belediye nüfusunun toplam belediye nüfusuna oranı	34
Grafik 22- 2024 yılında belediyelerden kaynaklanan arıtma çamurunun yönetimi	38
Grafik 23-2024 yılında sanayiden kaynaklanan arıtma çamurunun yönetimi	38
Grafik 24-2024 yılı itibariyle Belediye atık karakterizasyonu	41
Grafik 25- Yıllar bazında sıfır atık yönetimi kapsamında verilen eğitimlere katılan kişi sayısı	44
Grafik 26- Yıllar itibariyle temel seviye sıfır atık belgesini alan bina/yerleşke sayısı	46
Grafik 27- Yıl bazında kayıtlı ekonomik işletme sayısı	47
Grafik 28- Yıl bazında bulunan ambalaj atığı geri kazanım tesisi sayısı	48
Grafik 29- 2024 yılı Atık yönetim uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikeli atık yönetimi*	48
Grafik 30- Yıllar itibariyle ilinde atık madeni yağ miktarları *	49
Grafik 31- Yıllar itibariyle beyan edilen ÖTL miktarları (ton/yıl)	51
Grafik 32- Yıllar itibariyle beyan edilen atık elektrikli ve elektronik eşya miktarları (ton)	52
Grafik 33- Yıllar itibariyle AEEE işleyen tesis sayısı	52
Grafik 34- 2022 Yılı Atık Yönetim Uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikesiz atık yönetimi	53
Grafik 35-2024 yılı kül atıklarının yönetimi	54
Grafik 36-2024 yılında madencilikte proses atıklarının bertarafı	56
Grafik 37- Arazi kullanım durumuna göre arazi sınıflandırması	81
Grafik 38 - İlimizde 2024 yılında ÇED Olumlu Kararı alınan proje olmadığından ÇED Olumlu kararlarının sektörel dağılımını içeren verisi mevcut değildir	83

Grafik 39–2024 yılında ÇED Gerekli Değildir Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı	83
Grafik 40–2024 yılında verilen Çevre İzin/ Çevre İzin ve Lisans Belgelerinin konularına göre dağılımı	85
Grafik 41– ÇŞİDİM tarafından 2024 yılında gerçekleştirilen planlı ve ani çevre denetimlerinin dağılımı.....	86
Grafik 42-2024 yılında ÇŞİDİM gelen şikâyetlerin konulara göre dağılımı.....	87
Grafik 43-2024 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan idari para cezaları miktarının konulara göre dağılımı.....	88
Grafik 44-2024 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan idari para cezaları sayısının konulara göre dağılımı.....	88
Grafik 45-Erzincan İlinde Kirlетici Salım ve Taşıma Kaydı Sistemine Kayıtlı Tesislerin Sektörel Dağılımı.....	91
Grafik 46- Erzincan İlinde Kirlетici Salım ve Taşıma Kaydı Sistemine Kayıtlı Tesislerin Endüstriyel Faaliyet Dağılımı.....	91

HARİTALAR DİZİNİ

	Sayfa
Harita 1 - HEY Portalı Ulusal PM ₁₀ Emisyonları Dağılım Haritası; (ton/yıl).....	6
Harita 2 -Erzincan ilinde bulunan hava kirliliği ölçüm cihazlarının yerleri.....	12
Harita 3 -Erzincan ilinin Çevre Düzeni Planı.....	82
Harita 4 Erzincan İlinde Kirlletici Salım ve Taşıma Kaydı Sistemine Kayıtlı Tesislerin Harita üzerinde gösterimi.....	91

RESİMLER DİZİNİ

	Sayfa
Resim 1: Erzincan Sütotu (<i>Sonchus erzincanicus</i>).....	60
Resim 2: Wagner'in Çokgözlüsü (<i>Polommatus Wagner</i>)	63
Resim 3: Yaban Keçisi (<i>Capra aegagrus</i>)	64
Resim 4: Gökkuşluğu Alabalığı (<i>Oncorhynchus mykiss</i>).....	64
Resim 5: Tosbağa (<i>Testudo graeca</i>).....	65
Resim 6: Dumanlı Tabiat Parkı	67
Resim 7: Ekşisu Sazlığı.....	70
Resim 8: Erzincan Sütotu (<i>Sonchus erzincanicus</i>).....	71
Resim 9: Salep otu (<i>Orchis mascula</i>)	72
Resim 10: Erzincan Geveni (<i>Astragalus erzincanicus</i>)	73
Resim 11: Turna (<i>Grus grus</i>).....	73
Resim 12: Ala Mağarası (https://erzincan.csb.gov.tr/ilimiz-tabiat-varliklari-haber-221593).....	74
Resim 13: Alanın Ardıcı Tabiat Anıtı (https://erzincan.csb.gov.tr/tabiat-varliklarimiz-haber-64405)..	75
Resim 14: Alanın Ardıcı Anıt Ağacı (https://erzincan.csb.gov.tr/tabiat-varliklarimiz-haber-64405)...	76
Resim15:EkşisuSazlığı.....	77
Resim 16: Girlevik Şelalesi (https://erzincan.bel.tr/tarihi-merkez/girlevik-selalesi/8#group-2).....	78
Resim 17: Karanlık Kanyon (https://www.erzincan.bel.tr/tarihi-merkez/karanlik-kanyon/6#group-2)	78
Resim 18: Kırkgöz Su Kaynakları.....	79
Resim 19: Otlukbeli Gölü (http://www.otlukbeli.gov.tr/otlukbeli-golu-kesin-korunacak-hassas-alan-olarak-tescil-edilmistir)	79
Resim 20: Refahiye Ormanları (http://www.refahiye.gov.tr/cografi-yapi).....	80

GİRİŞ

Erzincan, Doğu Anadolu Bölgesi'nin Yukarı Fırat Bölümü'nde 39 02'- 40 05' kuzey enlemleri ile 38 16'- 40 45' doğu boylamları arasında yer yer alan “etrafı dağlık, ortası bağlık” diye anılan bir ilimizdir. Erzincan ili genellikle dağlar ve platolarla kaplıdır. Dağlar, çeşitli yönlerde belirli bir sınır içinde uzanır. Erzincan İl toprakları jeolojik yapı itibarıyla ikinci, üçüncü ve dördüncü zamanlarda oluşmuştur. Doğudaki Tercan Ovası, özel bir jeolojik yapı gösterir. Yöre, başkalaşım kayalarları arasına yerleşmiş geniş düzlükler ve dördüncü zamanda oluşmuş alüvyonlarla kaplıdır. Karasal iklim özelliklerine sahip olan Erzincan Doğu Anadolu Bölgesinde yer alan Elâzığ ve Malatya dışındaki diğer tüm illerden daha ılıman bir iklime sahiptir.

Erzincan ili keşfedilmeyi bekleyen birçok doğal güzelliğe sahiptir. Dört tarafı dağlarla çevrili bölge özellikle doğa sporları açısından çok cazip olanaklar sunmaktadır. Kemah, Kemaliye ve Refahiye İlçeleri bu tür faaliyetler için çok zengin seçenekler içermektedir. İl merkezinde Ergen Dağı Kayak Tesisleri, Ilıca, Beytahtı, Girlevik Şelalesi, Çayırılı ilçesinde Aygır Gölü, Kemah'ta Soğuk Sular, Kemaliye'nin kendine has mimarisi, Otlukbeli ilçesinde doğal sit alanı olarak da kabul edilen Otlukbeli Gölü, Refahiye ilçesinde Dumanlı Dağları ve ormanları, Üzümlü'de Bayırbağ Mesire Yeri ve Hıdırellez Gölü, Tercan'da ise Ağ Baba ilimizin akla ilk gelen önemli yerleridir. Urartu medeniyetinin günümüze ulaşmış en sağlam kentlerinden biri olan Altıntepe de ilimiz sınırları içerisinde bulunmaktadır.

Erzincan İline bağlı 8 ilçe bulunmaktadır. İlçelerin il merkezine uzaklıkları Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Erzincan ilinde ilçelerin il merkezine olan karayolu uzaklıkları
(Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Karayolları Genel Müdürlüğü)

İlçe Adı	Çayırılı	İliç	Kemah	Kemaliye	Otlukbeli	Refahiye	Tercan	Üzümlü
Km	79	114	51	151	142	76	100	24

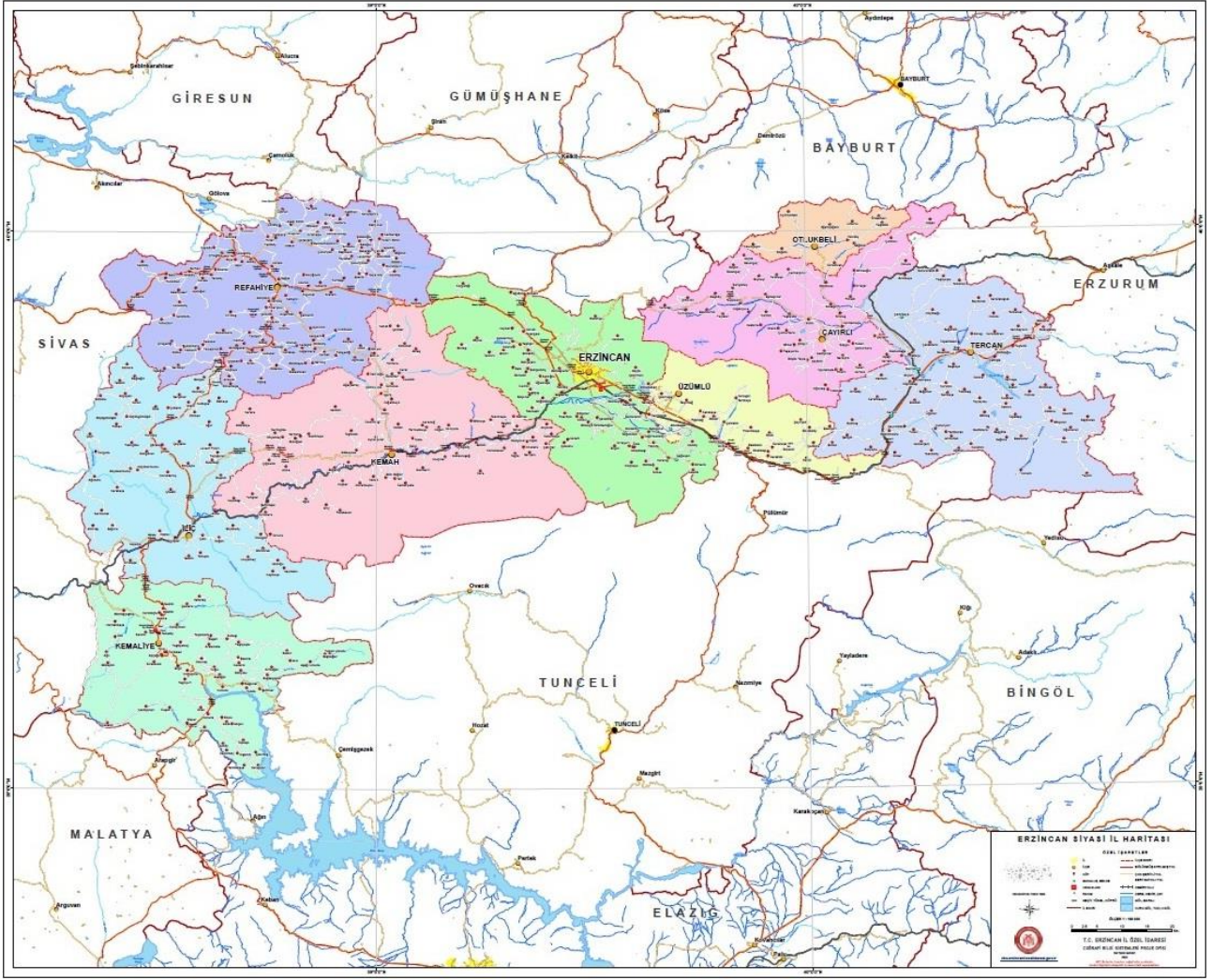
Erzincan, Doğu Anadolu Bölgesi'nin batı bölümünde, Yukarı Fırat Havzasında bulunmaktadır. Şehrin kuzeyinde, Giresun, Bayburt, Gümüşhane; batısında Sivas; doğusunda Erzurum ve Bingöl; güneyinde ise Tunceli, Malatya ve Elâzığ illeri bulunmaktadır. Tablo 2'de Erzincan İlinin bazı illere karayoluyla olan uzaklıkları verilmiştir.

Tablo 2. Erzincan İlinin bazı illere karayoluyla olan uzaklıkları

Merkez	Varılacak Nokta	Mesafe (km)
Erzincan	Adana	676
Erzincan	Ankara	690
Erzincan	Antalya	1059
Erzincan	Bursa	1053
Erzincan	Gaziantep	602
Erzincan	İstanbul	1044
Erzincan	İzmir	1282
Erzincan	Kocaeli	933
Erzincan	Konya	746
Erzincan	Şanlıurfa	573

(<http://www.kgm.gov.tr>, 2024)

Erzincan İlinin İlçeleri ve komşu illeri harita Şekil 1'de sunulmuştur.

Şekil 1. 1:190.000 Ölçekli Erzincan Siyasi İl Haritası Erzincan İl Özel İdaresi (Erzincan İl Özel İdaresi, 2024)

Erzincan ili merkezi Erzincan Ovası üzerine kurulmuştur. Şehrin kuzey kısmında Esence Dağları, güneyinde ise Mercan Dağları uzanmaktadır. Bu iki dağ silsilesi arasında kalan Erzincan Ovası üzerine kurulan Erzincan il merkezi içerisinde Erzincan Şeker Fabrikası ve Çöpler Kompleks Maden İşletmesi dışında büyük sanayisi bulunmamaktadır. Nerede ise tamamı yerleşim alanı olan il merkezinin üzerinde kurulu bulunduğu topraklar verimli tarım arazileridir. 1185 rakımda bulunan Erzincan Ovası üzerinde Erzincan Belediyesi, 20 km doğuda bulunan Üzümlü Belediyesi ve Üzümlü ilçesine bağlı 3 belde belediyesi bulunmaktadır. Tüm il genelinin nüfusu ise 243.399 kişidir.

İlimizde 1 adet 372 hektar alan üzerine kurulu Organize Sanayi Bölgesi (OSB) mevcuttur. 190 adet sanayi parselinin; 99 adet parselde 98 firma üretim, 27 adet parselde 27 firma inşaat, 13 adet parselde 11 firma proje aşamasındadır. 50 adet boş sanayi parseli bulunmaktadır. İl merkezinde ağır sanayi olmamakla birlikte küçük ölçekli sanayi şehir merkezinde bulunmaktadır.

04.07.2011 tarih ve 27984 sayılı Resmî Gazete’ de yayımlanan Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında KHK hükümleri ve 20.07.2011 tarih ve 1892 sayılı Bakanlık Makam Olur’u ile belirlenen “Çevre ve Şehircilik İl Müdürlükleri Teşkilat Yapısı” gereğince yeniden yapılanmıştır.

Son olarak 29 Ekim 2021 tarihli ve 31643 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 85 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Bakanlığımızın ismi **Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı** olarak değiştirilerek, teşkilat yapısında da bu doğrultuda değişikliğe gidilmiş ve;

1- ÇED ve Çevre İzinlerinden Sorumlu Şube Müdürlüğü

2- Çevre Yönetimi ve Denetiminden Sorumlu Şube Müdürlüğü

şeklinde 2 farklı şube olarak çevre ile ilgili görevler üstlenilmiştir.

ÇED ve Çevre İzinlerinden Sorumlu Şube Müdürlüğü’nün görevleri,

- 1) ÇED Yönetmeliği kapsamında yapılan başvuruları değerlendirmek, yeni başvuruların e-ÇED sistemi üzerinden yapılmasını sağlayarak sistemin etkin kullanımı için gerekli tedbirleri almak (yeni başvuru, mevcut durumlarda yapılan değişiklikler, kapsam dışı kararı, petrol ve jeotermal kaynakları ve maden arama faaliyetlerine ilişkin iş ve işlemler vb.)
- 2) Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Yönetmeliği gereğince anons, askıda ilan, internet gibi yöntemlerle ÇED süreci ve proje ile ilgili olarak vatandaşlara duyuru yapmak,
- 3) ÇED Yönetmeliği gereğince düzenlenen “Halkın Katılımı Toplantısı” yerini Bakanlıkça belirlenmiş olan tarihte gerçekleşecek şekilde proje sahibi ile birlikte belirlemek ve toplantı yeri, günü ve saati hakkında Bakanlığa bilgi vermek, Halkın Katılımı Toplantısı ile ilgili zamanlama ve iletişim bilgilerini halka duyurmak,
- 4) Halkın Katılımı Toplantısı’nı İl Çevre ve Şehircilik Müdürünün veya görevlendireceği bir yetkilinin başkanlığında yapmak, halkın proje hakkında bilgilendirilmesini, görüş, soru ve önerilerinin alınmasını sağlamak, e-ÇED sisteminin etkin kullanımını sağlayarak görüşlerinin ve halkın katılımı toplantısına ait tüm evrakın sisteme yüklenmesini sağlamak,
- 5) ÇED Yönetmeliği gereğince Bakanlık tarafından verilen “ÇED Olumlu” veya “ÇED Olumsuz” kararının içeriğinin, karara esas gerekçelerin ve halkın görüş ve önerilerinin nihai ÇED Raporuna yansıtıldığını uygun araçlarla halka duyurmak,
- 6) ÇED Yönetmeliği’nin seçme eleme kriterlerine tabi projelerini inceleyip değerlendirmek ve bu projelerle ilgili olarak “ÇED Gereklidir” veya “ÇED Gerekli Değildir” belgesini vermek,
- 7) “Yeterlik Belgesi Tebliği” kapsamında, Bakanlıkça verilen iş ve işlemleri yapmak,
- 8) ÇED Yönetmeliği’nin Ek-I Listesine tabi çevresel etki değerlendirmesi uygulanacak projelerle ilgili olarak, süresi içerisinde halkın bilgilendirilmesi için gerekli koordinasyonu sağlamak, ilgili diğer şube müdürlüklerinin görüşleri ile birlikte İl Müdürlüğü görüşünü vermek,
- 9) Bakanlıkça belirlenen periyotlara ve formata göre, ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği yaparak, çevre durum raporlarının ülke ve il düzeyinde hazırlanması veya hazırlatılması çalışmalarını yapmak, çevre göstergelerini oluşturmak, değerlendirmek ve raporlamak, çevre sorunları ve öncelikleri çalışmalarını yapmak,
- 10) Çevre Bilgi Sistemlerine sorumluluk alanlarına giren konularda veri girişini sağlamak.

Çevre Yönetimi ve Denetiminden Sorumlu Şube Müdürlüğü'nün görevleri,

- 1) Çevre kirliliğinin önlenmesi ve kontrolü ile ilgili mevzuat çerçevesinde çalışmalar gerçekleştirmek, koordinasyon sağlamak, Bakanlıkça belirlenen hedef, ilke ve politikaların uygulanmasını sağlamak,
- 2) Faaliyet ve tesisler için, alıcı ortam özelliklerine göre çevre kirliliği yönünden ilgili mevzuat kapsamında görüş vermek, atık su arıtma tesisleri derin deniz deşarjı projelerinin onayını yapmak,
- 3) Yer üstü, yer altı sularına ve içme suyu kaynaklarına, denizlere, havaya ve toprağa olumsuz etkileri olan her türlü faaliyeti belirlemek, çevreyi olumsuz yönde etkileyen hallerde olumsuz etkilerin kontrolü, azaltılması veya bertaraf edilmesi için gerekli tedbirleri almak, aldırarak, havza koruma eylem planlarının takibini yapmak,
- 4) Acil durumlardan kaynaklanan deniz kirliliğine karşı hazırlıklı olma ve müdahale ile ilgili gerekli tedbirleri almak, aldırarak ve yerinde incelemeleri yaparak Bakanlığa raporlamak, ulusal ve bölgesel acil müdahale planları kapsamında yer alan görev ve sorumlulukları yerine getirmek,
- 5) Piyasaya arz edilen zararlı kimyasalların etiketlerinin ve ambalajlarının, kimyasalların yönetimi konusundaki mevzuata uygunluklarına ilişkin piyasa gözetimini ve denetimini yapmak,
- 6) Büyük endüstriyel kaza riski taşıyan tesislerin denetimi yapmak/yaptırmak, mevzuata aykırılık veya ihlal tespiti durumunda idari yaptırımları uygulamak,
- 7) Kimyasalların etkin kontrolünün sağlanması için Bakanlık tarafından elektronik ortamda oluşturulan Kimyasal Madde Envanter Bildirim Sistemi ve Kimyasal Kayıt Sistemi için firmaların kullanıcı adı ve parola taleplerini yerine getirmek, firmaların bu sistemlere bildirim yapmasını sağlamak ve denetimleri gerçekleştirmek,
- 8) Karasularımızda tarifeli sefer yapan gemilerin yolcu almak için yanaştığı limanlara, balıkçı barınaklarına ve yat yanaşma kapasitesi elli yat altında olan yat limanlarına Şube Müdürlüğünce belirlenecek kapasite ve kriterde atık kabul tesislerini kurdurmak ve takibini yapmak,
- 9) Gemi Atık Takip Sistemi uygulaması kapsamında Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne verilen görevleri yerine getirmek, koordinasyon sağlamak,
- 10) Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği kapsamında denize yapılacak olan boşaltım faaliyetlerine ilişkin Bakanlığımız tarafından verilen görüş doğrultusunda nihai boşaltım alanına karar vermek.

Şubenin Adı	Teknik Personel Sayısı	İdarî Personel Sayısı
ÇED ve Çevre İzinlerinden Sorumlu Şube Müdürlüğü	3	1
Çevre Yönetimi ve Denetiminden Sorumlu Şube Müdürlüğü	8	1
Toplam	11	2

A. HAVA

A.1. Hava Kalitesi

Modern yaşamın getirdiği şehirleşmenin bir sonucu olan hava kirliliği, yerel ve bölgesel olduğu kadar küresel ölçekte de etki alanına sahiptir. Hava kirliliğinin insan sağlığına önemli etkileri olması sebebiyle, hava kalitesi konusuna tüm dünyada büyük önem verilmektedir. Hava kirliliği problemlerini çözmek ve strateji belirlemek için, bilimsel topluluk ve ilgili otoritenin her ikisi de atmosferik kirleticiler konsantrasyonlarını izlemek ve analiz etmek konusuna odaklanmışlardır (Kyrkilis vd, 2007). Otoritelerin hava kalitesinin korunması ve iyileştirilmesi konusunda sorumluluklarının yanı sıra, halk sağlığını doğrudan etki eden bir konu olması sebebiyle, kamuoyuna iletişim araçları vasıtasıyla hava kirliliği güncel bilgilerini sunması da sorumlulukları arasındadır.

Ülkemizde dış ortam hava kalitesine ilişkin parametrelerin yönetimi Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği gereğince gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda, hava kalitesi limit değerlerine ilişkin bilgi Çizelge 1’de verilmektedir.

Hava kalitesi limit değerlerinin sağlanması amacıyla hava kalitesi yönetiminin bileşenleri; emisyon envanteri, hava kalitesi modelleme ve hava kalitesi ölçümleri olarak çalışılmaktadır. Son yıllarda gelişen bilgi teknolojileri hava yönetimi alanında kullanılmaya başlanmış web tabanlı coğrafi bilgi teknolojilerini kullanan “Hava Emisyon Yönetim (HEY) Portalı” Bakanlığımız sunucularında devreye alınmıştır. Bu portalda tüm kirleticiler kaynakların coğrafi lokasyonları ve bilgileri kayıt altına alınmakta ve hava kirliliğine katkıları ortaya konulmaktadır. Meteorolojik/topoğrafik etmenler ve sınır ötesi kirlilik taşınımı, şehirlerimizin kirliliğe katkıları bütüncül olarak değerlendirilmekte ve hava kalitesi haritaları hazırlanmaktadır. HEY Portalı aracılığıyla hava kalitesini iyileştirmek üzere Bakanlığımız önderliğinde yerel politikalar geliştirilmektedir.

Ancak farklı kirleticilere ait ölçümleri anlamak bu konuda çalışan bir bilim insanı için mümkün olsa bile genel halk ve yerel otoriteler için oldukça zor olmaktadır. Bu sebeple, hava kirliliğinin/hava kalitesinin durumunu kamuoyuna açıklarken halkın kolayca anlayabileceği bir sınıflama sistemi kullanılmaktadır. Tüm dünyada yaygın olarak kullanılan, Hava Kalitesi İndeksi (HKİ) denilen bu sınıflama sistemi ile havadaki kirleticilerin konsantrasyonlarına göre hava kalitesi için iyi, orta, kötü, tehlikeli vb şeklinde derecelendirme yapılmaktadır. Dünyanın pek çok ülkesinde indeks hesaplanmasında kullanılan yöntem ve kriterler, kendi ülkelerinde uygulanan hava kalitesi standartlarına uygun şekilde oluşturulmuştur.

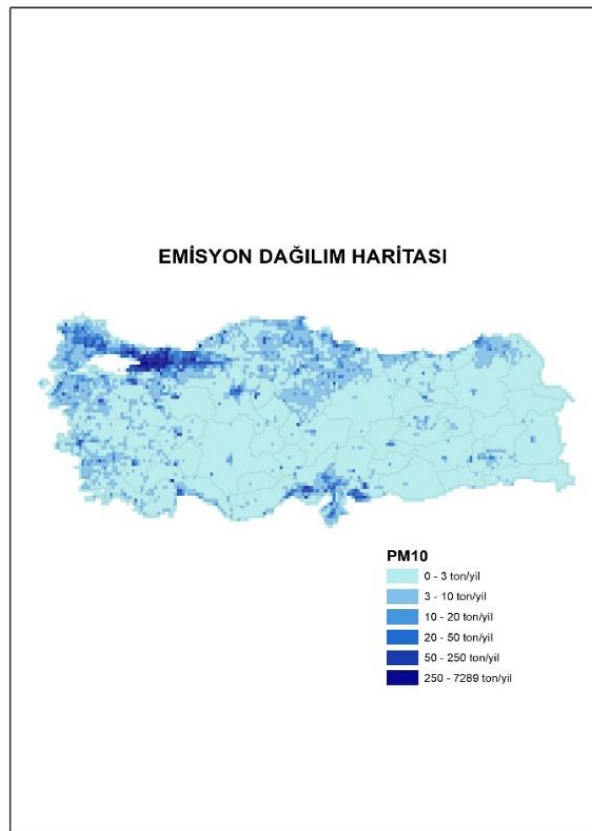
Bir ulusun hava kalitesinin iyileştirilmesi konusundaki başarısı, yerel ve ulusal hava kirliliği sorunları ve kirlilik azaltmadaki gelişmeler konusunda doğru ve iyi bilgilendirilmiş vatandaşların desteğine bağlıdır (Sharma vd, 2003a). Bir bölgedeki kirleticiler seviyelerini anlamak için uygun bir aracın geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu araç, vatandaşın hava kirliliği seviyesi hakkında doğru ve anlaşılabilir şekilde bilgi sağlarken, aynı zamanda ilgili otoritelerin toplum sağlığını korumak için önlem almaları konusunda kullanılabilir olmalıdır (Kyrkilis vd, 2007).

Bu amaçla, geliştirilen standart değerler, gerek uyarıcı ve anlaşılabilir olması gerekse de kullanımı açısından yaygın olarak bir indekse çevrilerek sunulabilmektedir. Belli bir bölgedeki hava kalitesinin karakterize edilmesi için ülkelerin kendi sınır değerlerine göre dönüştürdükleri ve kirlilik sınıflandırılmasının yapıldığı bu indekse Hava Kalitesi İndeksi (HKİ) (Air Quality Index/AQI) adı

verilmektedir. İndeks belirli kategorilerde farklı tanım ve renkler kullanılarak ifade edilmekte ve ölçümü yapılan her kirletici için ayrı ayrı düzenlenmektedir (Yavuz, 2010).

Ulusal Hava Kalitesi İndeksi, ulusal mevzuatımız ve sınır değerlerimize uygun olarak oluşturulmuştur. 5 temel kirletici için hava kalitesi indeksi hesaplanmaktadır. Bunlar; partikül maddeler (PM₁₀), karbon monoksit (CO), kükürt dioksit (SO₂), azot dioksit (NO₂) ve ozon (O₃) dur.

Hava kalitesi yönetimine esas değerlendirme ve politika üretme amaçlı çalışmalar için sadece ölçüm sonuçları yeterli olmamaktadır. Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği çerçevesinde hava kalitesi modelleme araçları ile ulusal ölçekli bütüncül değerlendirmeye altlık oluşturacak hava kalitesi haritaları elde edilmektedir. HEY Portalı aracılığıyla hava yönetimi alanında bilgi işlem teknolojilerinin etkin olarak kullanımıyla, vatandaşlarımızın soludukları ve yarın soluyacakları hava kalitesi hakkında yüksek çözünürlüklü harita bilgisi edinebilmeleri amaçlanmaktadır.

Harita 1 - HEY Portalı Ulusal PM₁₀ Emisyonları Dağılım Haritası; (ton/yıl)

Hava kalitesi yönetimi bileşeni olan modelleme çalışmaları Bakanlığımızca hem ulusal/bölgesel /yerel ölçekte yürütülmekte; hem de geliştirilen yerli ve milli NEFES yazılımıyla sokak seviyesinde hava kalitesi değerlerinin 3 Boyutlu ortamda tespit edilmesi için kullanılmaktadır.

Bakanlığımızca, 5 metreye kadar kısa mesafeleri dahi modelleyebilen 3 boyutlu NEFES yazılımıyla hava kirliliğine neden olan noktalar ve kirlilik kaynağı tespit edilebilmektedir. Geliştirilen yerli ve milli yazılım NEFES ile stratejik hava kalitesi haritaları, 3 boyutlu bina modeli, kent atlası, topoğrafya, trafik yoğunluğu, kavşaklar, binaların yakıt tipi gibi çok sayıda etmen ele alınarak 3 boyutlu ortamda hava kalitesi değerleri 81 ilimiz için ortaya konulmaktadır.

NEFES yazılımıyla evsel ısınma, sanayi, kara, deniz, hava ve demiryolu ulaşımına bağlı hava kirliliği kaynak noktaları tespit edilip, kaynağa özgü önlemler geliştirilebilmektedir.

Hava kalitesi tahminlerinin Bakanlık kaynakları ve altyapısıyla gerçekleştirilmesine 2021 yılı itibarıyla başlanmış olup, çalışmalar 81 ilimizde yaygınlaştırılmıştır. Bu amaçla hava yönetimine esas faaliyette olan Operasyonel Merkez günlük olarak hava kalitesi tahmin sonuçlarını üretmektedir.

Çizelge 1 – Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği limit değerleri ve uyarı eşikleri

KİRLLETİCİ	ORTALAMA SÜRE	LİMİT DEĞER	UYARI EŞİĞİ
		($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	
SO ₂	saatlik -insan sağlığının korunması için-	350	500 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (hava kalitesinin temsili bölgelerinde bütün bir “bölge” veya “alt bölge”de veya en azından 100 km ² ’de –hangisi küçükse- üç ardışık saatte ölçülür)
	24 saatlik -insan sağlığının korunması için-	125	
	yıllık ve kış dönemi (Ekosistemin korunması) -insan sağlığının korunması için-	20	
NO ₂	aatlik-insan sağlığının korunması için- (2024 yılı itibarıyla hedeflenen sınır değer mevcuttur)	220	400 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (hava kalitesinin temsili bölgelerinde bütün bir “bölge” veya “alt bölge”de veya en azından 100 km ² ’de –hangisi küçükse- üç ardışık saatte ölçülür)
	yıllık -insan sağlığının korunması için- (2024 yılı itibarıyla hedeflenen sınır değer mevcuttur)	40	
NO _x	yıllık -vejetasyonun korunması için-	30	----
PM ₁₀	24 saatlik -insan sağlığının korunması için-	50	----
	yıllık -insan sağlığının korunması için-	40	
Pb	yıllık -insan sağlığının korunması için-	0,5	----
Benzen	yıllık -insan sağlığının korunması için-	5	----
CO	maksimum günlük 8 saatlik ortalama (mg/m^3)-insan sağlığının korunması için-	10	----

Çizelge 2 - Ulusal hava kalite indeksi kesme noktaları

İndeks	HKİ	SO ₂ [µg/m ³]	NO ₂ [µg/m ³]	CO [µg/m ³]	O ₃ [µg/m ³]	PM10 [µg/m ³]
		1 Sa. Ort.	1 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	24 Sa. Ort.
İyi	0 – 50	0-100	0-100	0-5.500	0-120 ^L	0-50
Orta	51 – 100	101-250	101-200	5.501-10.000	121-160	51-100
Hassas	101 – 150	251-500	201-500	10.001-16.000 ^L	161-180 ^B	101-260
Sağlıksız	151 – 200	501-850	501-1.000	16.001-24.000	181-240 ^U	261-400
Kötü	201 – 300	851-1.100	1.001-2.000	24.001-32.000	241-700	401-520
Tehlikeli	301 – 500	>1.101	>2.001	>32.001	>701	>521

L: Limit Değer

B: Bilgi Eşiği

U: Uyarı Eşiği

Çizelge 3 - Ulusal hava kalitesi indeksi

Hava Kalitesi İndeksi (AQI) Değerler	Sağlık Endişe Seviyeleri	Renkler	Anlamı
Hava Kalitesi İndeksi bu aralıkta olduğunda..	..hava kalitesi koşulları..	..bu renkler ile sembolize edilir..	..ve renkler bu anlama gelir.
0 - 50	İyi	Yeşil	Hava kalitesi iyi seviyededir.
51 - 100	Orta	Sarı	Hava kalitesi uygun olup, hava kirliliğine hassas gruplar orta düzeyde etkilenebilir.
101- 150	Hassas	Turuncu	Hassas gruplar için sağlık etkileri oluşabilir. Genel halkın etkilenmesi beklenmemektedir.
151 - 200	Sağlıksız	Kırmızı	Hassas gruplar ciddi sağlık sorunları yaşayabilir. Genel halkın bazı sağlık etkileri yaşaması muhtemeldir.
201 - 300	Kötü	Mor	Nüfusun tamamının hava kirliliğinden etkilenme olasılığı yüksek olup, hassas gruplar açık hava etkinliklerini kısıtlamalıdır.
301 - 500	Tehlikeli	Kahverengi	Herkes, ciddi sağlık etkileri yaşayabilir. Açık hava etkinliklerinden kaçınılmalıdır.

Çizelge 4 –2024 yılı itibariyle sürekli emisyon ölçüm sistemleri

(Sürekli İzleme Merkezi, 2024)

SEKTÖR	TESİS SAYISI	BACA SAYISI
Ağaç İşleme		
Atık Yakma		
Cam		
Çimento		

Enerji		
Gıda		
Gübre		
Kağıt		
Kimya		
Kireç		
Lastik		
Maden	1	2
Metalurji		
Otomotiv		
Rafineri		
Şeker	1	3
Tekstil		
Jeotermal Enerji (JES)		
TOPLAM		

A.2. Hava Kalitesi Üzerine Etki Eden Kirleticiler

Hava kirliliği, doğrudan veya dolaylı olarak insan sağlığını etkileyerek yaşam kalitesini düşürmektedir. Günümüzde hava kirliliği nedeniyle yerel, bölgesel ve küresel sorunlar yaygın olarak yaşanmaktadır.

Yoğun şehirleşme, şehirlerin yanlış yerleşmesi, motorlu taşıt sayısının artması, düzensiz sanayileşme, kalitesiz yakıt kullanımı, topoğrafik ve meteorolojik şartlar gibi nedenlerden dolayı büyük şehirlerimizde özellikle kış mevsiminde hava kirliliği yaşanabilmektedir.

Bir bölgede hava kalitesini ölçmek, o bölgede yaşayan insanların nasıl bir hava teneffüs ettiğinin bilinmesi açısından çok büyük önem taşımaktadır. Ayrıca, önemli bir nokta da, bir bölgede meydana gelen hava kirliliğinin sadece o bölgede görülmeyip meteorolojik olaylara bağlı olarak yayılım göstermesi ve küresel problemlere de (küresel ısınma, asit yağmurları, vb) sebep olmasıdır.

Renksiz bir gaz olan kükürtdioksit (SO_2), atmosfere ulaştıktan sonra sülfat ve sülfürik asit olarak oksitlenir. Diğer kirleticiler ile birlikte büyük mesafeler üzerinden taşınabilecek damlalar veya katı partiküller oluşturur. SO_2 ve oksidasyon ürünleri kuru ve nemli depozisyonlar (asitli yağmur) sayesinde atmosferden uzaklaştırılır.

Azot Oksitler (NO_x), Azot monoksit (NO) ve azot dioksit (NO_2), toplamı azot oksitleri (NO_x) oluşturur. Azot oksitler genellikle (%90 durumda) NO olarak dışarı verilir. NO ve NO_2 ' nin ozon veya radikallerle (OH veya HO_2 gibi) reaksiyonu sonucunda oluşur. İnsan sağlığını en çok etkileyen azot oksit türü olması itibari ile NO_2 kentsel bölgelerdeki en önemli hava kirleticilerinden biridir. Azot oksit (NO_x) emisyonları insanların yarattığı kaynaklardan oluşmaktadır. Ana kaynakların

başında kara, hava ve deniz trafiğindeki araçlar ve endüstriyel tesislerdeki yakma kazanları gelmektedir.

İnsan sağlığına etkileri açısından, sağlıklı insanların çok yüksek NO₂ derişimlerine kısa süre dahi maruz kalmaları, şiddetli akciğer tahribatlarına yol açabilir. Kronik akciğer rahatsızlığı olan kişilerin ise bu derişimlere maruz kalmaları, akciğerde kısa vadede fonksiyon bozukluklarına yol açabilir. NO₂ derişimine uzun süre maruz kalınması durumunda ise buna bağı olarak solunum yolu rahatsızlıklarının ciddi oranda arttığı gözlenmektedir.

Toz Partikül Madde (PM₁₀), partikül madde terimi, havada bulunan katı partikülleri ifade eder. Bu partiküllerin tek tip bir kimyasal bileşimi yoktur. Katı partiküller insan faaliyetleri sonucu ve doğal kaynaklardan, doğrudan atmosfere karışır. Atmosferde diğer kirleticiler ile reaksiyona girerek PM'yi oluştururlar ve atmosfere verilirler. (PM₁₀ -10 µm'nin altında bir aerodinamik çapa sahiptir) 2,5 µm'ye kadar olan partikülleri kapsayacak yasal düzenlemeler konusunda çalışmalar devam etmektedir. PM₁₀ için gösterilebilecek en büyük doğal kaynak yollardan kalkan tozlardır. Diğer önemli kaynaklar ise trafik, kömür ve maden ocakları, inşaat alanları ve taş ocaklarıdır. Sağlık etkileri açısından, PM₁₀ solunum sisteminde birikebilir ve çeşitli sağlık etkilerine sebep olabilir. Astım gibi solunum rahatsızlıklarını kötüleştirebilir, erken ölümü de içeren çeşitli ciddi sağlık etkilerine sebep olur. Astım, kronik tıkalı akciğer ve kalp hastalığı gibi kalp veya akciğer hastalığı olan kişiler PM₁₀'a maruz kaldığında sağlık durumları kötüleşebilir. Yaşlılar ve çocuklar, PM₁₀ maruziyetine karşı hassastır. PM₁₀ yardımıyla toz içerisindeki mevcut diğer kirleticiler akciğerlerin derinlerine kadar inebilir. İnce partiküllerin büyük bir kısmı akciğerlerdeki alveollere kadar ulaşabilir. Buradan da kurşun gibi zehirli maddeler %100 olarak kana geçebilir.

Karbonmonoksit (CO), kokusuz ve renksiz bir gazdır. Yakıtların yapısındaki karbonun tam yanmaması sonucu oluşur. CO derişimleri, tipik olarak soğuk mevsimlerde en yüksek değere ulaşır. Soğuk mevsimlerde çok yüksek değerlere ulaşılmasının bir sebebi de enverziyon durumudur. CO'nin global arka plan konsantrasyonu 0.06 ve 0.17 mg/m³ arasında bulunur. 2000/69/EC sayılı AB direktifinde CO ile ilgili sınır değerler tespit edilmiştir.

Enverziyon, sıcak havanın soğuk havanın üzerinde bulunarak, havanın dikey olarak birbiriyle karışmasının engellenmesi durumudur. Kirlilik böylece yer seviyesine yakın soğuk hava tabakasının içerisinde toplanır.

CO'nin ana kaynağı trafik ve trafikteki sıkışıklıktır. Sağlık etkileri, akciğer yolu ile kan dolaşımına girerek, kimyasal olarak hemoglobinle bağlanır. Kandaki bu madde, oksijeni hücrelere taşır. Bu yolla, CO organ ve dokulara ulaşan oksijen miktarını azaltır. Sağlıklı kişilerde, daha yüksek seviyelerdeki CO'e maruz kalmak, algılama ve gözün görme gücünü etkileyebilir. Hafif ve daha ağır kalp ve solunum sistemi hastalığı olan kişiler ve henüz doğmamış ve yeni doğmuş bebekler, CO kirliliğine karşı en riskli gruba oluşturur.

Kurşun (Pb), doğada metal olarak bulunmaz. Kurşun gürültü, ışıın ve vibrasyonlara karşı iyi bir koruyucudur ve hava yoluyla taşınır. Kurşun, maden ocakları ve bakır ve tunç (Cu+Sn) alaşımı işlenmesi, kurşun içeren ürünlerin geriye dönüştürülmesi ve kurşunlu petrolün yakılmasıyla çevreye yayılır. Kurşun içeren benzin ilavesi ürünlerinin de kullanılması, atmosferdeki kurşun oranını yükseltir.

Ozon (O₃), kokusuz renksiz ve 3 oksijen atomundan oluşan bir gazdır. Ozon kirliliği, özellikle yaz mevsiminde güneşli havalarda ve yüksek sıcaklıkta oluşur (NO₂+ güneş ışınları = NO+ O => O+ O₂

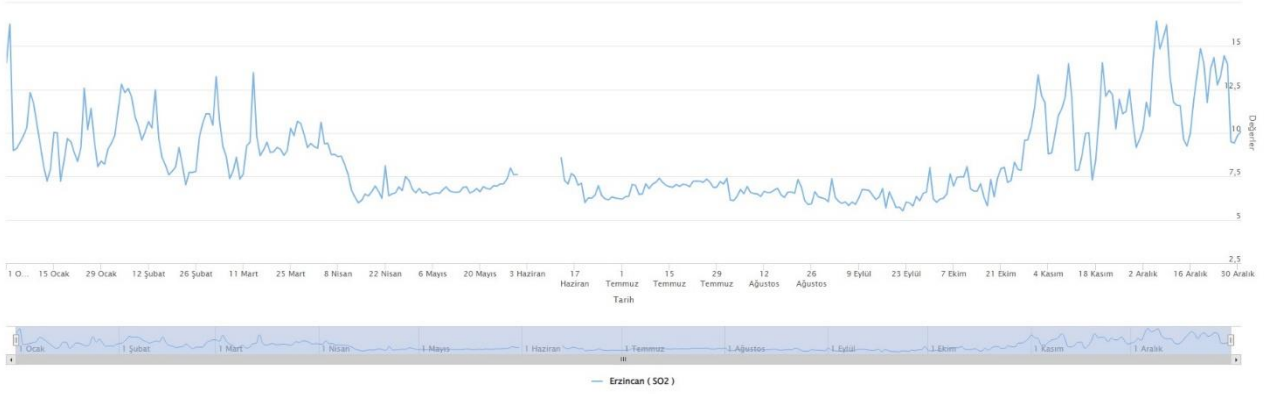
= O₃). Ozon üretimi uçucu organik bileşikler (VOC) ve karbon monoksit sayesinde hızlandırılır veya güçlendirilir. Ozonun oluşması için en önemli öncü bileşimler NO_x (Azot oksitler) ve VOC'dır. Yüksek güneş ışınlarının etkisiyle ozon derişimi Akdeniz ülkelerinde Kuzey-Avrupa ülkelerinden daha yüksektir. Sebebi ise güneş ışınlarının ozon'un fotokimyasal oluşumundaki fonksiyonundan kaynaklanmasıdır.

Diğer kirleticilere kıyasla ozon doğrudan ortam havasına karışmaz. Yeryüzüne yakın seviyede ozon karmaşık kimyasal reaksiyonlar yoluyla oluşur. Bu reaksiyonlara NO_x, metan, CO ve VOC'ler (etan (C₂H₆), etilen (C₂H₄), propan (C₃H₈), benzen (C₆H₆), toluen (C₆H₅), xilen (C₆H₄) gibi kimyasal maddelerde eklenir. Ozon çok güçlü bir oksidasyon maddesidir. Birçok biyolojik madde ile etkileşimde bulunur. Tüm solunum sistemine zarar verebilir. Ozonun zararlı etkisi derişim oranına ve ozona maruziyet süresine bağlıdır. Çocuklar büyük bir risk grubunu oluşturur. Diğer gruplar arasında öğlen saatlerinde dışarıda fiziksel aktivitede bulunanlar, astım hastaları, akciğer hastaları ve yaşlılar bulunur.

Çizelge 5 –2024 yılında kullanılan yakıt türleri ve miktarları
(Kaynak, 2024)

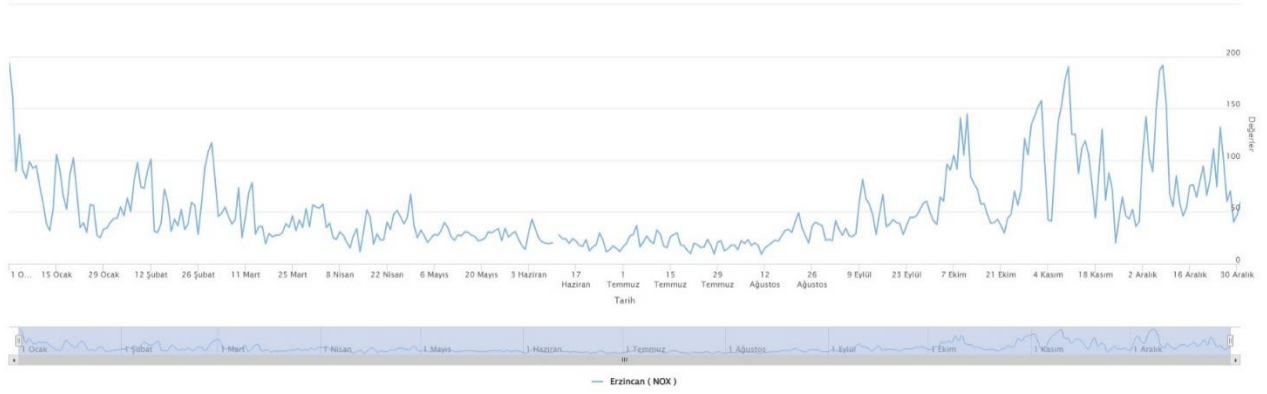
		Katı Yakıt			Doğalgaz		Fuel Oil	
		Kullanım Yeri	Cinsi	Tüketim Miktarı (ton)	Kullanım Yeri	Tüketim Miktarı (sm ³)	Kullanım Yeri	Tüketim Miktarı (kg)
Sanayi	OSB				1	5.155.290,81		
	Diğer Sanayi Sektörü Tüketicileri				2	725,86		
	Gıda ve İçecek Sektörü				2	725.788,52		
	İnşaat Sektörü				6	1.180.490,19		
	Ticarethane				2731	6.138.916,29		
	Resmi Kurumlar				726	20.895.230,56		
	Diğer Hizmet Sektörü				138	957.881,07		
	Belirtilmemiş Diğer Sektör Tüketicileri				347	1.009.287,06		
		Tüketim Miktarı (ton)			Tüketim Miktarı (sm ³)		Tüketim Miktarı (m ³)	
Konut		27.608,04			65.048.089			

2024 Ocak 01 – Pazartesi & 2024 Aralık 31 – Salı tarihleri arasında (SO₂) parametreleri için grafik raporu.

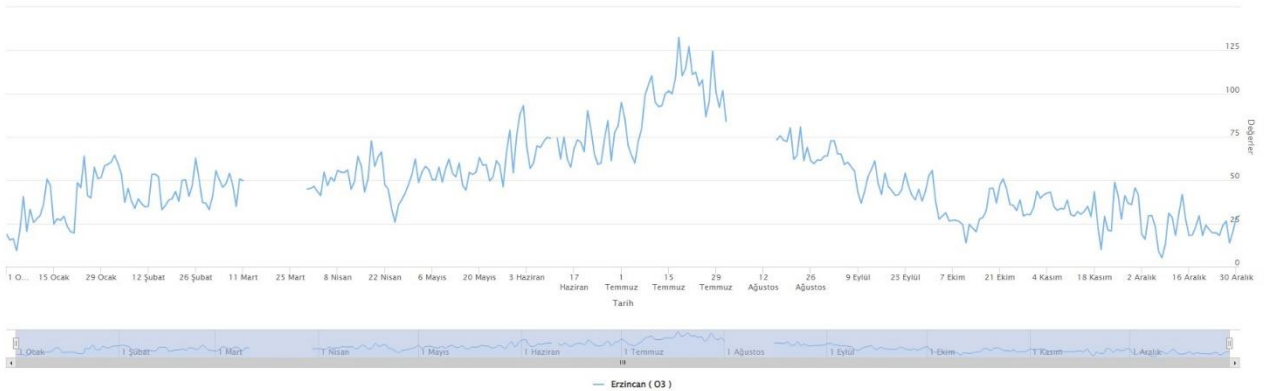
Grafik 1-2024 yılında Erzincan istasyonu SO₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği*
(sim.csb.gov.tr, 2024)

2024 Ocak 01 – Pazartesi & 2024 Aralık 31 – Salı tarihleri arasında (NO_x) parametreleri için grafik raporu.

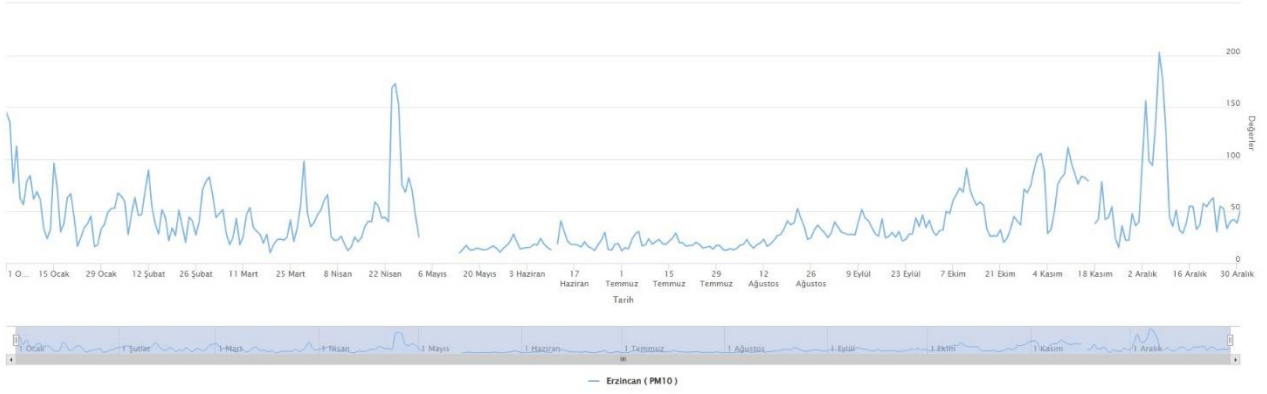
Grafik 2-2024 yılında Erzincan istasyonu NO_x parametresi günlük ortalama değer grafiği*
(sim.csb.gov.tr, 2024)

2024 Ocak 01 – Pazartesi & 2024 Aralık 31 – Salı tarihleri arasında (O₃) parametreleri için grafik raporu.

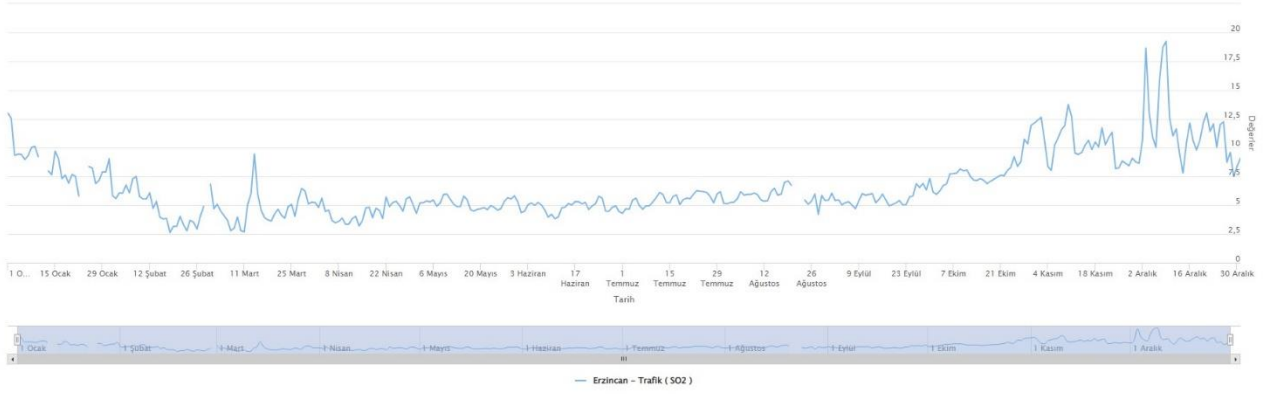
Grafik 3-2024 yılında Erzincan istasyonu O₃ parametresi günlük ortalama değer grafiği*
(sim.csb.gov.tr, 2024)

2024 Ocak 01 – Pazartesi & 2024 Aralık 31 – Salı tarihleri arasında (PM10) parametreleri için grafik raporu.

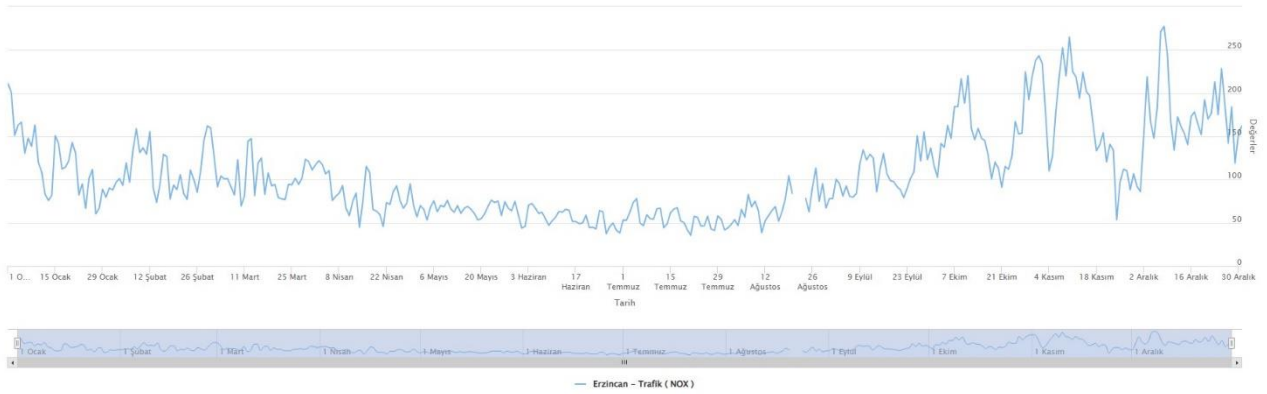
Grafik 4-2024 yılında Erzincan istasyonu PM10 parametresi günlük ortalama değer grafiği*
(sim.csb.gov.tr, 2024)

2024 Ocak 01 – Pazartesi & 2024 Aralık 31 – Salı tarihleri arasında (SO2) parametreleri için grafik raporu.

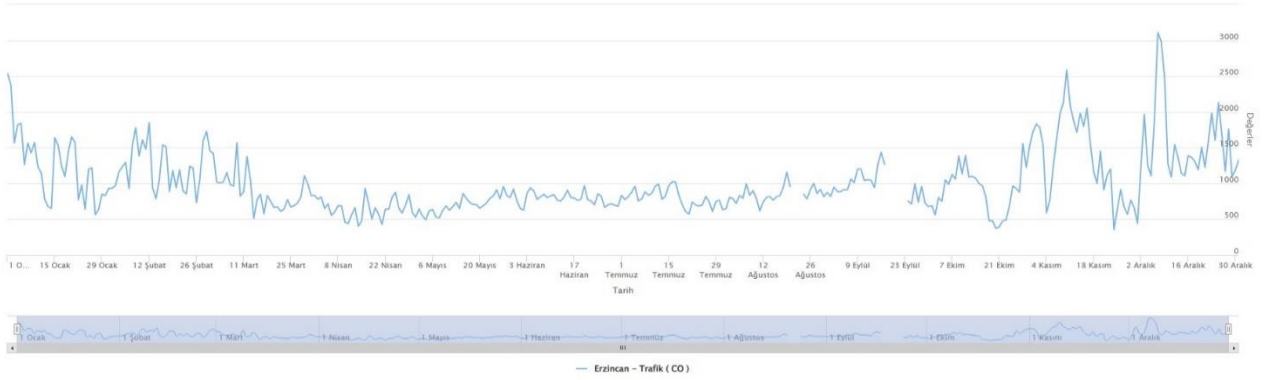
Grafik 5-2024 yılında Erzincan Trafik istasyonu SO2 parametresi günlük ortalama değer grafiği*
(sim.csb.gov.tr, 2024)

2024 Ocak 01 – Pazartesi & 2024 Aralık 31 – Salı tarihleri arasında (NOx) parametreleri için grafik raporu.

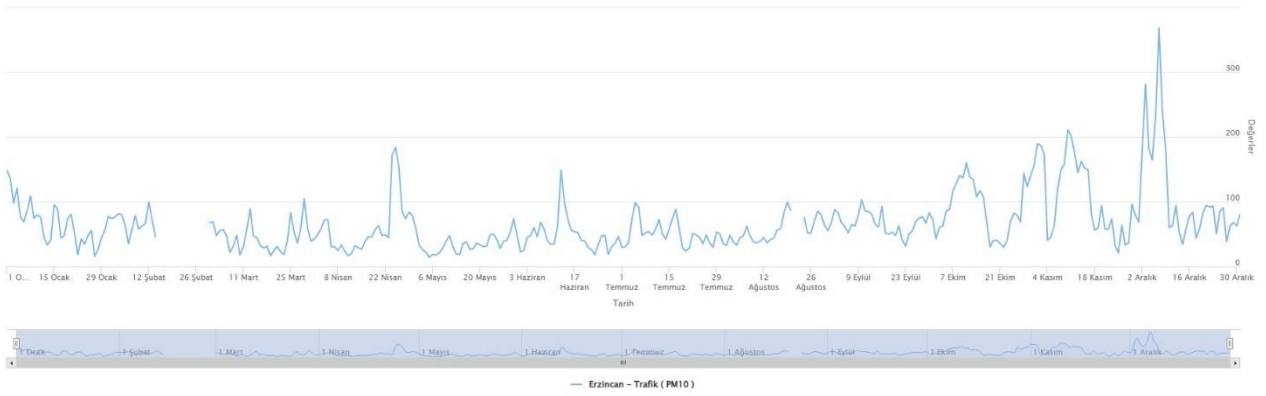
Grafik 6-2024 yılında Erzincan Trafik istasyonu NOx parametresi günlük ortalama değer grafiği*
(sim.csb.gov.tr, 2024)

2024 Ocak 01 – Pazartesi & 2024 Aralık 31 – Salı tarihleri arasında (CO) parametreleri için grafik raporu.

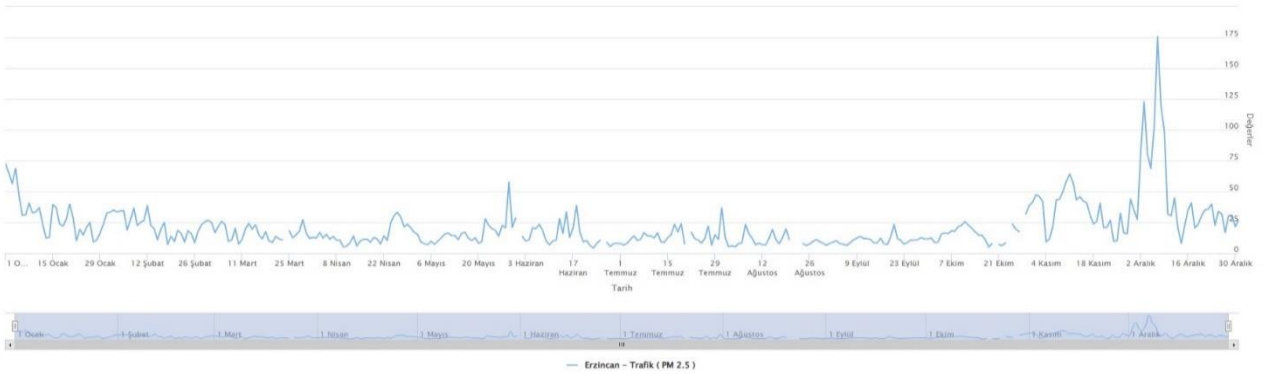
Grafik 7-2024 yılında Erzincan Trafik istasyonu CO parametresi günlük ortalama değer grafiği*
(sim.csb.gov.tr, 2024)

2024 Ocak 01 – Pazartesi & 2024 Aralık 31 – Salı tarihleri arasında (PM10) parametreleri için grafik raporu.

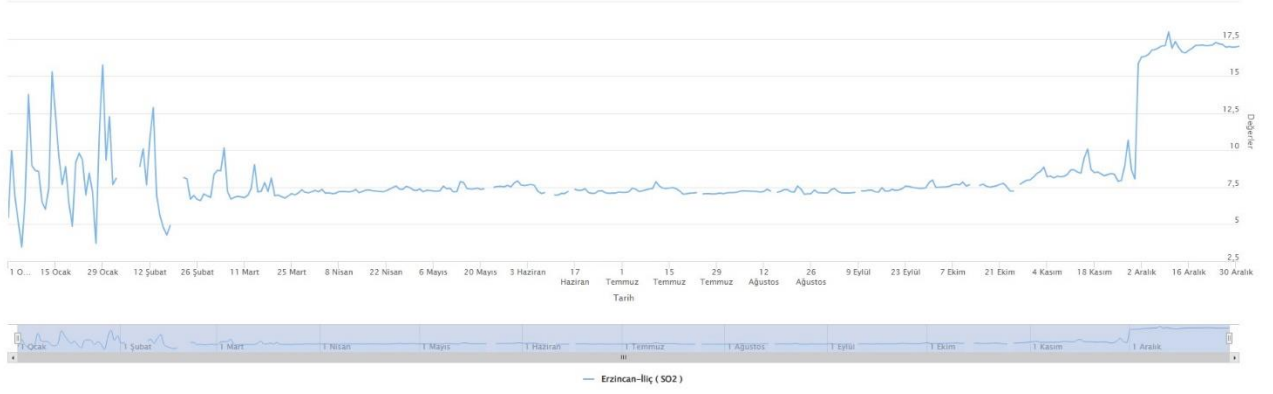
Grafik 8-2024 yılında Erzincan Trafik istasyonu PM10 parametresi günlük ortalama değer grafiği*
(sim.csb.gov.tr, 2024)

2024 Ocak 01 – Pazartesi & 2024 Aralık 31 – Salı tarihleri arasında (PM 2.5) parametreleri için grafik raporu.

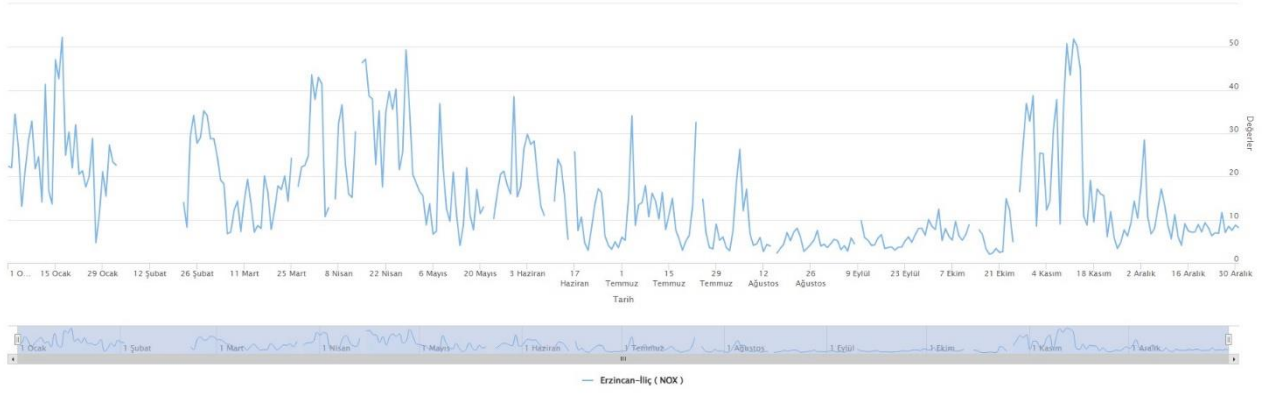
Grafik 9-2024 yılında Erzincan Trafik istasyonu PM_{2,5} parametresi günlük ortalama değer grafiği*
(sim.csb.gov.tr, 2024)

2024 Ocak 01 – Pazartesi & 2024 Aralık 31 – Salı tarihleri arasında (SO₂) parametreleri için grafik raporu.

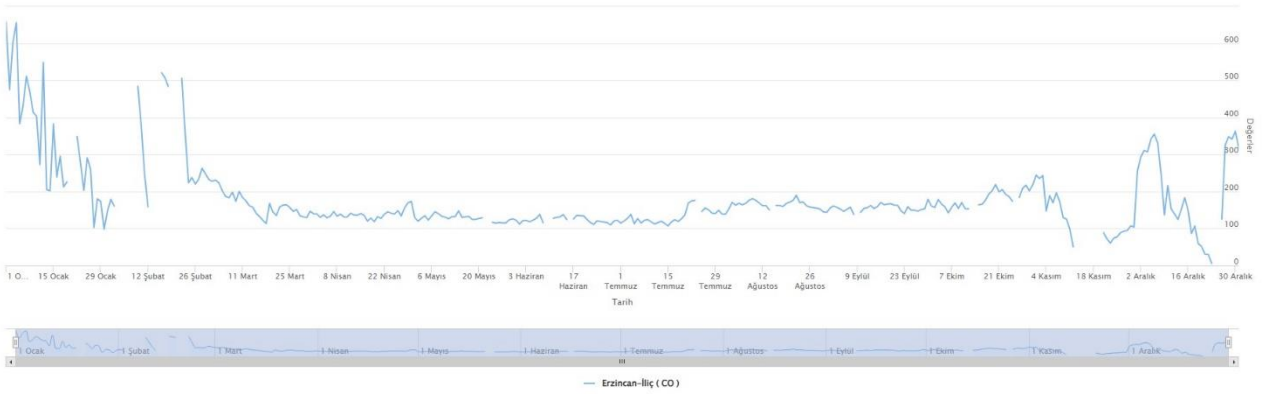
Grafik 10-2024 yılında Erzincan İliç istasyonu SO₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği*
(sim.csb.gov.tr, 2024)

2024 Ocak 01 – Pazartesi & 2024 Aralık 31 – Salı tarihleri arasında (NO_x) parametreleri için grafik raporu.

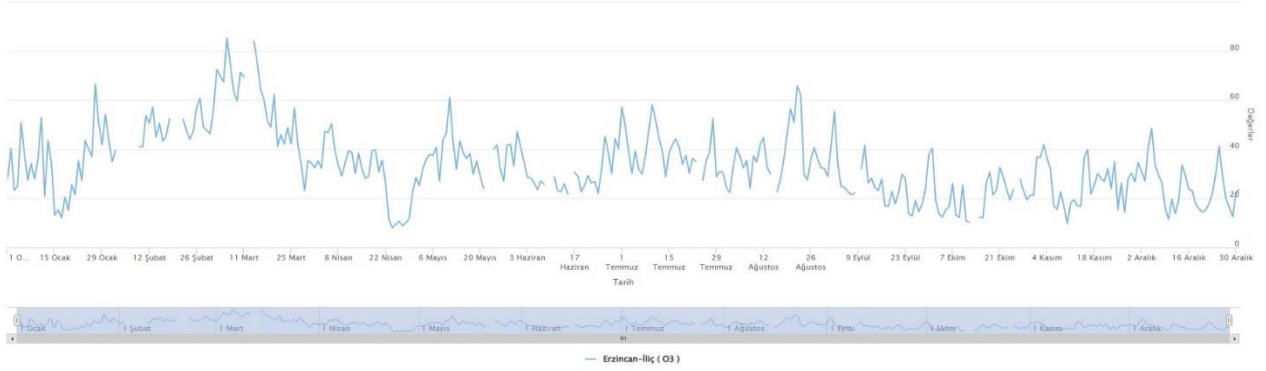
Grafik 11-2024 yılında Erzincan İliç istasyonu NO_x parametresi günlük ortalama değer grafiği*
(sim.csb.gov.tr, 2024)

2024 Ocak 01 – Pazartesi & 2024 Aralık 31 – Salı tarihleri arasında (CO) parametreleri için grafik raporu.

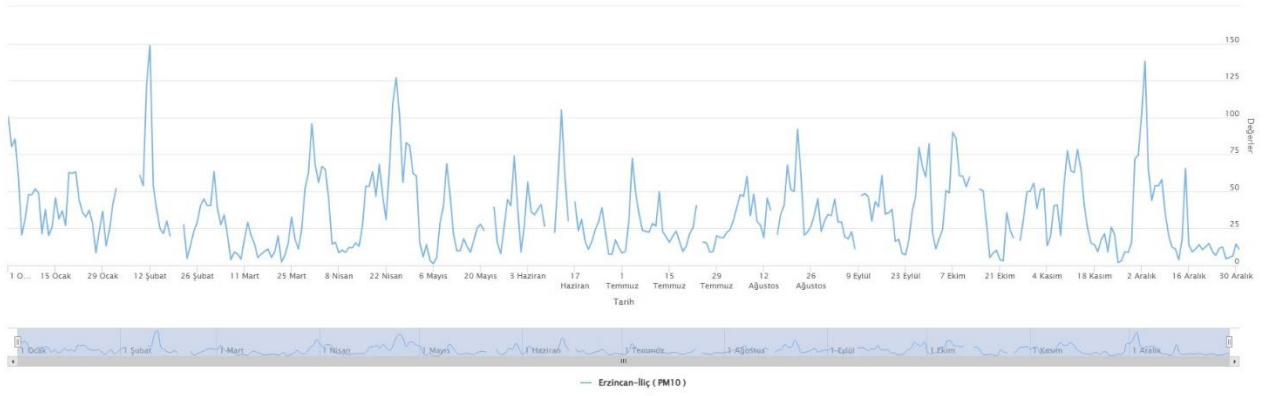
Grafik 12-2024 yılında Erzincan İliç istasyonu CO parametresi günlük ortalama değer grafiği*
(sim.csb.gov.tr, 2024)

2024 Ocak 01 – Pazartesi & 2024 Aralık 31 – Salı tarihleri arasında (O3) parametreleri için grafik raporu.

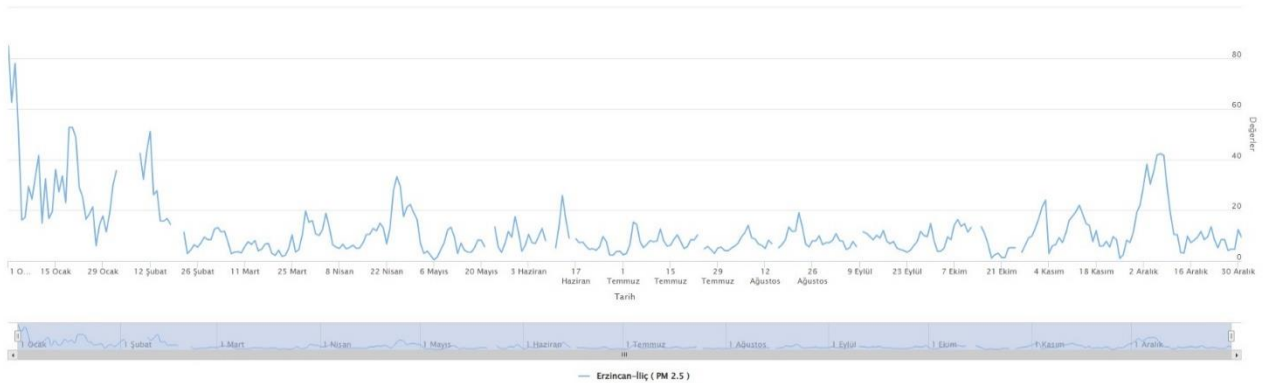
Grafik 13-2024 yılında Erzincan İliç istasyonu O3 parametresi günlük ortalama değer grafiği*
(sim.csb.gov.tr, 2024)

2024 Ocak 01 – Pazartesi & 2024 Aralık 31 – Salı tarihleri arasında (PM10) parametreleri için grafik raporu.

Grafik 14-2024 yılında Erzincan İliç istasyonu PM10 parametresi günlük ortalama değer grafiği*
(sim.csb.gov.tr, 2024)

2024 Ocak 01 – Pazartesi & 2024 Aralık 31 – Salı tarihleri arasında (PM 2.5) parametreleri için grafik raporu.

Grafik 15-2024 yılında Erzincan İliç istasyonu PM_{2,5} parametresi günlük ortalama değer grafiği*
(sim.csb.gov.tr, 2024)

Çizelge 7 -2024 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$; CO : mg/m^3)
(sim.csb.gov.tr, 2024)

ERZİNCAN	SO ₂	AGS*	PM10	AGS*	CO	AGS*	NO	AGS*	NO ₂	AGS*	NO _x	AGS*	OZON	AGS*
Ocak	9,8	-	56,7	3	-	-	28,8	-	43,5	0	72,3	-	34,8	-
Şubat	9,8	-	48	0	-	-	16,2	-	42,1	0	58,3	-	44,8	-
Mart	9,5	-	36,9	0	-	-	11,2	-	34,1	0	45,3	-	46,1	-
Nisan	7,5	-	54,1	3	-	-	6,9	-	29,3	0	36	-	49,8	-
Mayıs	6,8	-	17,4	0	-	-	4,3	-	24	0	28,3	-	56,4	-
Haziran	6,8	-	18,6	0	-	-	3,4	-	17,8	0	21,2	-	71,4	-
Temmuz	6,9	-	19	0	-	-	3,6	-	17,4	0	21	-	98,7	-
Ağustos	6,5	-	25,7	0	-	-	3,7	-	21,7	0	25,4	-	68,7	-
Eylül	6,3	-	32,9	0	-	-	8,5	-	35,3	0	43,7	-	50,7	-
Ekim	7,5	-	49,3	0	-	-	29,2	-	46,8	0	76,1	-	32,8	-
Kasım	10,8	-	61	3	-	-	40	-	53,1	0	92,6	-	34,2	-
Aralık	12,4	-	68	5	-	-	25,9	-	63	0	88,9	-	23,1	-

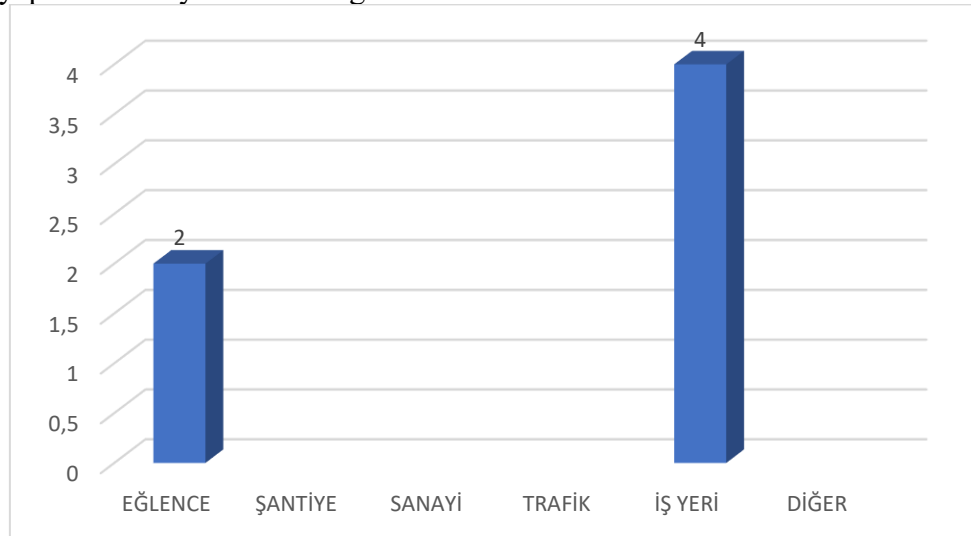
*AGS: Sınır değerin aşıldığı gün sayısı

ERZİNCAN TRAFİK	SO ₂	AGS*	PM10	AGS*	CO	AGS*	NO	AGS*	NO ₂	AGS*	NO _x	AGS*	OZON	AGS*
Ocak	8,7	-	67,7	4	1266	31	67	-	52,4	0	119,4	-	-	-
Şubat	4,8	-	68	0	1225	29	50,7	-	59,6	0	110,3	-	-	-
Mart	4,7	-	45,7	1	911	31	41	-	62,5	0	103,4	-	-	-
Nisan	4,5	-	60	3	650	30	28,6	-	54	0	82,6	-	-	-
Mayıs	5,1	-	35	0	709	31	20,5	-	45,8	0	66,2	-	-	-
Haziran	4,8	-	48,3	2	787	30	15,1	-	39,1	0	54,2	-	-	-
Temmuz	5,5	-	51,1	0	801	31	15,3	-	39,4	0	54,6	-	-	-
Ağustos	5,8	-	55,6	0	842	28	18,2	-	50,9	0	69	-	-	-
Eylül	5,7	-	67,2	1	977	24	35,9	-	70,8	0	106,7	-	-	-
Ekim	8	-	92	13	941	31	76,4	-	79	0	155,3	-	-	-
Kasım	10,2	-	105,6	13	1352	30	84,7	-	79,8	0	164,5	-	-	-
Aralık	11,5	-	110,3	8	1533	31	81,5	-	94,2	0	175,8	-	-	-

*AGS: Sınır değerin aşıldığı gün sayısı

A.5. Çevresel Gürültü

İlimizde gürültü kontrolü ile ilgili gürültü denetimleri gerçekleştirilmiştir. Gürültü konusunda tarafımıza ulaşan şikayetler Müdürlüğümüzce değerlendirilmektedir. İlimizde gürültü konusunda yetki devri yapılan belediye mevcut değildir.

Grafik 16–2024 yılında gürültü konusunda yapılan şikayetlerin dağılımı
(Kaynak, 2024)

İlimizde Stratejik Gürültü Haritası hazırlanmamıştır.

İlimizde gürültü eylem planı hazırlanmamıştır.

İlimizde gürültü bariyeri mevcut değildir.

Çizelge 8 – Tamamlanan Gürültü Bariyerleri

(Kaynak, yıl)

İli/İlçesi	Konumu	Tamamlandığı Yıl	Bariyer Alanı (m ²)	Bariyer Tipi

A.6. İklim Değişikliği Eylem Planı Çerçevesinde Yapılan Çalışmalar

İklim Değişikliği Eylem Planı'nda bulunan sektörel hedefler kapsamında ilde yapılan kısa, orta ve uzun vadeli çalışmalara değinilecektir.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri tarafından elde edilecek bilgilerin kapsamı; Bakanlığımızın Stratejik Planıyla ve Planda belirtilen iklim değişikliği ile ilişkili Üst politika belgeleriyle uyumlu olma bazında değerlendirilerek; Eksen 1: Çevre başlığı altındaki “Hedef 1.2. Hava Kalitesi ve Gürültü Kontrolü, İklim Değişikliği ve Ozon Tabakasının Korunması” na paralel unsurlar içermelidir.

Bakanlığımız 2020-2023 Stratejik Planı kapsamında, 30 Büyükşehir Belediyesinde Yerel İklim Değişikliği Eylem Planının (YİDEP) hazırlanabilmesi için mevzuat çalışmaları yapılacağı belirtilmiştir.

Bu doğrultuda; yerel yönetimlerce Yerel İklim Değişikliği eylem planlarının hazırlanmasına dönük mevzuat ve Teknik Kılavuz hazırlama çalışmaları başlatılmıştır. Son yıllarda ülkemizde yaşanan iklim ile ilişkili afetlerin sayısı, sıklık ve şiddetindeki artışa koşut olarak bölgesel düzeyde de iklim değişikliğine karşı direncin artırılması amacıyla bölge ve şehir ölçeğinde ele alınması gereken eylem ihtiyaçlarının tespit edilerek çözüm önerilerinin belirlenmesi doğrultusunda Bölgesel İklim Değişikliği Eylem Planlarının hazırlanması çalışmaları da devam etmektedir.

Türkiye İklim Değişikliği Eylem Planı'nda bulunan sektörel hedefler kapsamında illerde yapılan iklim değişikliğiyle ilgili çalışmaların Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri tarafından yerel yönetimlerden temin edilerek İl Çevre Durum Raporlarında yer verilmesi büyük önem arz etmektedir.

Bu minvalde, Bakanlığımız Stratejik Planında da yukarıdaki hedefleri gerçekleştirmek doğrultusunda işbirliği yapılacak olan birimler arasında ifade edilen İl Çevre Müdürlüklerince yerel yönetimlerden varsa “Yerel İklim Değişikliği Eylem Planları” başta olmak üzere; kentin iklim değişikliğiyle mücadelede uluslararası kent birliklerine üye olup olmadığı; sera gazı azaltımı ve uyum faaliyetleri ile ilgili uygulamaların; proje ve politikalarına dair bilgilerin bu başlık altına yer alması gerekmektedir.

A.7. Ulaşım ve Hareketlilik

İlde Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm Yetki Belgesi Düzenlenen Firma Sayısı, toplam araç sayısı, egzoz gazı emisyon ölçümü yaptıran araçlar ile tamamlanan bisiklet yollarına ilişkin bilgiler verilmelidir.

Çizelge 9-2024 yılındaki araç sayısı ve egzoz ölçümü yaptıran araç sayısı
(Kaynak, 2024 Yılı)

Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm Yetki Belgesi Düzenlenen Firma Sayısı	İldeki Toplam Araç Sayısı	Egzoz Ölçümü Yaptıran Araç Sayısı
2	77.190	30067

Çizelge 10 – Tamamlanan Bisiklet Yolları
(Erzincan Belediye Başkanlığı, 2024)

İli	Güzergâhı	Mesafe (km)
Erzincan/Merkez	Atatürk Parkı	1,0
Erzincan/Merkez	Demirkent Millet Bahçesi	0,6
Erzincan/Merkez	Demirkent Set Yanı Parkı	0,7
Erzincan/Merkez	Ekşisu Mesire Alanı	0,7
Erzincan/Merkez	Esentepe Mesire Alanı	1,0
Erzincan/Merkez	Ergenekon Bulvarı	1,0
Erzincan/Merkez	Serkan Sağır Parkı	0,5
Erzincan/Merkez	Sümbüle Hanım Parkı	0,5
Erzincan/Merkez	Talip Kaban Bulvarı	2,0
Erzincan/Merkez	Yalnızbağ Kaan Murathan Parkı	0,5
Erzincan/Refahiye	Kocaçay Deresi	1,9

Çizelge 11 – Tamamlanan Yeşil Yürüyüş Yolları
(Kaynak, 2024 Yılı)

İli	Güzergâhı	Mesafe (km)

Çizelge 12 – Tamamlanan Çevre Dostu Sokak
(Kaynak, 2024 Yılı)

İli	Güzergâhı	Mesafe (km)

A.8 Sonuç ve Değerlendirme

Sade bir anlatımla ilin hava yönetimi ile ilgili genel bir değerlendirmesi yapılmalıdır.

Kaynaklar

Sim.csb.gov.tr

Erzincan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü

Erzincan Belediye Başkanlığı

Refahiye Belediye Başkanlığı

B. SU VE SU KAYNAKLARI

B.1. İlin Su Kaynakları ve Potansiyeli

B.1.1. Yüzeysel Sular

B.1.1.1. Akarsular

İlde bulunan akarsular hakkında kısa bilgi verilerek aşağıda yer alan çizelge doldurulmalıdır. İlgili kurumdan (Devlet Su İşleri-DSİ'den) alınan çizelge formatı farklı ise, format ilgili kurumun verdiği şekilde değiştirilebilir.

Çizelge 13 –İlin akarsuları

(Kaynak, 2024)

AKARSU İSMİ	Toplam Uzunluğu (km)	İl Sınırları İçindeki Uzunluğu (km)	Debisi (m ³ /sn)	Kolu Olduğu Akarsu	Kullanım Amacı
Karasu Nehri	460	120	160	Fırat Nehri	Baraj,HES,Sulama

Eğer mevcut ise, İlin akarsularında bulunan balık çiftliklerinden söz edilmelidir (konum, üretim çeşidi ve kapasite).

B.1.1.2. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuarlar

- Acı Göl:** Erzincan'a bağlı İliç ilçesi Boyalı köyü sınırları içerisindedir. Yüzey alanı 0,03 hektar, ortalama derinliği 15 m deniz seviyesinden yüksekliği 1300 m'dir. Acıgöl bir krater gölü olup, suyu içilmez aynı zamanda turistik amaçla da kullanılmaktadır.
- Ardıçlı Gölü:** İlimize 10 kilometre uzaklıktaki Alsancak Mahallesinde bulunan Ergen Dağı Kayak Tesisleri'nde bulunan bin 700 rakımda yer alan Ardıçlı Gölü Tabiat güzelliğinin yanı sıra piknik ve dinlenme yeridir.
- Aygır Gölü:** Erzincan'a bağlı Çayırılı ilçesi sınırları içerisindedir. Yüzey alanı 0,2 hektar, ortalama derinliği 10 m deniz seviyesinden yüksekliği 1700 m'dir. Aygır Gölü bir krater gölü olup, gölde alabalık yetişmektedir. Esence Dağı üzerinde buluna göl, tabiat güzelliğinin yanı sıra, en büyük krater göllerinden biri olma özelliğine de sahip olan piknik ve dinlenme yeridir.
- Esence Yedi Göller:** Erzincan'a bağlı Çayırılı ilçesi sınırları içerisindedir. Yüzey alanı 0,03 hektar, ortalama derinliği 5 m, deniz seviyesinden yüksekliği 1650 m'dir.
- Kadı Göl:** Erzincan'a bağlı Kemaliye ilçesi sınırları içerisindedir. Yüzey alanı 0,06 hektar, ortalama derinliği 2 m, deniz seviyesinden yüksekliği 1000 m'dir. Kadı Gölü, aynı zamanda turistik amaçla da kullanılmaktadır.
- Munzur Gölü:** Erzincan'la Tunceli sınırları boyunca uzanan Munzur Gölü'nün; yüzey alanı 5 hektar, ortalama derinliği 20 m, deniz seviyesinden yüksekliği de 2700 m'dir. Munzur Gölü bir krater gölü olup, içerisinde bilhassa alabalık barındırmakta ve aynı zamanda turistik amaçla da kullanılmaktadır.
- Otlukbeli Gölü:** Otlukbeli ilçesi Komlar yöresinde Sazlar Deresine batıdan karışan isimsiz bir akarsu kolu üzerinde bulunmaktadır. Uzunluğu 150-160 m., genişliği 30-50 m arasında

değişen, yüzölçümü 0,65 hektar dolaylarında küçük bir göldür. Göl deniz yüzeyinden 1855 m yüksekliktedir. Gölün azami derinliğinin 15-18 m dolayında olduğu sanılmaktadır. Göl suları içine maden suları karışmakla birlikte dere tarafından beslendiği ve derenin bir ayağı olduğu için suyu tatlıdır. Erzurum Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu kararı ile doğal sit alanı ilan edilmiştir.

İlde bulunan sulama göletlerine ait bilgiler aşağıdaki çizelgede verilmelidir. İlgili kurumdan (DSİ'den) alınan çizelge formatı farklı ise, format ilgili kurumun verdiği şekilde değiştirilebilir.

Çizelge 14 - Mevcut göl, gölet ve rezervuarlar

(DSİ 8. Bölge Müdürlüğü, 2024)

Gölün/Göletin/ Rezervuarın Adı	Tipi	Göl hacmi, m ³	Sulama Alanı (net), ha	Çekilen Su Miktarı, (m ³)	Katılan Su Miktarı, (m ³)	Kullanım Amacı
Çadırkaya Göleti	Gölet	1.560.000	323	-		Sulama
Göktaş Göleti	Gölet	5.685.624	614	-		Sulama
Erzincan Barajı	Baraj	9.950.000	4.847	-		Sulama
Tercan Barajı	Baraj	176.860.000	12.000	-		Sulama, Enerji

B.1.2. Yeraltı Suları

Bu kısımda ilde yer alan yer altı suları ile birlikte eğer mevcut ise jeotermal kaynaklardan da söz edilmelidir.

İlin yeraltı suyu potansiyeli aşağıda yer alan çizelge gibi verilmelidir. İlgili kurumdan (DSİ'den) alınan çizelge formatı farklı ise, format ilgili kurumun verdiği şekli ile kullanılabilir.

Çizelge 15 – Yeraltı suyu potansiyeli

(DSİ (. Bölge Müdürlüğü, 2024)

Kaynağın İsmi	hm ³ /yıl
Erzincan-Üzümlü	122,00
Çayırılı-Tercan	71,80
Kemah-İliç	19,00

B.1.2.1. Yeraltı Su Seviyeleri

Erzincan ilinde yeraltısuyu seviyesi Fırat Nehri'ne yaklaştıkça artmaktadır. Nehre yakın kısımlarda 0-10 m arasında değişen yeraltısuyu seviyesi, ovanın giriş ve çıkış kısımlarında 50 metreye kadar düşmektedir.

B.2. Su Kaynaklarının Kalitesi

Yüzey ve yeraltı suları için değerlendirme 7 Nisan 2012 tarih ve 28257 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan "Yeraltı Sularının Kirlenmeye ve Bozulmaya Karşı Korunması Hakkında Yönetmelik" ve 10.08.2016 tarih ve 29797 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan "Yerüstü Su Kalitesi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" e göre yapılacak ve aşağıda yer alan çizelge doldurulacaktır.

Çizelge 16 -2024 yılı yüzey ve yeraltı sularında tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan nitrat kirliliği ile ilgili analiz sonuçları
(Kaynak, 2024)

Su Kaynağının Cinsi (Yüzey/ Yeraltı)	Adı	Kullanım amacı ve kullanılan miktar				Analiz Yapılan İstasyonun				
		İçme ve kullanma suyu	Enerji üretimi	Sulama suyu	Endüstriyel su temini	Akım gözlem istasyonu kodu	Analiz sonuçları YSKY (Tablo-5)	Yeri (İlçe, Köy, Mevkii)	Koordinatları	Yıllık Ortalama Nitrat Değeri (mg/L)
Yüzey	Tuzla Çayı Mercan İlçe Manzabı			X		TUR2101 41060105 919		Tercan	40,256140 39,727686	
Yüzey	Tuzla Çayı, Erzurum Erzincan Yolu Bağlantılı Yanyol Üzeri			X		TUR2101 43800102 866		Tercan	40,446466 39,777673	
Yüzey	Karasu Nehri			X		TUR2101 45370105 453		Merkez	39,488074 39,697857	
Yer Altı	Erzincan Meslek Yüksekokulu	X				21-08-10-398		Merkez	543280 D/ 4400998 K	
Yer Altı	Erzincan DSİ 82. Şube Müd.	X				21-08-10-400		Merkez	542962 D / 4399603 K	
Yer Altı	Erzincan Kapalı Cezaevi			X		21-08-10-402		Merkez	535052 D/ 4401168 K	
Yer Altı	Erzincan Beytahtı Pompa İstasyonu	X				21-08-10-401		Merkez	535812 D/ 4395661 K	
Yer Altı	Erzincan Süleymanlı			X		-		Merkez	557338 D/ 4391723 K	
Yer Altı	Erzincan Refahiye Kova Mahallesi	X				-		Refahiye	496915 D/ 4415412 K	
Yer Altı	Erzincan Refahiye Kambarağa Köyü	X				-		Refahiye	501184 D/ 4427391 K	
Yer Altı	Erzincan Refahiye Fen Lisesi			X		21-08-10-258		Refahiye	480341 D/ 4417329 K	

B.3. Su Kaynaklarının Kirlilik Durumu

B.3.1. Noktasal kaynaklar

B.3.1.1. Endüstriyel Kaynaklar

Erzincan Merkez ilçesinde endüstriyel alanda kullanılan herhangi bir su kaynağı bulunmamaktadır. Refahiye ilçesinde endüstriyel kaynak bulunmamaktadır.

B.3.1.2. Evsel Kaynaklar

Erzincan Belediyesince evsel kullanımlarda kaynaktan çıkan veya sondaj yoluyla çekilen su, isale hatlarıyla depolara bağlanmakta, depolarda klorlama işlemi yapıldıktan sonra şebekeye verilmektedir.

Evsel kullanım sonucu çıkan kanalizasyon suyu, kolektör hatlarıyla Atıksu arıtma tesisine bağlanmaktadır. Fakat 2019 yılı itibariyle Belediyeye bağlanan 9 adet beldenin hepsinin kanalizasyon hatları arıtma tesisine bağlı olmadığı bilinmektedir. Bu yüzden kanalizasyon şebekesi hizmeti verilen nüfus ile atık su arıtma tesisi hizmeti verilen nüfus birbirinden farklıdır.

Atık su arıtma tesisinin tam kapasite ile çalıştığında biyolojik arıtma yöntemiyle arıtılan yıllık toplam 9.125.000 m³ su Karasu nehrine deşarj edilmektedir.

Çayırılı ilçesinde atık su arıtma tesisi bulunmamaktadır. Atık sular ve kanalizasyon suları arıtılmadan ilçe sınırlarında bulunan Mans Çayı'na deşarj edilmektedir. Deşarj edilen atık su miktarı yıllık ortalama 299.414 m³ tür. Deşarj noktasının koordinatları 40.04552 39.79793 tür.

Refahiye ilçesinde bulunan Atıksu Arıtma Tesisi 360.000 m³/yıl kapasitelidir. Köroğlu Deresi deşarj edilmektedir.

B.3.2. Yayılı Kaynaklar

B.3.2.1. Tarımsal Kaynaklar

Çayırılı ilçesinde kuru tarım yapılan arazi 22.110 ha ve sulu tarım yapılan arazi ise 11.100 ha dır. Bunun yanı sıra 5.050 ha alan nadasa bırakılmıştır. Bu tarım arazilerinde hayvansal, kimyasal ve organik gübre kullanılmakla birlikte pestisit kullanımı yapılmamaktadır.

Refahiye ilçesinde kuru tarım yaygındır.

B.3.2.2. Diğer

Çayırılı ilçesinin katı atıkları vahşi depolama sahasında ve 2024 yılında kullanıma başlanılan kapalı çöp depolama tesisinde toplanmaktadır. İlçe merkezine 2 km uzaklıkta bulunan katı atık vahşi

depolama alanı yaklaşık 150 m güneyinde geçmekte olan Değirmen Deresi'ne olumsuz etki etmektedir.

Refahiye ilçesinde Katı Atık Aktarma Platformu kurulmuştur. Atıklar Erzincan il merkezine nakledilmektedir.

B.4. Denizler

B.4.1. Deniz Kıyı Sularının Kirlilik Durumu

Ulusal deniz izleme programımız ile tüm denizlerimizde meydana gelen kirlilik ve etkileri ile kimyasal ve ekolojik kalite durumunun izlenerek ve insan faaliyetlerinden kaynaklı baskı ve etkiler değerlendirilerek ulusal deniz ve kıyı yönetimi politikalarının ve stratejilerinin belirlenmesi/gözden geçirilmesi ve alınan önlemlerin etkilerinin takibine altlık oluşturulması amaçlanmaktadır. Denizlerde kirlilik ve kalite değerlendirmeleri su yönetimi birimi bazlı üç yılda bir yapılmaktadır. Ekolojik kalite durumu ise 3 Biyolojik Kalite Elemanı (fitoplankton, makro alg ve bentik omurgasızlar) ile diğer destekleyici parametrelerin (besin elementleri; toplam fosfor, nitrat+nitrit, seki disk derinliği) ortak değerlendirmesi yapılarak ortaya konulmaktadır. 2018-2023 izleme programı ekolojik kalite durumu aşağıdaki çizelgede yer almaktadır.

Çizelge 17 – Kıyı su kütlelerinin ekolojik kalite değerlendirmesi

İlimizde kıyı su kütlesi mevcut olmadığından Çizelge 17'ye ait veri bulunmamaktadır.

Ekolojik Kalite Renk Kodlaması

Çok İyi
İyi
Orta
Zayıf
Kötü

B.4.2. Plajların Su Kalitesi ve Mavi Bayrak Durumu

İlimizde plaj bulunmamaktadır.

Grafik 17– Yıllar itibariyle plajların durumu, mavi bayrak almış plaj ve marinaların sayısı

İlimizde plaj bulunmadığından Grafik 17'ye ait veri bulunmamaktadır.

B.4.3. Acil Müdahale Planları

İlimizde kıyı tesisi bulunmamaktadır.

Çizelge 18 –2024 yılı itibariyle acil müdahale planı hazırlaması gereken ve onaylı plana sahip kıyı tesisi sayısı

İlimizde kıyı tesisi bulunmadığından Çizelge 18’e ait veri bulunmamaktadır.

B.4.4. Atık Kabul Tesisleri ve Atık Alma Gemileri

İlimizde Atık Kabul Tesisleri ve Atık Alma Gemileri bulunmamaktadır.

B.4.5. Denizdeki Balık Çiftlikleri

İlimizde deniz bulunmadığından deniz balık çiftlikleri mevcut değildir.

B.4.6. Deniz Çöpleri

İlimizde deniz bulunmamaktadır.

B.5. Sektörel Su Kullanımları ve Yapılan Su Tahsisleri

B.5.1. İçme ve Kullanma Suyu

B.5.1.1 Yüzeysel su kaynaklarından kullanılan su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti

Erzincan Merkez de içme ve kullanma suyu şebekesinin hizmet verdiği belediye Erzincan Belediyesidir ve merkezdeki tek belediyedir.

Erzincan’ın genel nüfusu 243.399 iken, yaklaşık 165.860 kişi şehir şebekesinden beslenmektedir.

Erzincan ilimizde şehrin su ihtiyacını karşılamak üzere kaynaklar, sondajlar ve derin kuyular kullanılmaktadır. 16 adet olan yüzeysel su kaynaklarının tamamı 2019 yılında Bakanlar Kurulu kararı ile Belediyeye bağlanan beldelerde bulunmaktadır. Kaynaktan çıkan su kapalı hatlarla depolara isale hatlarıyla taşınmakta, burada klorlama işlemi yapıldıktan sonra içme suyu şebekesi ile vatandaşın hizmetine sunulmaktadır.

2024 yılı içerisinde yapılan toplam imalatlar da dâhil olmak üzere, Beldeler ve Merkez ilçe dâhil olmak üzere şehrimizde yaklaşık 780 km’lik içme suyu hattı ve 12,4 km isale hattı bulunmaktadır.

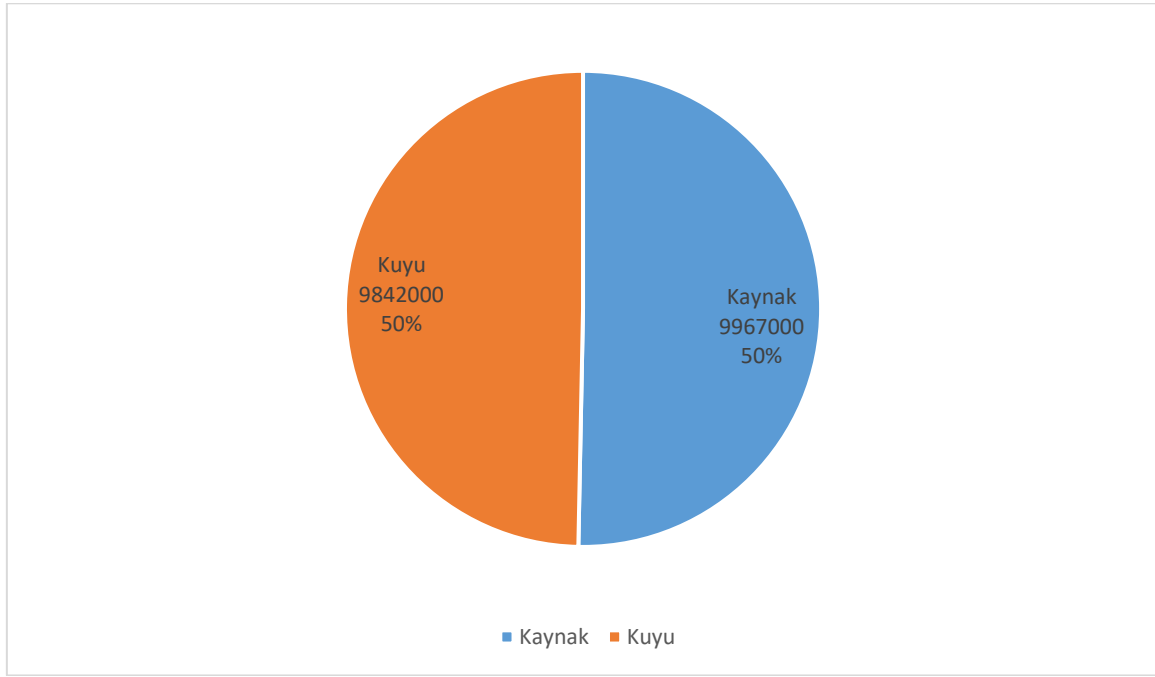
Belediyenin toplam abone sayısı 2024 yılı itibariyle 68.338 olup bu abonelerin %83’ü meskenleri, %10’u ticarethaneleri oluşturmaktadır. Geriye kalan yüzdeler resmî kurumları ve bahçe sularını temsil etmektedir.

Erzincan ilinde içme suyu arıtma tesisi bulunmamaktadır.

Çayırılı ilçesinde içme ve kullanma suyu olarak kullanılan yıllık 420.000 m³ suyun temini Şekerli Deresi’nden ve kuyulardan sağlanmaktadır. İçme ve kullanma suyu şebekesinde kullanılan suyun %56’sı kuyulardan çekilmek suretiyle, %44’ü ise doğal kaynaktan temin edilmektedir. İçme ve

kullanma şebekesi ile hizmet verilen nüfus kış aylarında yaklaşık 5.000 kişi iken yaz aylarında 10.000 kişiye ulaşmaktadır.

Refahiye ilçesinin 4200 kişilik nüfusun tamamı kaynak sularından faydalanmaktadır. 6 adet kaynak suyundan su temin edilmektedir.

Grafik 18-2024 yılı belediyeler tarafından içme ve kullanma suyu şebekesi ile dağıtılmak üzere temin edilen su miktarının kaynaklara göre dağılımı
(Kaynak, 2024),

İlde içme ve kullanma suyu şebekesi ile hizmet verilen belediye sayısından ve bu kapsamda hizmet alan nüfusun değişiminden söz edilmelidir.

İlimizde içme ve kullanma suyu şebekesi ile 242.810 kişiye hizmet verilmektedir.

B.5.1.2. Yeraltı su kaynaklarından temin edilen su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti

İlimizde Merkez İlçesinde yeraltı su kaynaklarından **5.558.000 m³/yıl** içme suyu temin edilmektedir.

B.5.1.3. İçme Suyu temin edilen kaynağın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb.

Erzincan Merkez için su temin edilen kaynaklardan çekilen su miktarını gösteren tablo aşağıda yer almaktadır:

İçme Suyu Temin Edilen Su Kaynağının Adı ve Koordinatları	Yeraltı suyu (m³/yıl)	Yerüstü suyu (m³/yıl)	Kaynaktan Çekilen Su Miktarı (m³/yıl)
AKYAZI-ÇAKIRMAN KAYNAĞI			778.000
AKYAZI-ÇAKIRMAN SONDAJI			249.000
DEMİRKENT KAYNAĞI			156.000
DEMİRKENT SONDAJI			622.000
DEMİRKENT SONDAJI (2024)			218.000
GEÇİT KAYNAĞI			311.000
GEÇİT SONDAJI			218.000
GEÇİT SONDAJI			342.000
GEÇİT SONDAJI			311.000
IŞIKPINAR KAYNAĞI			93.000
KAVAKYOLU KAYNAĞI			622.000
KURUTİLEK KAYNAĞI			93.000
ULALAR KAYNAĞI			622.000
ULALAR SONDAJI			311.000
ULALAR SONDAJI			249.000
YALNIZBAĞ KAYNAĞI			311.000
YAYLABAŞI KAYNAĞI			498.000
ÇUKURKUYU KAYNAĞI			622.000
DAVARLI KAYNAĞI			62.000
HÜRREM PALANGASI KAYNAĞI			93.000
DEREYURT KAYNAĞI			124.000
KEKLİKKAYASI KAYNAĞI			218.000
BAŞPINAR KAYNAĞI			156.000
ÜNİVERSİTE KAYNAĞI			156.000
B1 KUYUSU	1.382.000		
B2 KUYUSU	874.000		
B3 KUYUSU	952.000		

B4 KUYUSU	672.000		
B5 KUYUSU	134.000		
B6 KUYUSU	560.000		
B7 KUYUSU	672.000		
B8 KUYUSU	762.000		
K2 KUYUSU	146.000		
K3 KUYUSU	224.000		
K6 KUYUSU	336.000		
K7 KUYUSU	226.000		
TOPLAM	5.558.000		7.435.000

Çayırılı ilçesinde içme suyu temin edilen doğal kaynağın adı Şekerli Deresi olup yıllık 185.000 m³ su temin edilmektedir. Özellikle kış aylarında kaynak suların azalması nedeni ile ilçe genelinde içme suyu sıkıntısı yaşandığından su temini 2 adet kuyudan elektrikli derin kuyu pompaları ile yapılmaktadır. İçme suyu temin edilen kuyulardan ise yıllık 235.000 m³ su temin edilmektedir.

B.5.2. Sulama

İlimiz topraklarında 209.170 ha ekilebilir tarım arazisi bulunmaktadır. Bu arazinin 124.227 ha alanında kuru tarım, 84.943 ha alanında ise sulu tarım yapılmaktadır.

Sulama yapılan alanlarda salma sulama, yağmurlama sulama ve damlama sulama teknikler kullanılmaktadır.

Devlet Su İşleri 8. Bölge Müdürlüğümüz sorumluluk alanında olan Erzincan İlinde işletmedeki sulama tesisleri ile ilgili detaylı bilgiler aşağıda verilmiş olup toplam sulama alanı net 42.047 hektardır.

Sulama Adı	İli	İlçesi	Su Kullanıcı Teşkilat	Sulama Şekli			Net Sulama Alanı (ha)
				Cazibe (ha)	Pompaj (ha)	Borulu (ha)	
Erzincan Barajı Sulaması	Erzincan	Merkez	Erzincan İl Özel İdaresi	290	-	4557	4847
Erzincan Sulaması (P1,P2,P3)	Erzincan	Merkez	Erzincan İl Özel İdaresi		9635	-	9635
Tercan Barajı Sol Sahil Sulaması	Erzincan	Tercan	Tercan Sulama Birliği	3000	2150	-	5150
Tercan Barajı Sağ Sahil Sulaması	Erzincan	Tercan	Tercan Sulama Birliği	200	6650	-	6850
Göktaş Göleti Sulaması	Erzincan	Tercan	Tercan Sulama Birliği			-	612
Çadırkaya Göleti Sulaması	Erzincan	Tercan	Tercan Sulama Birliği				323

Erzincan Sol sahil cazibe Sul.	Erzincan	Merkez	Erzincan İl Özel İdaresi	4600	-	-	4600
Erzincan Konakbaşı cazibe Sul.	Erzincan	Merkez	Erzincan İl Özel İdaresi	1860	-	-	1860
Erzincan Şıhlı cazibe Sulaması	Erzincan	Merkez	Erzincan İl Özel İdaresi	1520	-	-	1520
Erzincan Mercan Sulaması	Erzincan	Merkez	Erzincan İl Özel İdaresi	1950	-	-	1950
Mollaköy Pompaj Sulaması	Erzincan	Merkez	Erzincan İl Özel İdaresi		1100	-	1100
Altınbaşak sağ sahil cazibe sul.	Erzincan	Merkez	Erzincan Sulama Birliği	2300	-	-	2300
Ada Sulaması	Erzincan	Merkez	Erzincan Sulama Birliği	1300	-	-	1300
						-	
ERZİNCAN İLİ TOPLAMI				17020	19.535	4.557	42047

B.5.2.1. Salma sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı

Devlet Su İşleri 8. Bölge Müdürlüğümüz sorumluluk alanında olan Erzincan İlinde sulama yöntemleri ile ilgili istatistiki veri bulunmamakta olup; 2024 sulama sezonunda kullanılan su miktarları aşağıdaki tabloda verilmiştir. Sulamadan dönen sular drenaj kanalları ile drene edilerek doğal dere yataklarına iletilmektedir.

B.5.2.2. Damla, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı

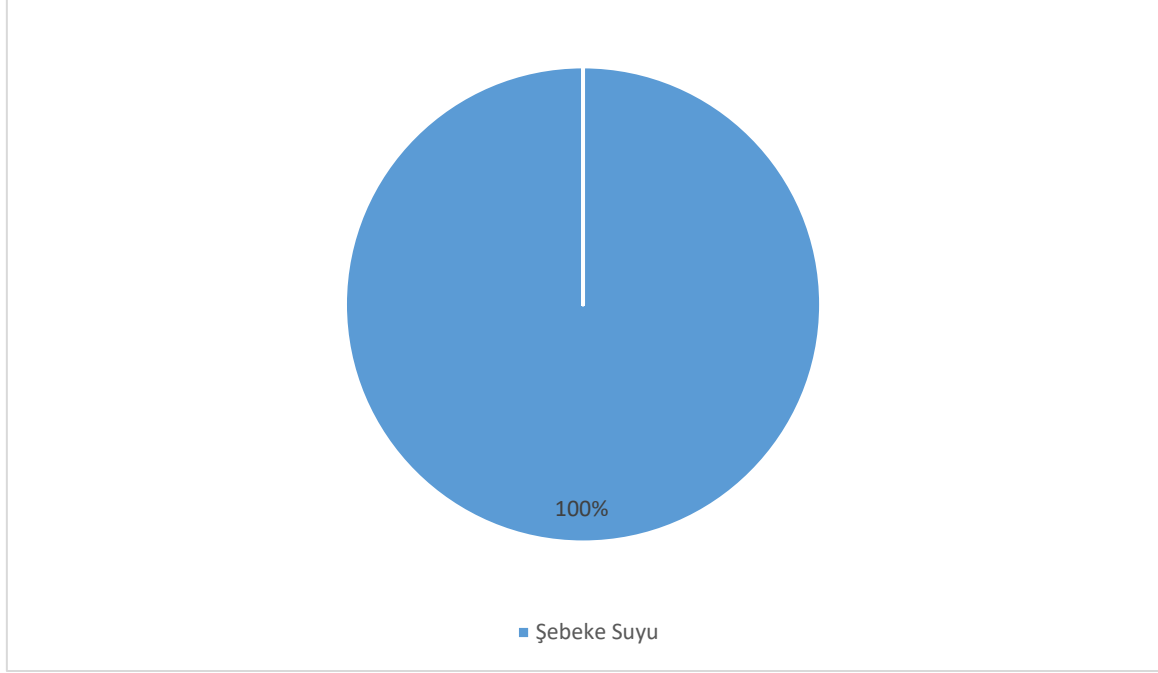
Devlet Su İşleri 8. Bölge Müdürlüğümüz sorumluluk alanında olan Erzincan İlinde sulama yöntemleri ile ilgili istatistiki veri bulunmamakta olup 2024 sulama sezonunda kullanılan su miktarları aylara göre aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

	Erzincan İl Özel İdaresi	Erzincan Sulama Birliği	Tercan Sulama Birliği
Şebekeye Alınan Su (hm ³)	150.51	24.60	36.07
Erzincan İli Toplamı	211.18 hm³		

B.5.3. Endüstriyel Su Temini

Merkez ilçede büyük ölçekli sanayi işletmesi olmadığından sanayi alanında kullanılan su yoktur. Ancak küçük ve orta işletmeciler tarafından su kullanımı yapılmaktadır.

Erzincan ilimiz içerisinde bulunan Atık Su Arıtma Tesisimizde yıllık toplam arıtılan suyun %0,22'si tesisin peyzaj sulamasında ve proses geri yıkamasında kullanılmaktadır. Geri kalan atık su ise Karasu Nehri'ne deşarj edilmektedir.

Grafik 19–2024 yılında endüstrinin kullandığı suyun kaynaklara göre dağılımı
(Kaynak, 2024)

Arıtılmış atıksuların yeniden kullanılıp kullanılmadığının, suyun nereden (yüzeysel veya yer altı suyu) ne kadar tahsis edildiği, soğutma suyu olarak kullanılan suyun miktarı ve nereye deşarj edildiği, Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliğinde (SKKY) verilen sektörü belirtilmelidir.

B.5.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanımı

Çayırılı ilçesi Hastarla köyü sınırlarında inşası devam eden bir HES projesi mevcuttur.

B.5.5. Rekreatiyonel Su Kullanımı

Erzincan Merkez genelinde rekreatiyonel amaçlı sulamalar, büyük parklara Belediyemizin Park ve Bahçeler Müdürlüğü tarafından kullanılan sulama amaçlı açılmış olan sondajlar aracılığıyla derin kuyulardan yapılmaktadır.

İlimizde bulunan diğer orta ve küçük ölçekli mahalle parkları, camiler, vatandaşın kullanımına açık WC'ler, süs havuzları gibi yerlerin bakımları Belediye personeli tarafından yapılmaktadır, fakat bahsedilen bu yerlerin bazılarında su sayacı takılı olmasına rağmen hepsinde su sayacı takılı olmadığından harcanan su miktarı net olarak bilinmemektedir. Yaklaşık olarak Belediyemiz sınırların içerisinde bulunan bu yerlerin tüketimi yaklaşık olarak tahmin edildiğinde harcanan su miktarı yıllık yaklaşık 650.000 m³ civarındadır. Bu rakam yaklaşık %6'lık bir orana denk gelmektedir.

Belediyemiz olarak sayacı bulunmayan bu yerlere sayaç takılması işlemlerini başlatmış olup 2025 yılı sonuna kadar parklara ve camilere başta olmak üzere su sayacı takılması işlemlerinin tamamlanmasını hedeflemektedir.

Çayırılı ilçesinde rekreasyonel amaçlı kullanılan su miktarı yıllık 6.000 m³ tür. Kullanılan bu suyun tamamı doğal kaynaktan temin edilmektedir.

ERZİNCAN İLİ

YENİLENEBİLİR ENERJİ FAALİYETLERİ

4628 - 6446 SAYILI KANUNUN KAPSAMINDA BULUNAN PROJELER

1-İŞLETME

S.N.	SANTRALIN ADI	KURULU GÜÇ	ORT. ÜRETİM	HAVZA SI	TESİSİN BULUNDUĞU YER	PROJE AMACI	PRJ. GERÇEKLEŞTİR EN
		(MWe)	(GWh)				KURUM / ÖZ. SEKT.
1	Girlevik I Reg. ve HES	3,04	18,00	FIRAT	ÇAĞLAYAN	E	EÜAŞ
2	Girlevik II Mercan Reg. ve HES	11,58	41,93	"	"	"	ÖZEL SEKTÖR
3	Tercan Barajı ve HES	16,90	44,55	"	TERCAN	S+E	DSİ
4	Bağıştaş-II Reg. ve HES	48,60	181,25	"	İLİÇ	E	ÖZEL SEKTÖR
5	Çakırman Reg. ve HES	6,98	24,51	"	MERKEZ	"	"
6	Çalkışla Reg. ve HES	7,66	17,26	"	TERCAN	"	"
7	Karasu-V Reg. ve HES	4,10	20,53	"	ÇAYIRLI	"	"
8	Kayalık Reg. Ve HES	5,76	41,96	"	İLİÇ	"	"
9	Sölperen Reg. ve HES	9,76	23,00	"	ÜZÜMLÜ	"	"
10	Üzümlü Reg. ve HES	12,42	44,52	"	"	"	"
11	Bağıştaş-I Barajı ve HES	140,63	502,72	"	İLİÇ	"	"
12	Girlevik-3 Karatuş HES	3,45	15,32	"	MERKEZ	"	"
13	Yukarı Mercan Reg. ve HES	14,00	44,10	"	ÇAĞLAYAN	"	"
14	Çaltı Reg. ve HES	3,97	13,15	"	İLİÇ	"	"
15	Hastarla HES	8,50	21,45	"	ÇAYIRLI	"	"
TOPLAM		297,35	1054,24				

2- İNŞAAT AŞAMASI

İnşaatı Başlamış olan HES projemiz bulunmamaktadır.

3- İNŞAAT ÖNCESİ (SKHA / PROJE)

S.N.	SANTRALIN ADI	KURULU GÜÇ	ORT. ÜRETİM	HAVZA SI		PROJE	
------	---------------	------------	-------------	----------	--	-------	--

		(MWe)	(GWh)		TESİSİN BULUNDU ĞU YER	AMA CI	PRJ. GERÇEKLEŞTİR EN
							KURUM / ÖZ. SEKT.
1	Eriç Barajı ve HES 1-2-3-4	282,53	813,60	FIRAT	KEMAH	E	ÖZEL SEKTÖR
2	Fındıklı Bar. ve HES	40,00	84,00	"	TERCAN	"	DSİ
3	Kemah Barajı ve HES	197,90	547,50	"	KEMAH	"	ÖZEL SEKTÖR
TOPLAM		520,43	1445,10				

4.FİZİBİLİTE / REVİZE FİZİBİLİTE AŞAMASI

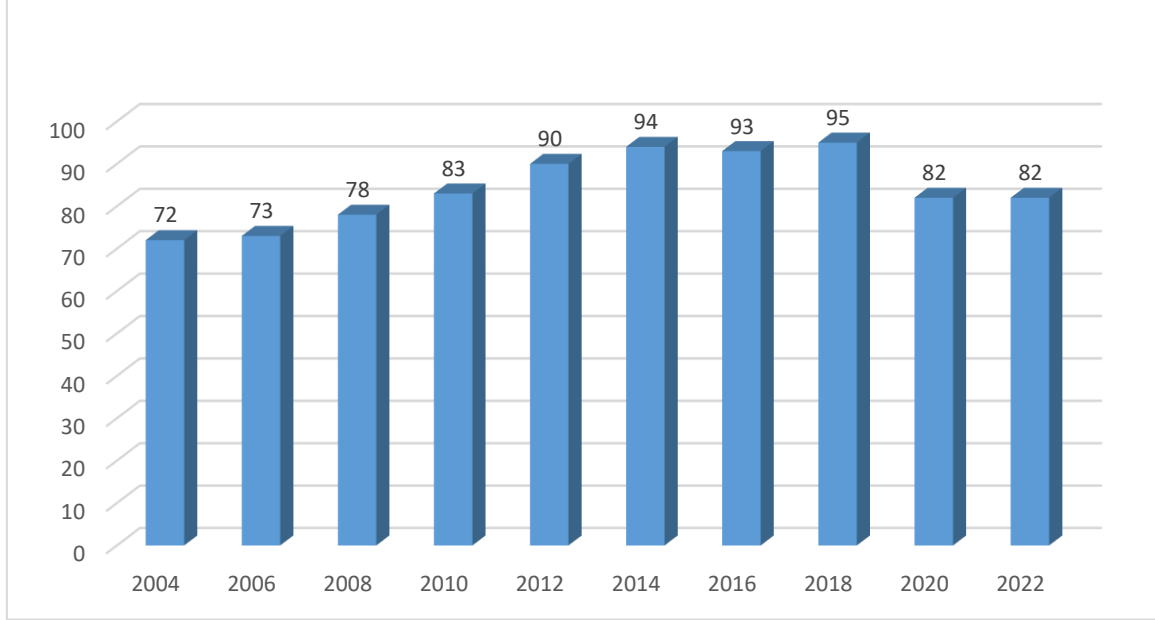
S.N.	SANTRALIN ADI	KURULU GÜÇ	ORT. ÜRETİM	HAVZA SI	TESİSİN BULUNDU ĞU YER	PROJ E AMA CI	PRJ. GERÇEKLEŞTİR EN
		(MWe)	(GWh)				KURUM / ÖZ. SEKT.
1	Emir-1 Reg. ve HES	5,80	18,04	"	ÜZÜMLÜ	"	"
TOPLAM		5,80	18,04				

	GENEL TOPLAM	823,58	2.517,39				
--	---------------------	---------------	-----------------	--	--	--	--

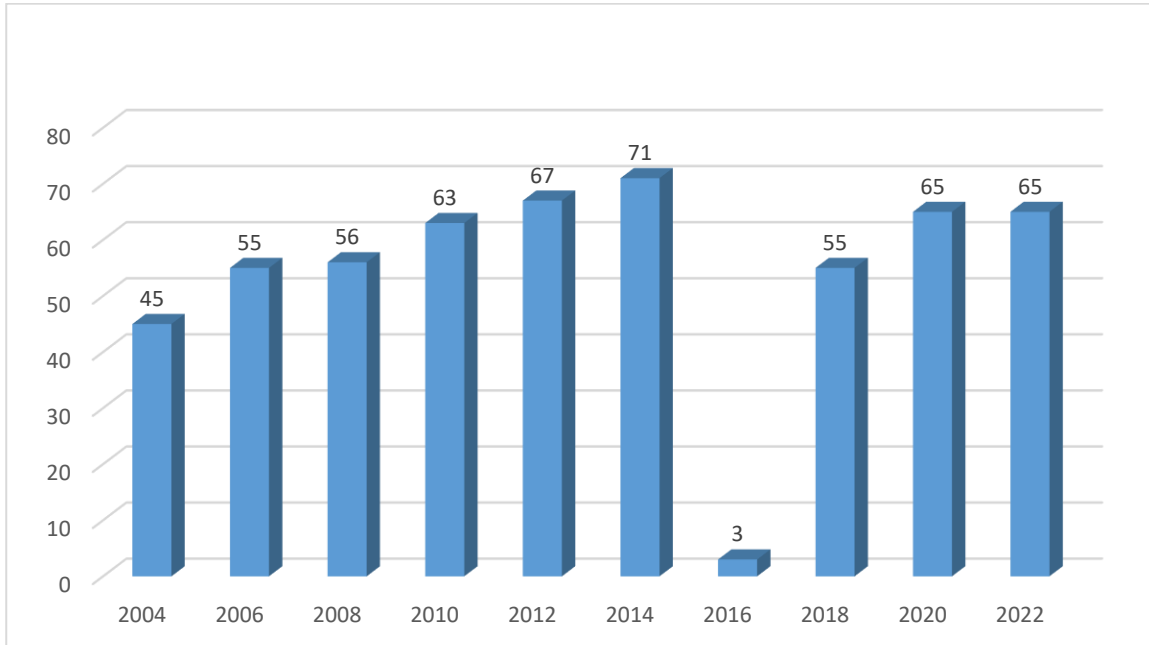
	Öz. Sek.	Dev.	
İşletme	13	2	
İnşaat Önc. (SKHA / Proje)	2	1	
Fiz. / Rev. Fizb. Aşaması	1		
TOPLAM	16	3	19

B.6. Çevresel Altyapı

B.6.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve Atıksu Arıtma Tesisi Hizmetleri

Grafik 20– Yıllar bazında kanalizasyon şebekesi tesisi ile hizmet verilen belediye nüfusunun toplam nüfusa oranı
(www.tuik.gov.tr, 2024)

Grafik 21– Yıllar bazında atıksu arıtma tesisi ile hizmet verilen belediye nüfusunun toplam belediye nüfusuna oranı
(www.tuik.gov.tr, 2024)

Çizelge 19 –2024 yılı itibariyle kentsel atıksu arıtma tesislerinin durumu

(Kaynak, yıl)

Yerleşim Yerinin Adı		Belediye Atıksu Arıtma Tesisi Olup Olmadığı?			Belediye Atıksu Arıtma Tesisi Türü			Mevcut Kapasitesi (ton/gün)	SAİS Kabini Durumu (var/yok)	Arıtılan /Deşarj Edilen Atıksu Miktarı (m³/yıl)	Deşarj Noktası	Deniz Deşarjı (var/yok)	Hizmet Verdiği Nüfus	Oluşan AAT Çamur Miktarı (ton/yıl)
		Var	İnşa/plan aşamasında	Yok	Fiziksel	Biyolojik	İleri							
İl Merkezi	Merkez	X				X		25.000	Var	9.125.000	Karasu Nehri	Yok	158.756	%22 kurulukta 11.680 ton/yıl %100 kurulukta 2.920 ton/yıl
	Çayırılı			X					Yok	299.141(0,0095)	Mans Çayı	Yok	7.977	
İlçeler	İliç		X						Yok			Yok	7.691	
	Kemah	X							Yok	Çalışmıyor		Yok	7.363	
	Kemaliye			X					Yok			Yok	4.774	
	Otlukbeli	X							Yok	132.043	Çardaklı Deresi	Yok	2.415	
	Refahiye	X			X	X		2.000	Yok	Tesis 2024 yılında faal değil	Köroğlu Deresi	Yok	4.200	Tesis 2024 yılında faal değil
	Tercan			X					Yok			Yok	16.351	
	Üzümlü			X					Yok			Yok	11.376	

*22.03.2015 tarih ve 29303 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Sürekli Atıksu İzleme Sistemleri (SAİS) Tebliği” kapsamında ülke genelinde kurulu kapasitesi 5.000 m³/gün ve üzerinde olan atıksu arıtma tesisinin çıkış sularında debi, pH, İletkenlik, Çözülmüş Oksijen, Sıcaklık ve KOİ (Kimyasal Oksijen İhtiyacı) ile AKM (Askıda Katı Madde) parametreleri 7/24 online izlenmektedir. Bu sayede tesislerin atıksularını arıtmadan su kaynaklarımıza deşarj etmeleri engellenmektedir.

B.6.2. Organize Sanayi Bölgeleri ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri

Organize Sanayi Bölgelerinin (OSB) hem çalışmakta olan hem de inşaat ya da proje aşamasında olan atıksu arıtma tesisleri ile ilgili bilgiler verilerek aşağıdaki çizelge hazırlanmalıdır. Ayrıca, OSB’lerin atıksu arıtma tesisinden çıkan arıtma çamurunun analizi de (Hangi mevzuata göre hangi analizlerin kastedildiği belirtilmelidir.) verilmelidir.

Çizelge 20 –2024 yılı OSB, Serbest Bölgeler ve Sanayi Sitelerinde atıksu arıtma tesislerinin (AAT) durumu

(Kaynak, yıl)

OSB/Serbest Bölge/Sanayi Sitesi Adı	Mevcut Durumu	Kapasitesi (ton/gün)	SAİS Kabini Durumu (var/yok)	AAT Türü	AAT Çamuru Miktarı (ton/gün)	Deşarj Ortamı
Erzincan OSB	Faal	2000 m ³ /gün	Yok	Fiziksel+Biyolojik		Çardaklı Deresi

*22.03.2015 tarih ve 29303 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Sürekli Atıksu İzleme Sistemleri (SAİS) Tebliği” kapsamında ülke genelinde kurulu kapasitesi 5.000 m³/gün ve üzerinde olan atıksu arıtma tesisinin çıkış sularında debi, pH, İletkenlik, Çözünmüş Oksijen, Sıcaklık ve KOİ (Kimyasal Oksijen İhtiyacı) ile AKM (Askıda Katı Madde) parametreleri 7/24 online izlenmektedir. Bu sayede tesislerin atıksularını arıtmadan su kaynaklarımıza deşarj etmeleri engellenmektedir.

Çizelge 21 –2024 yılı itibariyle münferit sanayiye ait atıksu arıtma tesisi (AAT) sayısı

(Kaynak, yıl)

Tesis Statüsü	Toplam Tesis Sayısı	AAT’si Olan Tesis Sayısı
Üretim Sektörü/Sanayi Tesisi	103	6
Turizm Tesisi veya Site Yönetimi		
Diğer		

B.6.3. Düzenli Depolama Tesislerinde Oluşan Sızıntı Sularının Yönetimi

İlimizde Katı Atık Bertaraf Tesisi dışında düzenli depolama tesisi bulunmamaktadır.

B.6.4. Arıtılmış Atıksuların Yeniden Kullanılması veya Bertarafı

Erzincan Merkezde Arıtma Tesisinden çıkan çamurun hepsi açık ve kapalı çamur depolama alanlarında ve çamur yataklarında düzenli bir şekilde depolanmaktadır.

2025 yılı içerisinde solar kurutma tesisi veya çamur yakma tesisi yapılması planlanmaktadır. Belediye Yönetimi tarafından verilecek karar doğrultusunda proje hibe başvurusu yapılacaktır.

Çayırılı ilçesinde atık su arıtma tesisi bulunmamaktadır. Atık sular ve kanalizasyon suları arıtılmadan ilçe sınırlarında bulunan Mans Çayı’na deşarj edilmektedir. Deşarj edilen atık su miktarı yıllık ortalama 299.414 m³ tür. Deşarj noktasının koordinatları 40.04552 39.79793 tür.

Çizelge 22 –2024 yılı itibariyle yeniden kullanılan veya bertaraf edilen arıtılmış atıksu durumu

(Kaynak, yıl)

ARITILMIŞ ATIKSULARIN YENİDEN KULLANILMASI VEYA BERTARAFI								
Alıcı Ortama Deşarj Edilen (m ³ /yıl)	Kanalizasyona Deşarj Edilen (m ³ /yıl)	Kentsel Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	Tarımsal Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	Endüstriyel Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	Çevresel/Ekolojik Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	Başka Bir Tesise Su Kaynağı (m ³ /yıl)	Diğer Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	TOPLAM (m ³ /yıl)
8.735.400	720.000	0	0	72.825	0	0	-	9.528.225

B.7. Toprak Kirliliği ve Kontrolü

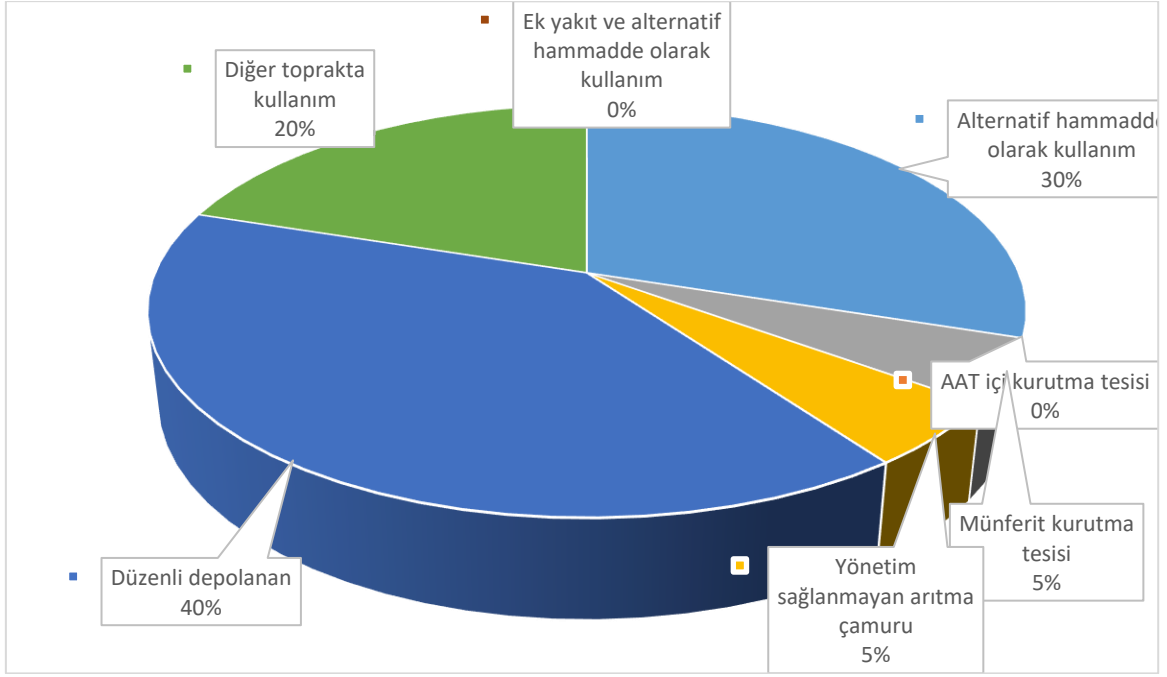
B.7.1. Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalar

Çizelge 23 - 2024 yılı için tespit edilen noktasal kaynaklı toprak kirliliğine ilişkin veriler
(Kirlenmiş Sahalar Bilgi Sistemi, 2024)

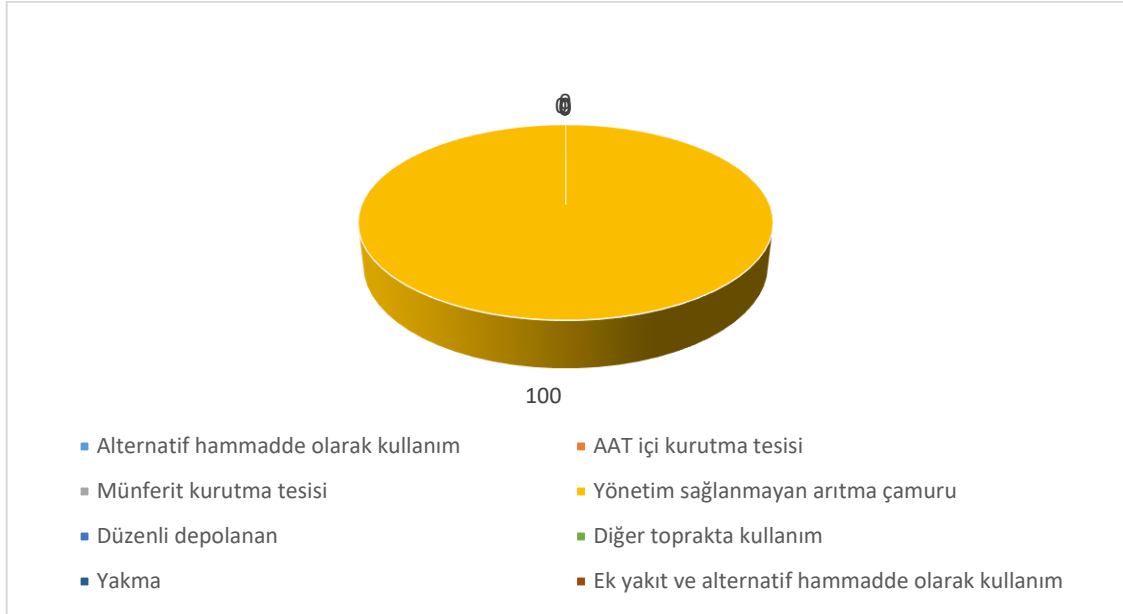
<i>Faaliyet Ön Bilgi Formu Onay Durumu</i>	<i>Adet</i>
<i>Girilen</i>	<i>4</i>
<i>Onaylanan</i>	<i>0</i>
<i>Onay Bekleyen</i>	<i>2</i>
<i>Faaliyet Sahibinde Bekleyen</i>	<i>2</i>

B.7.2. Arıtma Çamurlarının Yönetimi

Erzincan belediyesi atıksu arıtma tesisinde oluşan arıtma çamurları şimdilik Belediye Katı Atık Bertaraf Tesisinde bulunan çamur havuzlarında, susuzlaştırılan çamurlar ise sızdırmaz beton zeminli alanda depolanmaktadır. Avrupa Birliği Projesi ile yenilenen tesiste arıtma çamurlarının bertarafı için kompost alanı tasarlanmıştır. Bu projenin uygulanması sonrasında arıtma çamurlarının toprakta kullanımı da olacaktır. İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün bu konuda herhangi bir çalışması ise bulunmamaktadır. Düzenli Katı Atık Sahasında Oluşan Metan Gazından Elektrik Üretimi projesi kapsamında arıtma çamurlarının kullanımı da düşünülmektedir.

Grafik 22– 2024 yılında belediyelerden kaynaklanan arıtma çamurunun yönetimi
(Kaynak, 2024)

Grafik 23-2024 yılında sanayiden kaynaklanan arıtma çamurunun yönetimi
(Kaynak, 2024)

B.7.3. Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar

Mera Kanunu’nun 14. maddesinde “*Tahsis amacı değişikliği talebinde bulunan kamu kurumları ile işletmeciler, faaliyetlerini çevreye ve kalan mera alanlarına zarar vermeyecek şekilde yürütmek ve kendilerine tahsis edilen yerleri tahsis süresi bitiminde eski vasfına getirmekle yükümlüdürler.*” hükmü bulunmaktadır. Ayrıca Mera Yönetmeliğinin 8. maddesinin 2/b fıkrasında Geri Dönüşüm Sözleşmesi bölümünde; arama ve işletme ruhsat

sahipleri ve geri geri dönüşümü olan kamu yatırımları kapsamında başvuranlarla sözleşme yapılacağı belirtilmiştir.

Bu nedenle madencilik faaliyetleri ile bozulan mera alanlarının tekrar eski haline getirilmesi amacıyla geri dönüşümü mümkün olan maden sahalarında yatırımı yapan kişi ile İl Mera Komisyonu tarafından Geri Dönüşüm Sözleşmesi imzalanmakta ve Geri Dönüşüm Projesi hazırlanmaktadır. Geri Dönüşüm Sözleşmesi imzalanmadan çalışma yapılmasına izin verilmemektedir. İlimizde bugüne kadar 17 adet maden için istenen tahsis amacı değişikliği talebi için geri dönüşüm sözleşmesi yapılmıştır.

B.7.4. Tarımsal Faaliyetler İle Oluşan Toprak Kirliliği

Çizelge 24 –2024 yılında kullanılan ticari gübre tüketiminin bitki besin maddesi bazında ve yıllık tüketim miktarları

(Kaynak, 2024)

Bitki Besin Maddesi	Bitki Besin Maddesi Bazında Kullanılan Miktar (ton)	İlde Ticari Gübre Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)
Azot	29.036	
Fosfor	34.431	
Potas	1.938	
TOPLAM	65.405	

Çizelge 25 -2024 yılında tarımda kullanılan girdilerden gübreler haricindeki diğer kimyasal maddeleri (tarımsal ilaçlar vb)

(Kaynak, 2024)

Kimyasal Maddenin Adı	Kullanım Amacı	Miktarı (ton)	İlde Tarımsal İlaç Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)
İnsektisitler		1200 kg 6500 lt	
Herbisitler		1780 kg 38128 lt	
Fungisitler		11200 kg 2850 lt	
Rodentisitler		350 kg	
Nematositler			
Akarisitler		1300 kg 1515 lt	
Kışlık ve Yazlık Yağlar			
Diğer			
TOPLAM		15830 kg 48993 lt	

Çizelge 26 -2024 yılında topraktaki pestisit vb tarım ilacı birikimini tespit etmek amacıyla yapılmış analizin sonuçları

İlimizde 2024 yılında topraktaki pestisit vb. tarım ilacı birikimini tespit etmek amacıyla yapılmış analiz bulunmamaktadır.

B.8. Sonuç ve Değerlendirme

Ülkemizdeki kimyasal gübre tüketimi 11.415.756 ton civarındadır. Erzincan İlindeki ürün deseni dikkate alındığında Ülke geneline oranla kimyasal gübrenin %1-2 civarında tüketildiği tahmin edilmektedir.

Erzincan İlinde kimyasal gübre tüketiminin çok alt seviyelerde olması topraklarını bakir kılmaktadır. İlimizde özellikle mera ve otlaklarda yürütülen hayvancılık ve arıcılık nedeniyle bu sektör tarım sektörünün önünde seyretmektedir.

Topraklarının bakir olması nedeniyle de gerek organik tarım ve seracılık sektörü açısından gerek arıcılık ve gerekse de meyvecilik yönünden tarımsal faaliyetlerin sübvansede edilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
- Erzincan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Müdürlüğü
- DSİ 8. Bölge Müdürlüğü
- Çayırli Belediye Başkanlığı
- Refahiye Belediye Başkanlığı
- Erzincan Tarım ve Orman Müdürlüğü
- <https://sim.csb.gov.tr/>

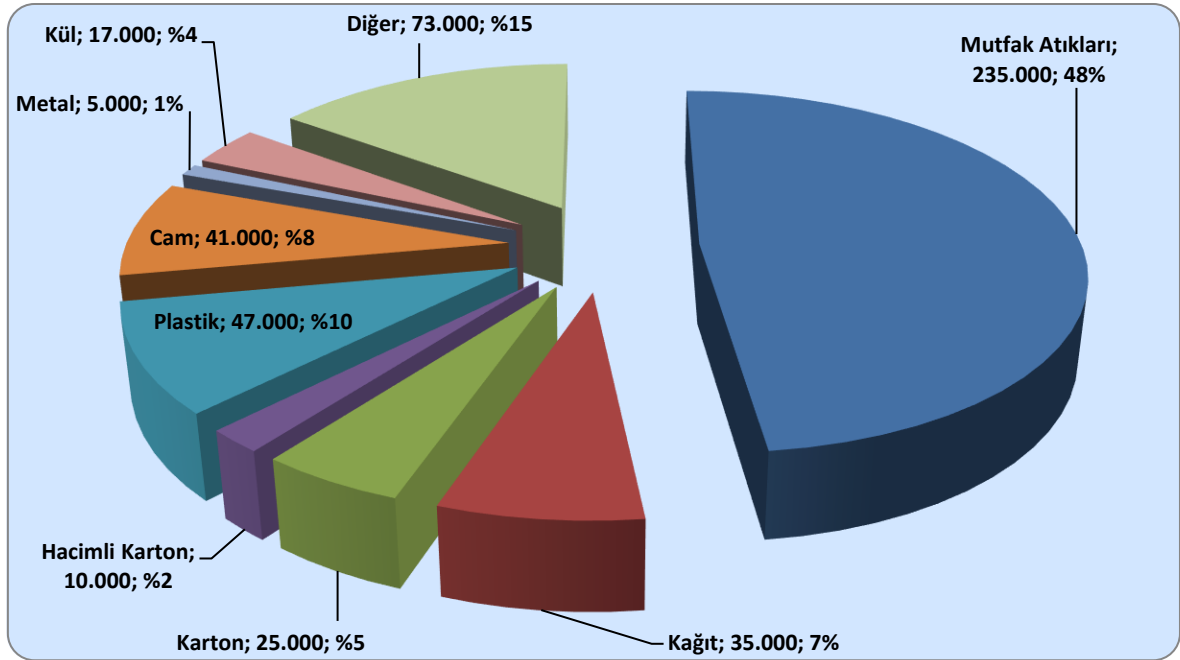
C. ATIK

C.1. Belediye Atıkları

Erzincan ilinde 1 adet Erzincan Belediyesi tarafından işletilmekte olan Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi bulunmaktadır. 2024 yılı içerisinde sahada toplam 70.406.683 kg atık bertaraf edilmiştir. Bu atıklardan oluşan sızıntı sularının toprağa karışmaması için yönetmeliğe göre alt geçirimsizlik tabakası bulunmaktadır. Böylelikle oluşan suların toprağa geçmesi önlenmektedir. Oluşan bu sızıntı suları alt tabakaya yerleştirilmiş olan borular aracılığı ile dinlendirme havuzuna gönderilmektedir. Burada biriken atık sular geri devir ile çöp sahasına gönderilmektedir.

Çayırılı ilçesinde oluşan tehlikesiz nitelikli belediye attığı miktarı yıllık 4.500 tondur. Bu atıklar arıtma tesisi olmadığından vahşi depolama sahsında ve 2024 yılında faaliyete giren aktarma istasyonunda kapalı olarak depolanmaktadır. İlçe merkezine yaklaşık 2 km uzaklıkta bulunan katı atık vahşi depolama alanı yaklaşık 150 m güneyinden geçmekte olan Değirmen Deresi'ne olumsuz etki etmektedir.

Eğer ilde Belediye atık karakterizasyonu ile ilgili bilgi mevcut ise aşağıdaki grafik oluşturulmalıdır.

Grafik 24-2024 yılı itibariyle Belediye atık karakterizasyonu
(Kaynak, 2024)

Çizelge 27 -2024 yılı için il/ilçe belediyelerince toplanan ve yerel yönetimlerce (büyükşehir belediyesi/ belediye/ birliklerce) yönetilen belediye atığı miktarı ve toplanma, taşınma ve bertaraf yöntemleri
(Kaynak, 2024)

Büyükşehir/ İl/İlçe Belediye veya Birliğin Adı	Büyükşehi r Belediyesi / İlçe Belediyele ri/ Birlik ise birliğe üye olan belediyele r	Birlik Üyesi Olmaya n İlçe Belediye leri	Nüfu s	Toplana n Atık Miktarı (ton/gün)		Sıfır atık yönetim sistemi çerçevesi nde kaynağı nda ayrı toplanan Atık Miktarı (ton/gün)	Tesis İşletme cisi (*) (Belediye (B), Özel Sektör (OS), Belediye Şirketi (BŞ))*	Mevcut Belediye Atığı Yönetim Tesisi Türü				
				Yaz	Kış			Düzenli Depola ma	Düzenli Depolama Öncesi Yapılan Ön İşlem (Mekani k Ayırma/ Biyokuru tma/	Atık Yakma	Depo Gazın dan Enerji Üretim i	Diğer
Erzincan Belediyesi			1800 00	250	200	-	B	X	X	-	8563,9 9 MW	-
Çayırılı			7000	20	7	-	B	X	-	-	-	Aktar
İliç			5265	10	8	0,028	B	X	-	-	-	Aktar
Kemah			5000	3	2	0	OS	X	-	-	-	Aktar
Kemaliye			4500	0,0	0,0	0,042	B	X	-	-	-	Aktar
Refahiye			1000	15	10	0	B	X	-	-	-	Aktar
Otlukbeli			1487	4	4	0	B	X	-	-	-	Aktar
Tercan			4558	6,9	6,9	0	B	X	-	-	-	Aktar
Üzümlü			1500	6	4	0,01	OS	X	-	-	-	Aktar
AltınbaşakB			2000	0,5	0,5	0	B	X	-	-	-	-
Çadırkaya			1800	0,9	0,7	0	B	X	-	-	-	Aktar
Çağlayan			3000	1,5	1,4	0	B	X	-	-	-	Aktar
Mercan			2500	10	6	0	B	X	-	-	-	Aktar
Mollaköy			2700	130	100	0	B	X	-	-	-	Aktar
İl Geneli											8563,9 9 MW	

C.2. Hafriyat Toprağı, İnşaat Ve Yıkıntı Atıkları

“Hafriyat Toprağı İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği” kapsamında yapılan çalışmalara değinilmelidir. Eğer mevcut ise, oluşan hafriyat toprağı, inşaat, ve yıkıntı atığı miktarları, döküm sahalarının yeri, inşaat yıkıntı atıklarının depolandığı III. Sınıf düzenli depolama tesisi yeri, kapasiteleri ile inşaat ve yıkıntı atıklarının geri kazanıldığı tesisler var ise yeri ve kapasite bilgileri vb bilgilere de yer verilmelidir.

Çizelge 28–2024 yılı itibariyle hafriyat toprağı, inşaat ve yıkıntı atıkları yönetimi
(Kaynak, 2024)

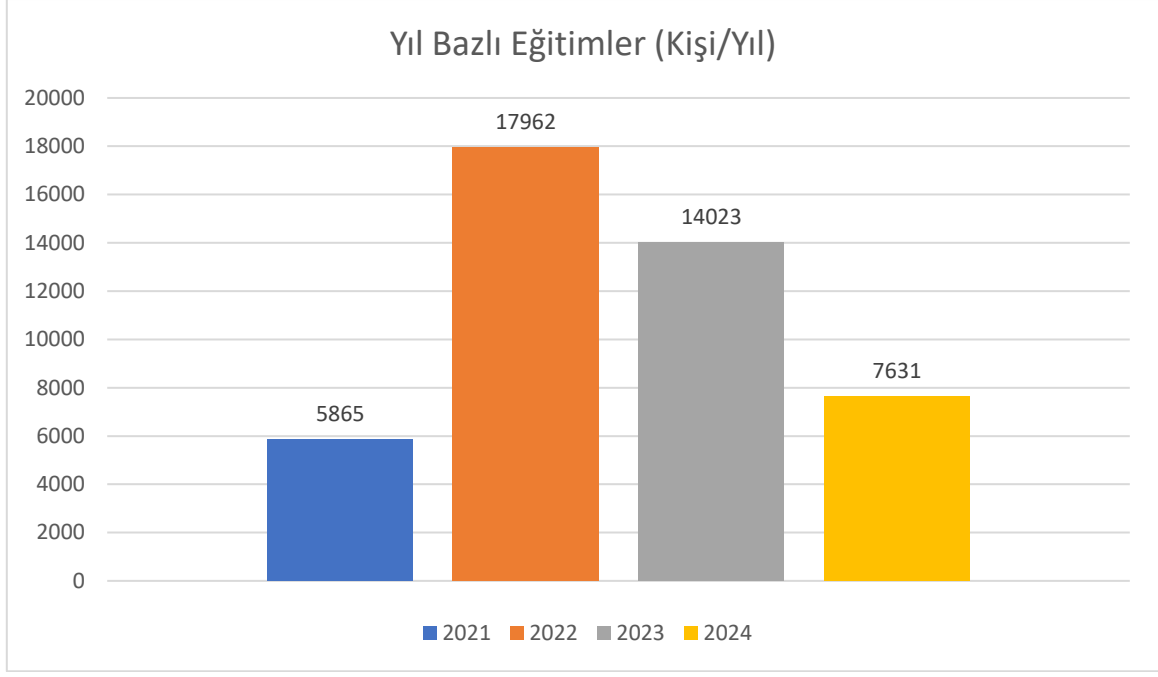
Belediye Adı	Üretilen İnşaat /Yıkıntı Atığı Miktarı (m³/yıl)	Ortaya Çıkan Hafriyat Toprağı Miktarı (m³/yıl)	İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Yönetimi				Hafriyat Toprağı Yönetimi	
			Geri Kazanım Tesisi Adı	Geri Kazanım Tesisi Adresi	Düzenli Depolama Tesisi Adı	Düzenli Depolama Tesisi Adresi	Döküm Sahası Adı	Döküm Sahası Adresi
İl Geneli (Toplam)								

C.3. Sıfır Atık Yönetimi

C.3.1. Eğitimler

İlde Sıfır Atık Yönetimi kapsamında verilen eğitimler ve farkındalık çalışmaları ile kompost tesisi, sıfır atık marketi, sıfır atık kafesi, mobil sıfır atık aracı, kartlı teşvik sistemi, eğitim merkezleri, atık getirme merkezleri ve mobil atık getirme merkezleri gibi iyi uygulamam örnekleri fotoğrafları ile birlikte eklenmeli, atık önleme ve azaltım kapsamındaki çalışmalar belirtilmelidir.

2024 yılında Sıfır Atık kapsamında il genelinde 7631 kişiye eğitim verilmiştir.

Grafik 25– Yıllar bazında sıfır atık yönetimi kapsamında verilen eğitimlere katılan kişi sayısı
(Kaynak, 2024)

C.3.2. Atık Getirme Merkezleri

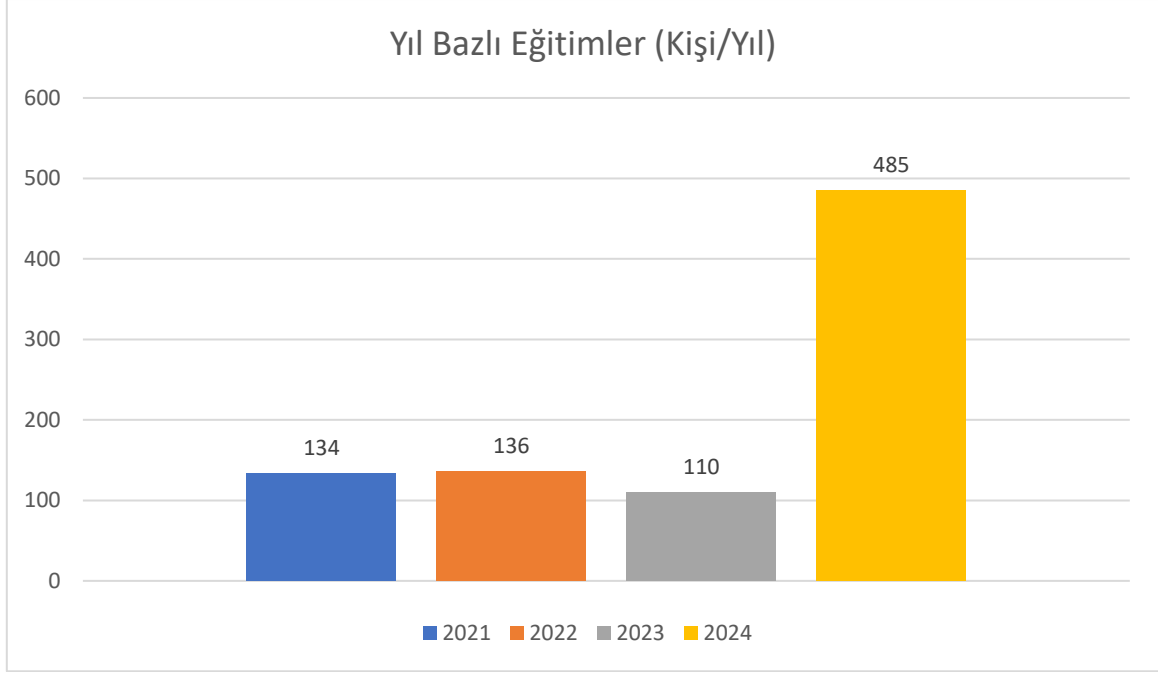
Çizelge 29–2024 yılı itibariyle Atık Getirme Merkezleri/ Mobil Atık Getirme Merkezleri
(Kaynak, 2024)

Atık Getirme Merkezi (AGM) /Mobil AGM	Belediye/AVM	Atık Getirme Merkezi Sayısı	AGM Alan Bilgisi(m ²)	Toplanan Atık Grupları
Atık Getirme Merkezi	Kemah Belediyesi	1	400	
Atık Getirme Merkezi	Üzümlü Belediyesi	1	300	
Mobil Atık Getirme Merkezi	Üzümlü Belediyesi	1		
Mobil Atık Getirme Merkezi	X			

C.3.3. Temel seviye Sıfır Atık Belgesi Alan Bina/Yerleşke Sayısı

Çizelge 30 –2024 yılı itibariyle temel seviye sıfır atık belgesini alan il genelindeki bina/yerleşkelerin sayısı
(Kaynak, 2024)

Kurum Türü	Sıfır Atık Belgesi Alan Bina/Yerleşke Sayısı
300 Ve Üzeri Konuta Sahip Siteler	2
Akaryakıt istasyonları ve Dinlenme Tesisi	29
Alışveriş Merkezi	2
Belediye	6
ÇED Yönetmeliği Ek-1 Listesinde Yer Alan Sanayi Tesisi	12
ÇED Yönetmeliği Ek-2 Listesinde Yer Alan Sanayi Tesisi	32
Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü	1
Diğer	29
Eğitim Kurumu ve Yurtlar	131
Havalimanı	-
İl Özel İdaresi	-
İş merkezi ve Ticari Plaza	-
Kafeterya ve Restoranlar	1
Kamu Kurum ve Kuruluşu	79
Kargo şirketleri	6
Konaklama İşletmeleri	41
Laboratuvarlar, hukuk büroları, dernek, kooperatif, çevre danışmanlık firmaları ve meslek kuruluşları, tüzel kişiliğe sahip kuruluşlar	-
Liman	-
Mesafeli Sözleşmeler Yönetmeliği kapsamında ambalajlı ürün satışı yapan yerler	2
Organize Sanayi Bölgesi	4
Sağlık Kuruluşu	3
Serbest Bölge, Sanayi Siteleri	-
Tren ve Otobüs Terminali	-
Zincir Marketler	136
Toplam Sayı	485

Grafik 26– Yıllar itibariyle temel seviye sıfır atık belgesini alan bina/yerleşke sayısı (Kaynak, 2024)

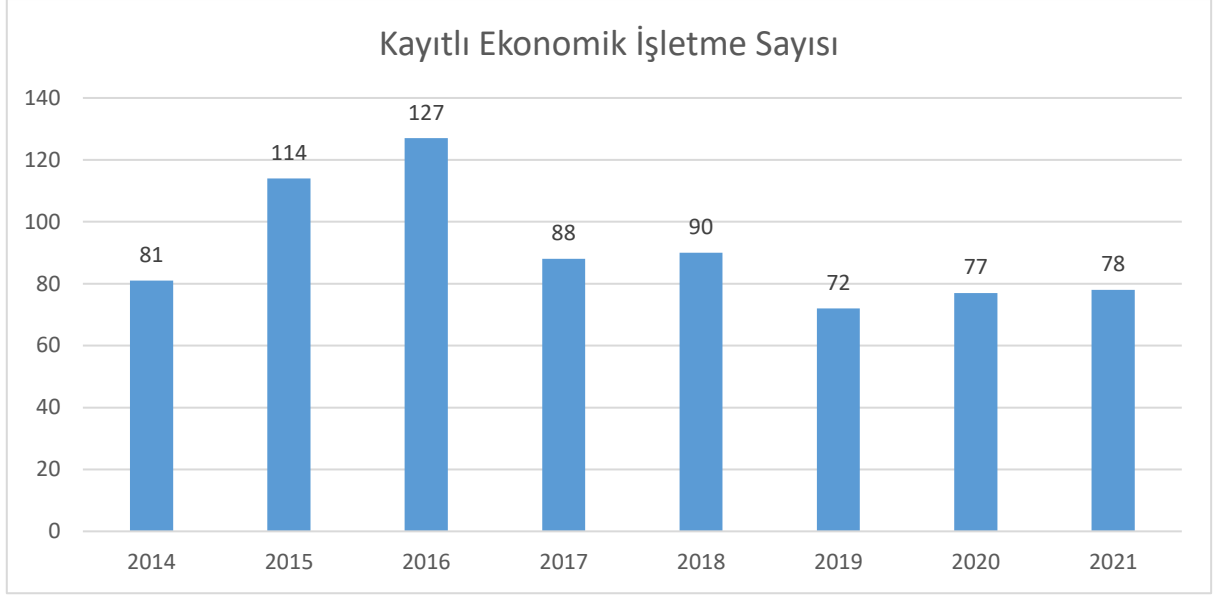
C.4. Ambalaj Atıkları

Çizelge 31 –2022 yılı ambalaj ve ambalaj atıkları istatistik sonuçları (Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi*)

Ambalaj Cinsi	Toplanan Ambalaj Atığı Miktarı
Plastik	256.928 kg
Metal	11.900 kg
Kompozit	0
Kağıt Karton	283.216 kg
Cam	174.121 kg
Ahşap	64.410 kg
Karışık	154.093 kg
Toplam	944.668 kg

Çizelge 32 - Kayıtlı ekonomik işletme sayısı (Kaynak*, 2024)

Piyasaya Süren İşletme Sayısı	66
Ambalaj Üreticisi Sayısı	5
Tedarikçi Sayısı	7

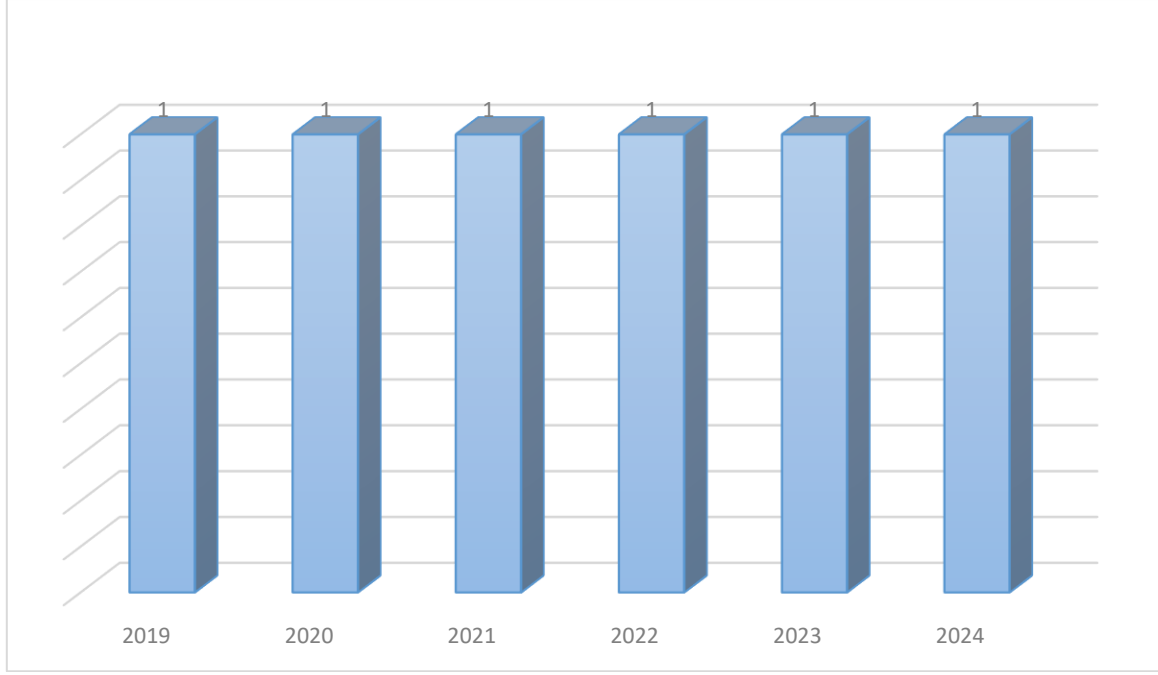
Grafik 27– Yıl bazında kayıtlı ekonomik işletme sayısı
(Kaynak, 2024)

Çizelge 33 -2022 yılında kayıtlı ambalaj atığı toplama ayırma tesisi sayısı
(e-İzin Uygulaması, yıl)

Ambalaj Atığı Toplama Ayırma Tesis (TAT) Sayısı Toplam	1. Tip TAT Sayısı	2. Tip TAT Sayısı	3. Tip TAT Sayısı
2			2

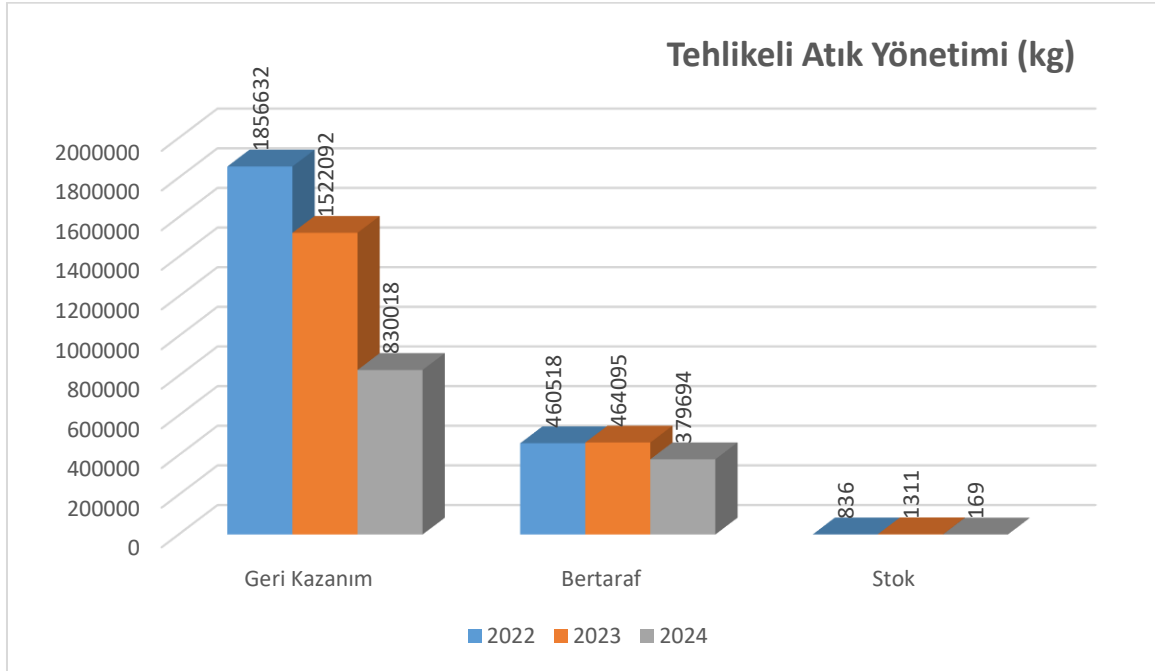
Çizelge 34 -2022 yılında ambalaj atığı geri kazanım tesisi sayısı
(e-İzin Uygulaması, 2024)

Ambalaj Atığı Geri Kazanım Tesis (GKT) Sayısı Toplam*	Plastik Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Kağıt- Karton Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Cam Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Metal Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Ahşap Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Kompozit Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Tekstil Ambalaj Atığı GKT Sayısı
1		1					

Grafik 28– Yıl bazında bulunan ambalaj atığı geri kazanım tesisi sayısı
(Kaynak, 2024)

C.5. Tehlikeli Atıklar

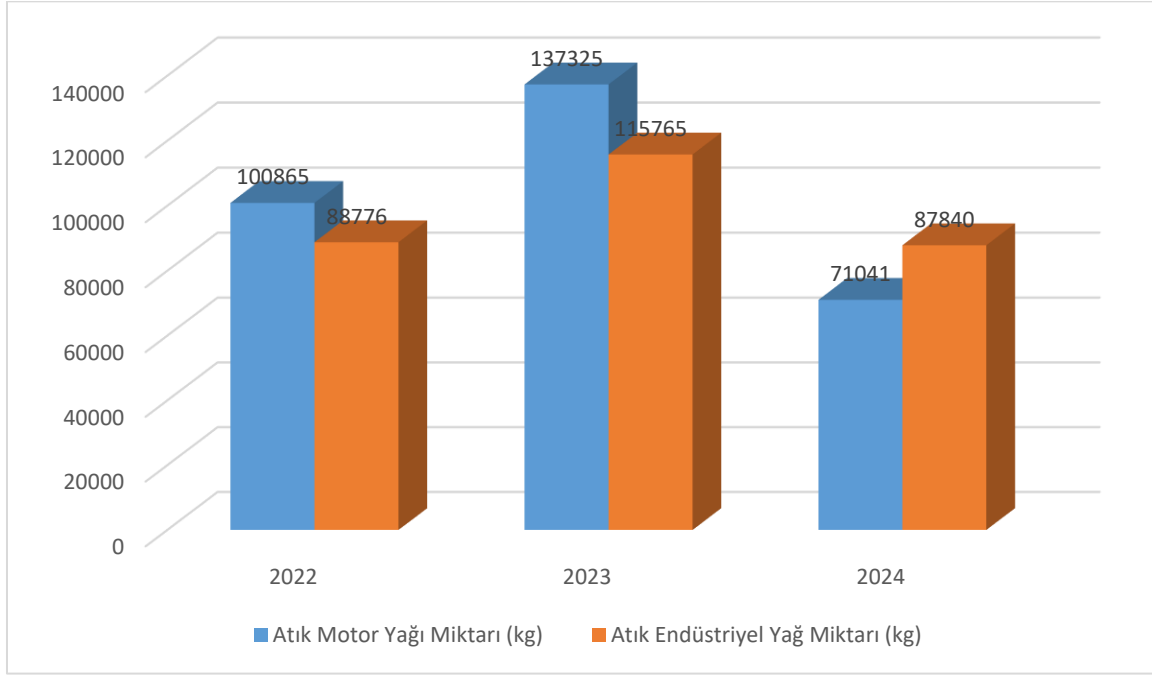

Grafik 29– 2024 yılı Atık yönetim uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikeli atık yönetimi*
(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi*,)

Çizelge 35 -2022 yılında atık işleme yöntemine göre tehlikeli atık miktarları*
(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi*)

ATIK İŞLEME YÖNTEMİ	MİKTARI (kg)
Geri Kazanım (R)	1.856.632
Bertaraf (D)	460.418

C.6. Atık Yağlar

Grafik 30– Yıllar itibariyle ilinde atık madeni yağ miktarları &

(Atık Yönetim Uygulaması)

(& Atık Yağların Yönetimi Yönetmeliği'nde yer alan B grubu yağlar; atık motor yağlarını, A grubu yağlar; endüstriyel yağları tanımlamaktadır.)

Çizelge 36 –2022 yılı için atık madeni yağ geri kazanım ve bertaraf miktarları
(Atık yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi*)

Geri kazanım ^{&} (kg)	Nihai bertaraf (kg)	İhracat (kg)	Stok (kg)
189.641	0	0	633

C.7. Atık Pil ve Akümülatörler

Atık üreticileri tarafından Atık Beyan Sistemine gerçekleştirilen beyanlardan elde edilen atık pil ve akümülatörlerin toplam miktarını gösterir.

Çizelge 37 – Yıllar itibariyle atık akü ve pil miktarı (kg)*

(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi*)

2020	2021	2022	2023	2024
65.039	68.834	36.240	36.762	39.464

***Atık kodları:**

160601 Kurşunlu piller ve akümülatörler

160602 Nikel kadmiyum piller

160603 Cıva içeren piller

160604 Alkali piller (16 06 03 hariç)

160605 Diğer piller ve akümülatörler

160606 Piller ve akümülatörlerden ayrı toplanmış elektrolitler

200133 16 06 01, 16 06 02 veya 16 06 03'un altında geçen pil ve akümülatörler ve bu pilleri içeren sınıflandırılmamış karışık pil ve akümülatörler

200134 20 01 33 dışındaki pil ve akümülatörler

C.8. Bitkisel Atık Yağlar

02/04/2015 tarihli ve 29314 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Atık Yönetimi Yönetmeliğinin ek-4 Atık Listesinde yer alan; “20 01 25 - Yenilebilir sıvı ve katı yağlar” kodu kapsamında değerlendirilen bitkisel atık yağlar ve “20 01 26* - 20 01 25 dışındaki sıvı ve katı yağlar (A)” kodu kapsamında değerlendirilen kullanılmış kızartmalık yağların atık üreticileri tarafından Atık Beyan Sistemine gerçekleştirilen beyanlardan elde edilen miktarı ifade etmektedir.

Çizelge 38 –2022 yılı için atık bitkisel yağlarla ilgili veriler

(E-İzin, Yıl, Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi*)

Bitkisel Atık Yağ Ara Depolama Lisansı Verilen Tesis Sayısı ¹	Bitkisel Atık Yağ Miktarı (kg)		Lisans Alan Geri Kazanım Tesis Sayısı
	Kullanılmış Kızartmalık Yağ (20 01 26*)	Kullanım Ömrü Dolmuş Yağlar (20 01 25)	
0	16.426		0

C.9. Ömrünü Tamamlamış Lastikler**Çizelge 39 –2022 yılında oluşan ömrünü tamamlamış lastikler ile ilgili veriler**

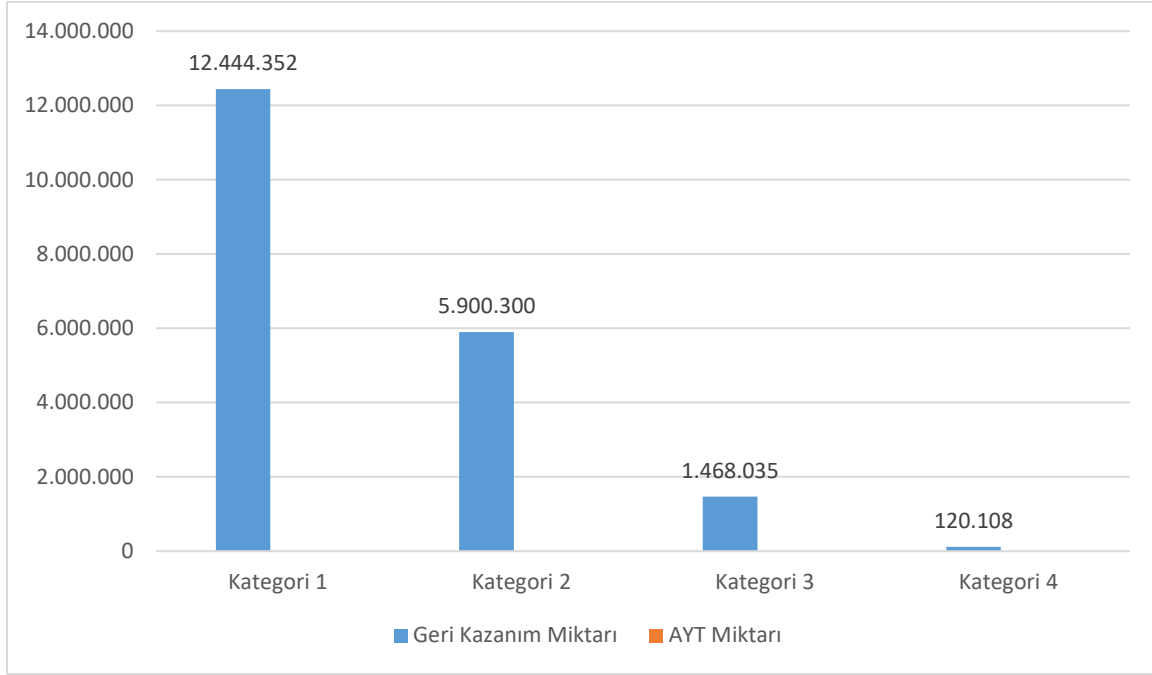
(Kaynak, 2024)

ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ LASTİKLER (ÖTL)					
ÖTL Geçici Depolama Alanı Sayısı	Geçici Depolama Alanlarındaki ÖTL Miktarı (ton)	ÖTL Geri Kazanım Tesisi Sayısı	Geri Kazanılan ÖTL Miktarı (ton)	ÖTL Bertaraf Tesis Sayısı	Bertaraf Edilen ÖTL Miktarı (ton)
		2			

Çizelge 40 – Yıllar itibariyle beyan edilen ÖTL miktarları (ton/yıl)

(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi*,2024)

	2021	2022	2023	2024
Geri Kazanım Miktarı	12.444,352	5.900,300	1.468,035	120,108
AYT Miktarı				

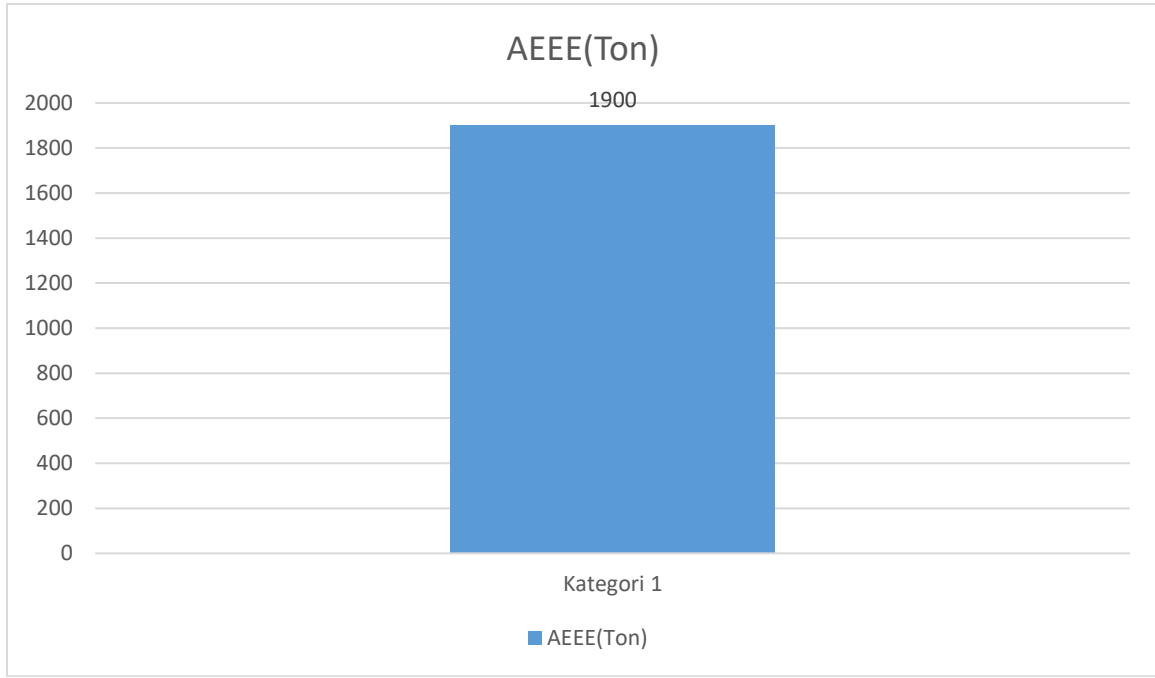
Grafik 31– Yıllar itibariyle beyan edilen ÖTL miktarları (ton/yıl)
(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi*)

C.10. Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyalar

Ulusal strateji ve politikalarımızda göz önünde bulundurularak ülkemiz mevzuatının Avrupa Birliği mevzuatları olan 2012/19/EU, WEEE Direktifine uyumu çerçevesinde “Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Yönetimi Hakkında Yönetmelik”, 2011/65/EU, RoHS II Direktifine uyumu çerçevesinde “Elektrikli ve Elektronik Eşyalarda Bazı Zararlı Maddelerin Kullanımının Kısıtlanmasına İlişkin Yönetmelik” olmak üzere iki ayrı yönetmelik düzenlenmiştir. Bahse konu yönetmelikler 26/12/2022 tarihli ve 32055 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış olup 1/2/2023 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Yönetimi Hakkında Yönetmelikte yapılan düzenleme ile;

- 1/1/2024 tarihine kadar bu yönetmeliğin Ek-1/A’sında yer alan kategorilere dahil olan (büyük ev eşyaları, küçük ev aletleri, bilişim ve telekomünikasyon ekipmanları, tüketici ekipmanları, aydınlatma ekipmanları, elektrikli ve elektronik aletler (büyük ve sabit sanayi aletleri hariç olmak üzere), oyuncaklar, eğlence ve spor ekipmanları, tıbbi cihazlar, izleme ve kontrol aletleri ve otomatlar) elektrikli ve elektronik eşyaları
- 1/1/2024 tarihinden sonra Ek-2/A’sında yer alan kategorilerde sınıflandırılan (sıcaklık değişim ekipmanları, ekranlar, monitörler ve 100 cm²’den büyük yüzeyi olan ekrana sahip ekipmanlar, lambalar, büyük ekipmanlar (en az bir dış boyutu 50 cm’den büyük ekipmanlar), küçük ekipmanlar (50 cm’den büyük dış boyutu olmayan ekipmanlar), bilişim ve telekomünikasyon ekipmanları (50 cm’den küçük dış boyutu olan ekipmanlar)) tüm elektrikli ve elektronik eşyaları, kapsar.

Grafik 32- Yıllar itibariyle beyan edilen atık elektrikli ve elektronik eşya miktarları (ton)
(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi* 2024)

Grafik 33- Yıllar itibariyle AEEE işleyen tesis sayısı

(Kaynak, 2024)

İlimizde Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya işleyen tesis bulunmamaktadır.

Çizelge 41–2022 yılı AEEE toplanan ve işlenen miktarlar

(Kaynak, 2024)

AEEE’nin Biriktirildiği Atık Getirme Merkezleri ve Mobil Atık Getirme Merkezleri Sayısı	AEEE’lerin Biriktirildiği Transfer Noktası Sayısı	AEEE İşleme Tesisi Sayısı	Atık Getirme Merkezlerinde, Mobil Atık Getirme Merkezlerinde ve Transfer Noktalarında Biriktirilen AEEE Miktarı (ton)	İşlenen AEEE Miktarı (ton)
		-		90

C.11. Ömrünü Tamamlamış Araçlar

“Ömrünü Tamamlamış Araçların Kontrolü Hakkında Yönetmelik” kapsamında ilde gerçekleştirilen çalışmalardan söz edilerek aşağıdaki çizelgeler oluşturulmalıdır.

Çizelge 42 –İlde yer alan ÖTA Tesis sayısı (Adet)

(Kaynak, 2024)

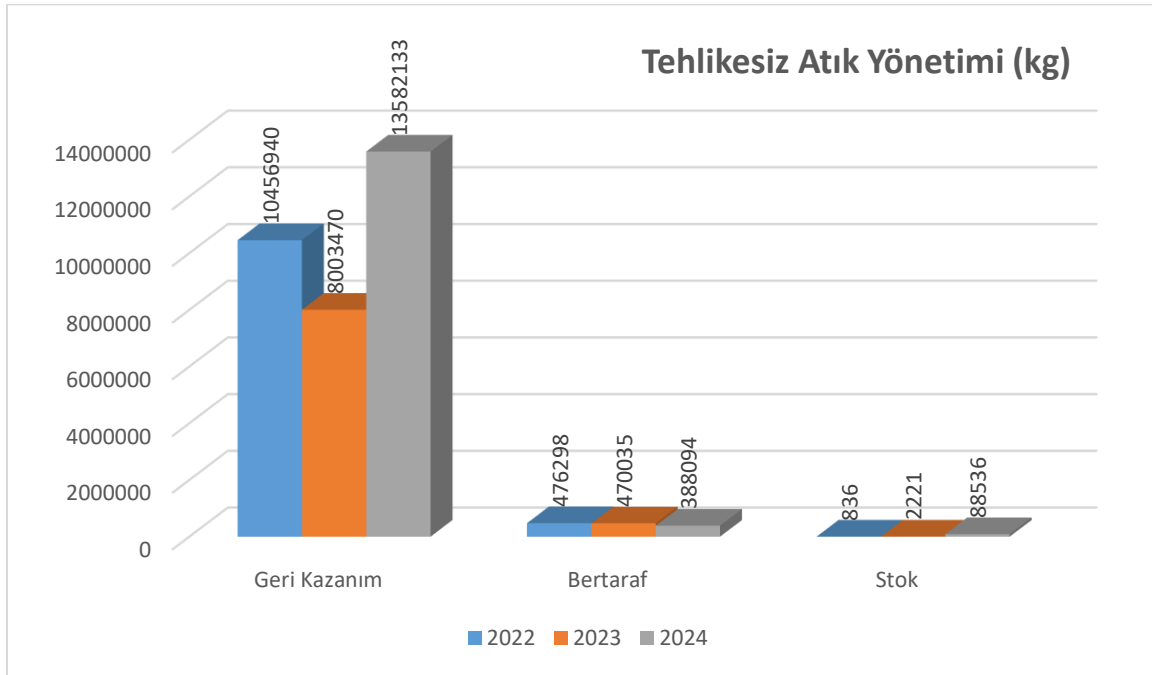
ÖTA Teslim Yerleri Sayısı	ÖTA Geçici Depolama Alanı Sayısı	ÖTA İşleme Tesisi Sayısı
		2

Çizelge 43– Yıllar itibariyle teslim alınan ÖTA miktarı (adet)
(Ömrünü Tamamlamış Araçlar Bertaraf Takip Sistemi, 2024)

2024 yılına ait İlimizde 2 adet ÖTA işlenmiştir.

C.12. Tehlikesiz Atıklar

İlde tehlikesiz atıklar konusunda gerçekleştirilen çalışmalardan, bu konuda eğer var ise çevre izin ve lisansı bulunan (toplama ayırma ve geri kazanım) tesislerden ve bunların kapasitelerinden söz edilerek aşağıdaki grafik ve çizelge oluşturulmalıdır.

Grafik 34– 2022 Yılı Atık Yönetim Uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikesiz atık yönetimi
(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi*)

Çizelge 44 –2022 Yılı tehlikesiz atıkların miktarı ve bertaraf edilmesi ile ilgili veriler
(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi*)

ATIK İŞLEME YÖNTEMİ	MİKTARI (Kg)
Geri Kazanım (R)	10.456.940
Bertaraf (D)	476.298

C.12.1 Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıkları

Demir ve Çelik Endüstrisinden Kaynaklanan Atıklar, 05 Temmuz 2008 tarih ve 26927 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmelik”in Atık Listesinde; 10 02 koduyla, “**Demir ve Çelik Endüstrisinden Kaynaklanan Atıklar**” olarak belirtilen başlık altında yer almaktadır.

Çizelge 45 –2024 yılı için ildeki demir ve çelik üreticileri, cüruf ve bertaraf yöntemi
(Kaynak, yıl)

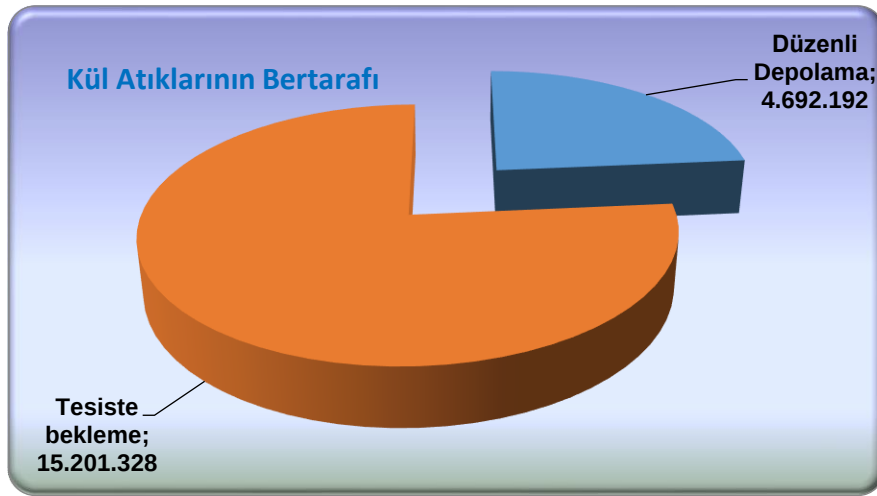
Toplam Tesis sayısı	Kullanılan Hammadde Miktarı (ton/yıl)	Cüruf Miktarı (ton/yıl)	Bertaraf Yöntemi

C.12.2 Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül

İlde kömürle çalışan termik santral mevcut ise, bu tesislerden kaynaklanan kül ve bunun bertaraf yönteminden söz edilerek aşağıdaki çizelge ve grafik oluşturulmalıdır.

Çizelge 46-2024 yılı termik santrallerde kullanılan kömür, oluşan cüruf ve uçucu kül miktarı
(Kaynak, yıl)

Toplam Tesis sayısı	Kullanılan Kömür Miktarı (ton/yıl)	Oluşan Uçucu Kül Miktarı (ton/yıl)	Oluşan Cüruf (ton/yıl)

Grafik 35–2024 yılı kül atıklarının yönetimi
(Kaynak, yıl)

C.12.3 Atıksu Arıtma Çamurları

İlde sanayi kuruluşları ve belediyenin sanayi/evsel/ kentsel atıksu arıtma tesislerinden Erzincan Belediyesi Atıksu Arıtma Tesisinde oluşan arıtma çamurları halihazırda Erzincan Belediyesi Katı Atık Bertaraf Tesisinde depolanmaktadır. Avrupa Birliği Projesi ile yenilenen tesiste arıtma çamurlarının bertarafı için ayrı bir kompost alanı da planlanmıştır. Bu projenin uygulanması sonrasında kompost haline gelen arıtma çamurları Katı Atık Bertaraf Tesisi yerine Atıksu Arıtma Tesisinde depolanabilecek ve bu atığın tarımda kullanılabilirliği ile ilgili bilimsel araştırmalar da yapılabilecektir. Erzincan Belediyesi Atıksu Arıtma Tesisinde elde edilen arıtma çamuru; çamur çürütücü tanklar (digester) ile çürütülerek buradan elde edilen gaz ile elektrik

üretilmektedir. Erzincan İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün henüz bu konuda herhangi bir çalışması bulunmamaktadır.

Önümüzdeki yıllarda ilimiz Merkez ilçe ile birlikte diğer ilçelerimizde de hayata geçirilecek olan arıtma tesislerinden kaynaklanacak olan çamurların tarımsal alanlara deşarj edilebilirliği sık sık gündeme gelecek olan konular arasında yer alacağı tahmin edilmektedir. Belediyelerden kaynaklanan arıtma çamurunun yönetimi ve sanayiden kaynaklanan arıtma çamurlarının toprakta kullanım yönetimi henüz tespit edilmemiştir.

C.13. Tıbbi Atıklar

İlde “Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği” kapsamında yapılan çalışmalardan söz edilerek aşağıdaki çizelgeler oluşturulmalıdır.

Çizelge 47 –2024 yılında il sınırları içinde oluşan yıllık tıbbi atık miktarı

(Kaynak, 2024)

İl/ilçe Belediyesinin Adı	Tıbbi Atık Yönetim Planı		Tıbbi Atıkların Taşınması		Toplanan tıbbi atık miktarı ton/yıl	Bertaraf Yöntemi		Bertaraf Tesisi Sterilizasyon / Yakma		
	Var	Yok	Özel	Kamu		Yakma	Sterilizasyon	Belediyenin	Yetkili Firmanın	Tesisin Bulunduğu İl
Erzincan Belediyesi	X		X				X		X	Erzincan
Tercan Belediyesi			X				X		X	Erzincan
Refahiye Belediyesi			X				X		X	Erzincan
Üzümlü Belediyesi			X				X		X	Erzincan
Kemah Belediyesi	X		X				X		X	Erzincan
Kemaliye Belediyesi	X		X				X		X	Erzincan
Çayırlı Belediyesi			X				X		X	Erzincan
Otlukbeli Belediyesi			X				X		X	Erzincan
İliç Belediyesi	X		X				X		X	Erzincan

Çizelge 48 - Yıllara göre tıbbi atık miktarı

(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi*)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Tıbbi Atık Miktarı (ton)	101.463	317.622	317.140	348.973	327.047	325.959	346,864

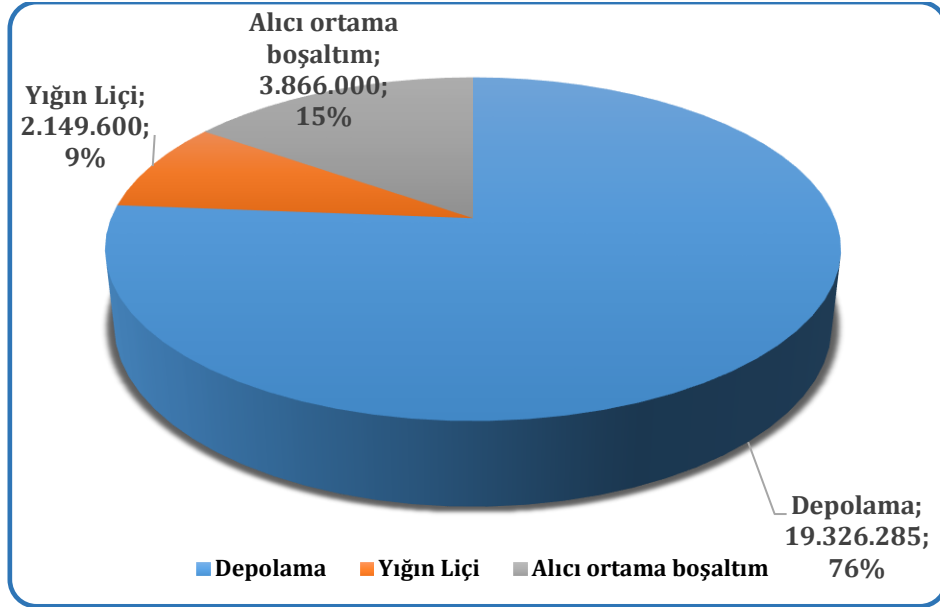
2024 yılı Erzincan ilinde patolojik atık miktarı 661 kg'dır.

C.14. Maden Atıkları

İlde ortaya çıkan maden atıklarına değinilerek aşağıdaki çizelge ve grafik oluşturulmalıdır.

Çizelge 49 –2024 yılında maden zenginleştirme tesislerinden kaynaklanan atık miktarı
(Kaynak, yıl)

İşlenen Cevherin Adı	Cevher İşleme Prosesi	Toplam Tesis Sayısı	Zenginleştirme Atığı Miktarı (ton/yıl)	Kategori A Tesis Sayısı	Kategori B Tesis Sayısı

Grafik 36–2024 yılında madencilikte proses atıklarının bertarafı
(Kaynak, yıl)

Yıl	Maden Atık Depolama Tesisleri (Atık Barajı, Yığın Liçi, Asit Üreten Pasa Depolama Alanı) Sayısı	İnert Maden Atık Depolama Tesisleri Sayısı	Kapatılmış ve Rehabilit Edilmiş Maden Atık Depolama Tesisleri Sayısı (Atık Barajı, Yığın Liçi (Özütlemesi), Pasa Depolama Alanı)	Terkedilmiş Maden Atık Depolama Sahaları Sayısı (Atık Barajı, Pasa Depolama Alanı)
2024	1			

C.15. Sonuç ve Değerlendirme

Çizelge 50 –2024 yılı itibariyle bulunan atık işleme tesisi sayısı*

(Kaynak, Yıl)

Düzenli Depolama Tesisi Sayısı (1. Sınıf)	1
Düzenli Depolama Tesisi Sayısı (2. Sınıf)	
Düzenli Depolama Tesisi Sayısı (3. Sınıf)	
Atık Yakma ve Beraber Yakma	
Biyobozunur Atık İşleme-Mekanik Ayırma	
Biyobozunur Atık İşleme-Biyokurutma	
Biyobozunur Atık İşleme-Biyometanizasyon	
Biyobozunur Atık İşleme-Kompost	
Lisanslı Ambalaj Atığı Toplama Ayırma Tesisi ve Geri Kazanım Tesisi Sayısı	
Tehlikeli Atık Geri Kazanım Tesisi Sayısı	4
Atık Yağ Geri Kazanım Tesisi Sayısı	
Bitkisel Atık Yağ Geri Kazanım Tesisi Sayısı	
Bitkisel Atık Yağ Ara Depolama Tesisleri	
Atık Pil ve Akümülatör Geri Kazanım Tesisi Sayısı	
Ömrünü Tamamlamış Lastik Geri Kazanım Tesisi Sayısı	1
Ömrünü Tamamlamış Araç Geçici Depolama Alanı Sayısı	
Ömrünü Tamamlamış Araç İşleme Tesisi Sayısı	
Tıbbi Atık Sterilizasyon Tesisi Sayısı	1
Tehlikesiz Atık Geri Kazanım Tesisi Sayısı	
Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya İşleme Tesisi Sayısı	
Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya Yeniden Kullanıma Hazırlama Tesisi	
Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya Transfer Noktaları	
Maden Atığı Bertaraf Tesisi Sayısı	1
Atık Yağ Rafinasyon Tesisi Sayısı	
Atık Yağ Transfer Noktaları	
PCB Arındırma Tesisleri	
Toplama Ayırma Tesisi	
1. Tip Toplama Ayırma Tesisi	
2. Tip Toplama Ayırma Tesisi	
3. Tip Toplama Ayırma Tesisi	

Kaynaklar

Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi
Ambalaj Bilgi Sistemi
Erzincan Belediye Başkanlığı
Çayırli Belediye Başkanlığı
İliç Belediye Başkanlığı
Kemah Belediye Başkanlığı
Kemaliye Belediye Başkanlığı
Refahiye Belediye Başkanlığı
Otlukbeli Belediye Başkanlığı
Tercan Belediye Başkanlığı
Üzümlü Belediye Başkanlığı
Altınbaşak Belediye Başkanlığı
Çadirkaya Belediye Başkanlığı
Çağlayan Belediye Başkanlığı
Mercan Belediye Başkanlığı
Mollaköy Belediye Başkanlığı

Ç. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN ÖNLENMESİ ÇALIŞMALARI

Ç.1. Büyük Endüstriyel Kazalar

“Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik” kapsamında tehlikeli maddeleri bulunduran ya da bulundurması muhtemel kuruluşlar Yönetmeliğin bildirim maddesi uyarınca Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Entegre Çevre Bilgi Sistemi altında çalışan BEKRA Bildirim Sistemine bildirimlerini yapmakla ve üst seviyeli kuruluşun işletmecisi Yönetmeliğin 13 üncü maddesi uyarınca Bakanlığımız tarafından yayımlanan Büyük Endüstriyel Kazalarda Uygulanacak Dâhili Acil Durum Planları Hakkında Tebliğde belirtilen hususları dikkate alarak bir dâhili acil durum planı hazırlamak, kuruluştaki bulundurmak ve BEKRA Bildirim Sistemine yüklemekle yükümlüdür.

Çizelge 51 –2024 yılında BEKRA kuruluşlarının sayısı

(Kaynak, yıl)

KURULUŞ	SAYISI
Alt Seviye	2
Üst Seviye	1
TOPLAM	3

Çizelge 52 –2024 yılında BEKRA denetimi yapılan kuruluş sayısı

KURULUŞ	DENETİM SAYISI
Alt Seviye	-
Üst Seviye	1
Kapsam Dışı	-
TOPLAM	1

Ç.2. Sonuç ve Değerlendirme

Kaynaklar

- BEKRA Bildirim Sistemi ve E-Denetim Uygulaması

D. PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ ÇALIŞMALARI

D.1. Piyasa Gözetimi Ve Denetimi (PGD)

97/9196 Sayılı Türk Ürünlerinin İhracatının Artırılmasına Yönelik Teknik Mevzuatı Hazırlayacak Kurumların Belirlenmesine İlişkin Karar ile Ticaret Bakanlığı koordinatörlüğünde yayınlanan Ulusal PGD Strateji Belgesi uyarınca, Bakanlığımızın sorumlu olduğu ürün grupları hazır beton, yapı malzemeleri ve katı yakıtlardır. Bu ürün gruplarından katı yakıtlara ait piyasa gözetimi ve denetimleri 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak yayımlanan ikincil mevzuat kapsamında gerçekleştirilmektedir. Yürütülen piyasa gözetimi ve denetimi çalışmalarına dair tüm veriler üçer aylık dönemlerle değerlendirilmekte ve Ticaret Bakanlığı koordinasyonunda yıllık olarak yayınlanan Ulusal PGD Raporuna kaynak teşkil etmektedir.

İl Müdürlüğümüz ve yetki devri yapılan kurum/kuruluşlar tarafından gerçekleştirilen katı yakıtlara ait piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetlerine ilişkin veriler aşağıdaki çizelgede verilmektedir.

Çizelge 53–2024 yılında Katı Yakıtlara Ait Piyasa Gözetimi ve Denetimi
(Erzincan ÇŞİDM, 2024)

	PGD Sayısı (Adet)	PGD Miktarı (Ton)	İdari Yaptırım Miktarı (TL)
İl Müdürlüğü	9		0
Yetki Devri Yapılan Kurum			

D.2. Sonuç Ve Değerlendirme

Kaynaklar

- Erzincan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü

E. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK

E.1. Flora

Erzincan, endemik bitkiler başta olmak üzere doğal bitki çeşitliliği bakımından Türkiye'nin önemli illerinin başında gelir. Kayıtlara göre ilde 2500 civarında taksonun doğal yayılışa sahip olduğu bilinmektedir.

Resim 1: Erzincan Sütotu (*Sonchus erzincanicus*)

(Tarım ve Orman Bakanlığı 13. Bölge Müdürlüğü)

<i>Campanula demirsoyi</i>	Şah çanı	CR-Çok Tehlikede	Endemik
<i>Onosma affinis</i>	Kardeş emziği	EN- Tehlikede	Endemik
<i>Onosma beyazoglui</i>	Kral emziği	CR-Çok Tehlikede	Endemik
<i>Scrophulaia fatmae</i>	Fatma sırçaotu	CR-Çok Tehlikede	Endemik
<i>Ferulago glareosa</i>	Sürek kişniği	CR-Çok Tehlikede	Lokal Endemik
<i>Rhabdosciadium urusakii</i>	İliç handoğu	CR-Çok Tehlikede	Lokal Endemik
<i>Verbascum calycosum</i>	Kalan sığırkuyruğu	CR-Çok Tehlikede	Endemik
<i>Tanacetum alyssifolium</i>	Kemah papatyası	CR-Çok Tehlikede	Endemik
<i>Aethionema erzincanum</i>	Kemah kayagülü	CR-Çok Tehlikede	Endemik

Campanula demirsoyi (Şah çanı)

Latince adı: Campanula demirsoyi

Türkçe adı: Şah çanı

Endemiklik durumu: Endemik

Tehlike Kategorisi: CR-Çok tehlikede

Mercan Suyu civarında yaklaşık 50 birey gözlelenebilmiştir. Kayalık sahalarda bulunan bitkinin birey sayısının çok az olması son derece endişe vericidir.

Onosma affinis (Kardeş emziği)

Latince adı: Onosma affinis

Türkçe adı: Kardeş emziği

Endemiklik durumu: Endemik

Tehlike Kategorisi: EN-Tehlikede

Kemaliye Ergü köyü çevresinde bulunan türün birey sayısı 10.000 kadardır. Ancak alanın mesire yeri olması ve otlatma baskısının olması habitat üzerinde olumsuz etki yapmaktadır.

Onosma beyazoglui (Kral emziği)

Latince adı: Onosma beyazoglui

Türkçe adı: Kral emziği

Endemiklik durumu: Endemik

Tehlike Kategorisi: CR-Çok tehlikede

Erzincan İliç arasında bilinen bu bitki yalnızca 2 noktada 100 kadar bireyle bilinmektedir. Jips anakayada, erozyonlu yamaçlarda yaşayan bitkinin birey sayısının çok az olması endişe vericidir.

Scrophulaia fatmae (Fatma sırçaotu)

Latince adı: Scrophulaia fatmae

Türkçe adı: Fatma sırçaotu

Endemiklik durumu: Endemik

Tehlike Kategorisi: CR-Çok tehlikede

Erzincan Ergan Dağı'nda 3000 m rakımdaki kalker kayalıklarda bulunur. Alanda 350 kadar bireyi bulunan türün yaşam alanı çok dardır.

Ferulago glareosa (Sürek kişniği)

Latince adı: Ferulago glareosa

Türkçe adı: Sürek kişniği

Endemiklik durumu: Lokal Endemik

Tehlike Kategorisi: CR-Çok tehlikede

Erzincan-Kemah arasında yaşayan bu türün 500 kadar bireyi bulunmaktadır. Erozyonlu yamaçlarda bulunan alanda bitki örtüsü de zayıf olduğundan alanda tutulması zor olmaktadır.

Rhabdosciadium urusakii (İliç handoğu)

Latince adı: Rhabdosciadium urusakii

Türkçe adı: İliç handoğu

Endemiklik durumu: Lokal Endemik

Tehlike Kategorisi: CR-Çok tehlikede

Kemaliye'de Salihli köyü çevresindeki serpantin kayalıklarda yaşamaktadır. Yol genişletme, aşırı otlatma ve erozyon nedeniyle çok az bireyi bulunan türün birey sayısı 50 kadar olduğu gözlenmiştir.

Verbascum calycosum (Kalan sığırkuyruğu)

Latince adı: Verbascum calycosum

Türkçe adı: Kalan sığırkuyruğu

Endemiklik durumu: Endemik

Tehlike Kategorisi: CR-Çok tehlikede

Kemaliye çevresindeki serpantin kayalıklarda bulunur. Kandemir'e göre yayılış alanı büyüklüğüne göre hesaplandığında 9.000 kadar bireyin olabileceği tahmin edilmiştir. Ancak arazi gözlemlerinde çok az birey gözlemlenebilmiştir. Alandaki birey sayısının 1000 kadar

olduğu düşünülmektedir. Alanda yol yapımı, çakıl ocağı işletme, yoğun keçi otlatılması alanın bir bölümünün çöp deposu olarak kullanılması gibi tehditler vardır.

Tanacetum alyssifolium (Kemah papatyası)

Latince adı: *Tanacetum alyssifolium*

Türkçe adı: Kemah papatyası

Endemiklik durumu: Endemik

Tehlike Kategorisi: CR-Çok tehlikede

Kemah-İliç-Kemaliye arasında jipsli bozkırlarda parçalı popülasyona sahiptir. Ancak bol olduğu yerde bile 100'den fazla birey olmadığı gözlenmiştir. Alanda belirgin bir erozyon vardır. Gösterişli hâliyle izlenmesi ve tespiti kolay bir türdür.

Aethionema erzincanum (Kemah kayagülü)

Latince adı: *Aethionema erzincanum*

Türkçe adı: Kemah kayagülü

Endemiklik durumu: Endemik

Tehlike Kategorisi: CR-Çok tehlikede

Çok yakın bir zamanda Kemah-İliç arası Yahşiler köyü ve Kemah Oğuzlar köyünden tanımlanmıştır. Erozyonlu jips yamaçlarda bulunan türün bulunduğu noktada erozyon nedeniyle bu türün haricinde diğer türler barınamaz. Yahşiler'de 200-300 kadar birey bulunmaktadır.

E.2. Fauna

Erzincan ili fauna açısından incelendiğinde ise 52 memeli taksonu, 201 kuş türü, 19 iç su balık türü, 21 sürüngen türü, 5 çift yaşar türü ve 631 omurgasız hayvan türü tespit edilmiştir.

Erzincan genelinde özellikli yaban hayvanı alanı olarak 8 alan tespit edilmiştir. Bunlar; Ekşi Su Sazlığı, Kuruçay Bucağı Mevkii, Ağır Göl, Hınzori Çayı, Kömür Çayı, Kayınlık deresi, Pekerç deresi ve Soğanlı Çayıdır.

Erzincan endemik hayvan türleri arasında *Polyommatus Wagneri* (Wagner'in Çokgözlüsü) yer almaktadır.

Resim 2: Wagner'in Çokgözlüsü (*Polommatus Wagner*)

(<https://www.tarimorman.gov.tr/DKMP>)

Toprak ve iklim çeşitliliği, yüksek rakım ve ayrık dağlar formasyonuna sahip bölgemizde biyoçeşitliliğe yol açan türleşme koşullarında Erzincan; 500'den fazla ot ve çiçeğe kendi faunasında ev sahipliği yapıyor. Beyaz çiçekli Ak korunga, Erzincan kelebeği sadece Erzincan'da görülen çeşitlerden bazılarıdır. Kemaliye ile İliç ilçeleri arasında yetişen ve kırmızımsı mor çiçekler açan Sakaltutan ve Pöske Dağlarında yetişen endemik peygamber çiçeği de otlatma tehdidinde maruz türlerdendir.

Erzincan'da IUCN ve Türkiye Kırmızı Listesi'nde göre tehlike altında bulunan fauna için koruma öncelikli taksonlar;

Erzincan	<i>Lepus europaeus</i>	MEMELİLER
	<i>Spermophilus xanthoprymnus</i>	MEMELİLER
	<i>Capra aegagrus</i>	MEMELİLER
	<i>Ursus arctos</i>	MEMELİLER
	<i>Grus grus</i>	KUŞLAR
	<i>Aythya ferina</i>	KUŞLAR
	<i>Vanellus vanellus</i>	KUŞLAR
	<i>Tetraogallus caspius</i>	KUŞLAR
	<i>Salmo trutta macrostigma</i>	İÇ SU BALIKLARI
	<i>Oncorhynchus mykiss</i>	İÇ SU BALIKLARI
	<i>Testudo graeca</i>	SÜRÜNGENLER
	<i>Salamandra infraimmaculata</i>	AMFİBİLER

Resim 3: Yaban Keçisi (*Capra aegagrus*)

Resim 4: Gökkuşığı Alabalığı (*Oncorhynchus mykiss*)

(https://www.fao.org/fishery/docs/CDrom/aquaculture/I1129m/file/en/en_rainbowtrout.htm)

Resim 5: Tosbağa (*Testudo graeca*)

(<http://turktarim.gov.tr/Haber/1113/trakya-sakini-tosbaga-icin-koruma-hamlesi>)

E.3. Ormanlar, Milli Parklar ve Tabiat Parkları

E.3.1. Ormanlar

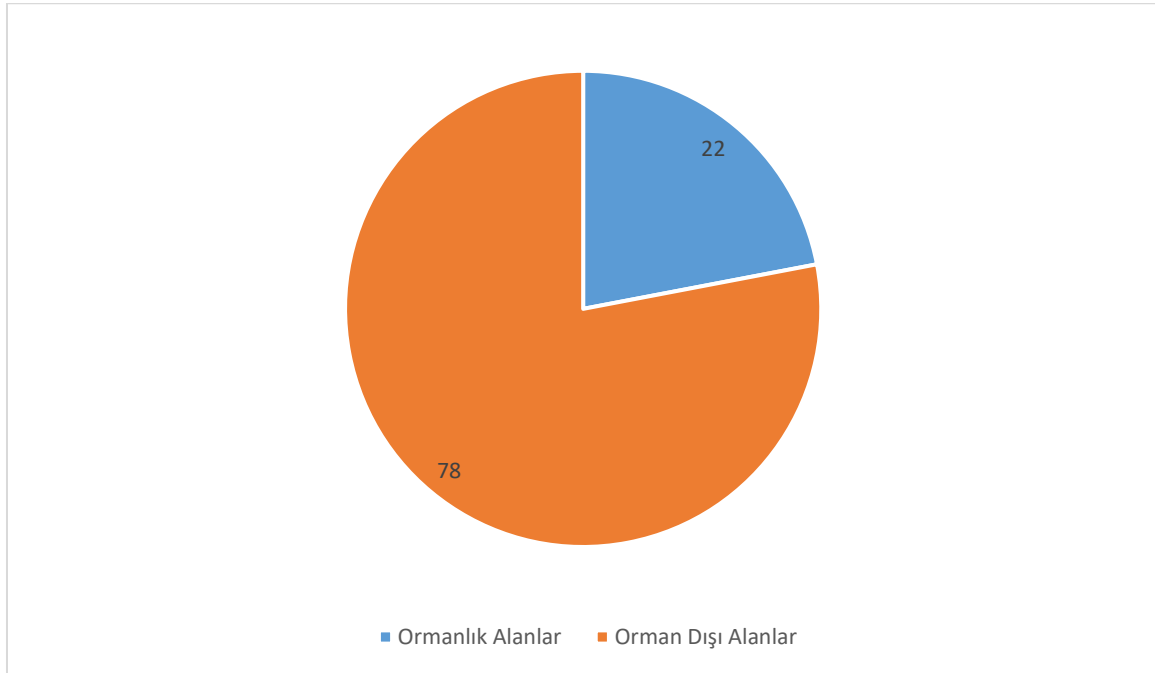
Erzincan ilinin 61.426,2 ha verimli ormanlık alanı, 197.750,8 ha verimsiz ormanlık alanı ve toplam 259.177 ha ormanlık alanı vardır. Ormanlık alanların 73.507 hektarında ibreli ağaç türleri, 127.827 hektarında yapraklı ağaç türleri ve 57.843 hektarında ibreli+yapraklı karışımından oluşan ağaç türleri yayılım göstermektedir. Erzincan ilindeki ormanlarda ağırlıklı olarak sarıçam, ardıç, kavak, meşe ağaç türleri bulunmaktadır. Erzincan ilindeki ormanlar ağırlıklı olarak Tercan, Çayırılı, Üzümlü, Erzincan (İl Merkezi), Refahiye, İliç ve Kemaliye ilçe sınırlarında yayılım göstermiştir. Erzincan ilinin Otlukbeli ilçesinde orman varlığı azdır. Erzincan ilindeki ormanlık alanlarının 6.389.484 m³ serveti, 192.938 m³ artımı ve 54.269 m³ yıllık etası vardır. Erzincan ilindeki ormanlık alanlar aşağıdaki çizelgede gösterildiği gibi yıllar itibarı ile artmıştır.

Çizelge 54 - Arazi kullanım sınıflandırması

	ALAN BÜYÜKLÜĞÜ					
	2016		2022		2024	
Arazi Sınıfı	ha	%	ha	%	ha	%
Ormanlık Alanlar	212186	18	259177	22	259177	22

Ormanların **orman ürünleri üretimi** (Odun üretimi ve odun dışı orman ürünleri üretimi), **doğayı koruma** (doğayı koruma, gen koruma, millî parklar, muhafaza ormanı, tabiat parkı, tabiat koruma alanları, yaban hayatı geliştirme sahaları, tohum meşçereleri, tohum bahçeleri, su kenarı koruma alanları, orman ekosistem izleme alanları, OGM yaban koruma yönetim alanları, biyolojik çeşitlilik koruma ve geliştirme alanları), **erozyonu önleme** (çığ önleme, heyelan önleme, taş ve kaya yuvarlamayı önleme, toprak koruma ve sel taşkını önleme), **iklim koruma, hidrolojik** (içme suyu koruma, kullanma suyu koruma ve su kaynaklarını koruma),

toplum sağlığı (hava kirliliğini önleme ve şehir ormanları), **estetik, ekoturizm ve rekreasyon** (doğa spor alanları, piknik, mesire, festival, avlak alanları, turizm amaçlı alanlar) vb. fonksiyonları vardır.

E.3.2. Milli Parklar

Doğu Anadolu'nun doğa harikaları arasında bulunan Munzur Vadisi Millî Parkı, 1971 yılında Milli Park olarak ilan edilmiştir. Türkiye'nin en büyük milli parklarından biri olan Munzur Vadisi Millî Parkı'nın 39.142 hektarlık alanı, Tunceli ili Merkez ve Ovacık ilçelerinde; 3.532 hektarlık alan ise Erzincan ili Kemah ilçesi sınırlarında kalmaktadır. Munzur Vadisi Millî Parkı; akarsu kaynakları, endemik bitki türleri, hayvan türleri ve bitki örtüsü bakımından oldukça zengindir. Kemah ilçesi Yağca köyü sınırlarında kalan Koç Gölü de Munzur Vadisi Millî Parkı sınırlarında kalan görölmeye değer göllerden birisidir.

Endemik bitkilerinin bazılarını ise; Çan çiçeği, Erzincan kirazı, Bindebirdelik otu, Munzur kekliği, Munzur düğün çiçeği ve Dağ çayı oluşturmaktadır. Yaban hayatı zenginliğiyle de öne çıkan milli parkta, avlanması yasak çengel boynuzlu dağ keçisi, bozayı, yaban keçisi, tilki, yaban domuzu, balık kartalı, su samuru, vaşak ve kurt gibi canlı türleri doğaya ayrı bir güzelliğ katmaktadır.

E.3.3. Tabiat Parkları

Resim 6: Dumanlı Tabiat Parkı
(Erzincan ÇŞİDM)

İlimizin Refahiye ilçesi sınırları içerisinde bulunan Dumanlı Tabiat Parkı 681 ha alanda bulunmaktadır. Alanda sarıçam ormanları arasında ve 15 adet kır evi, 20 adet kamp alanı, 1 adet büfe ve 1 adet kır lokantası da bulunmaktadır. Bitki çeşitliliği ve peyzaj özellikleri gibi doğal kaynak değerlerine de sahip olup yerli ve yabancı ziyaretçiler için önemli bir turizm ve rekreasyon potansiyeli taşımaktadır.

Tabiat Parkı'nın kaynak değerlerinin korunabilmesi, gelecek kuşaklara aktarılabilmesi ve koruma-kullanma dengesi gözetilerek Tabiat Parkı içinde yer alacak kullanımların belirlenmesi amacı ile Tabiat Parkı'na ait Gelişme Planı mevcuttur.

Dumanlı Tabiat Parkı, Erzincan ili Refahiye ilçe sınırları içerisinde, 39°53'56" kuzey enlemi 38°41'37" doğu boylamında, 1/25.000 ölçekli memleket haritasında ise I41-a2 no.lu paftada yer almaktadır.

Tabiat Parkı, Erzincan ili Refahiye ilçe merkezine kuş uçuşu olarak yaklaşık 6 km mesafede olup karayolu ile ulaşım Refahiye ilçesinden batı yönünde ayrılan asfalt araç yolu kullanılarak sağlanmaktadır. Tabiat Parkı'nın kuzeyinde Altköy, güneyinde Kırıktaş, batısında Yazı ve Akarsu ile doğusunda Refahiye ilçe merkezi yer almaktadır.

Tabiat Parkı'nın bulunduğu bölge topografik açıdan hareketlidir. Ortalama yüksekliğin yaklaşık 2072 m olduğu Tabiat Parkı'nın en yüksek noktası 2334 m yükseltiye sahip güney

kesimleri, en alçak noktası ise 1872 m yükseltiye sahip kuzeybatı kesimidir. Tabiat Parkı doğusunda Hacıağapınarı Tepesi, kuzeydoğusunda Kavaklık Tepesi kuzeybatısında Teknecik Tepesi ve güneyde Kırmızıgöze Tepesi yer almaktadır.

Yörede yağışların büyük bir bölümü kış ve ilkbahar aylarında düşmektedir. Temmuz ve Ağustos sıcak ve kurak aylardır. Haziran-Eylül ayları arası, Tabiat Parkı'nın insan aktiviteleri için en verimli şekilde kullanılabileceği dönemdir.

Mevcut hâliyle karasal ekosistemin, sarıçamın baskın olduğu saf topluluklar 'ibreli orman ekosistemi' Tabiat Parkı'nın baskın ekosistem tipi olarak ön plana çıkmaktadır. Bu ekosistem tipi bünyesinde Tabiat Parkı'nın batı sınırlarındaki çok küçük bir alanda İspir Meşesi ile yaptığı karışık meşçere de dahil edilebilir. Alandaki ikinci karasal ekosistem tipi ise korunan alan içerisinde özellikle orta ve kuzey bölümlerde yoğun olmak üzere sarıçam ormanı içerisindeki boşluklarda genelde dağınık ve parçalı biçimde gözlenen dağ bozkırları ekosistemidir.

Her ne kadar alanın kuzeybatı sınırlarından girip orta bölümüne devam eden ve bu bölümlerde insan eliyle yapılan bentler sonucu şekillenen yapay göletlerin oluşumunu destekleyen Kuru Deresi ile alanın kuzeydoğu sınırlarında yer alan Kürtköyyayla Deresi'nin oluşturduğu sistemlerin de bir değer teşkil ettiği gözlenirse de bu bölümler temel anlamda ekosistemlerden ziyade habitat tipleri olarak ele alınabilir.

Gelişme Planı kapsamında gerçekleştirilmiş olan arazi gözlem ve literatür çalışmaları sonucunda Tabiat Parkı sınırları içerisinde tohumlu bitkilerden 80 familyaya ait 214 cins ve bu cinslere ait toplam 264 adet farklı bitki taksonu belirlenmiş olup bu taksonlardan 6'sı endemiktir.

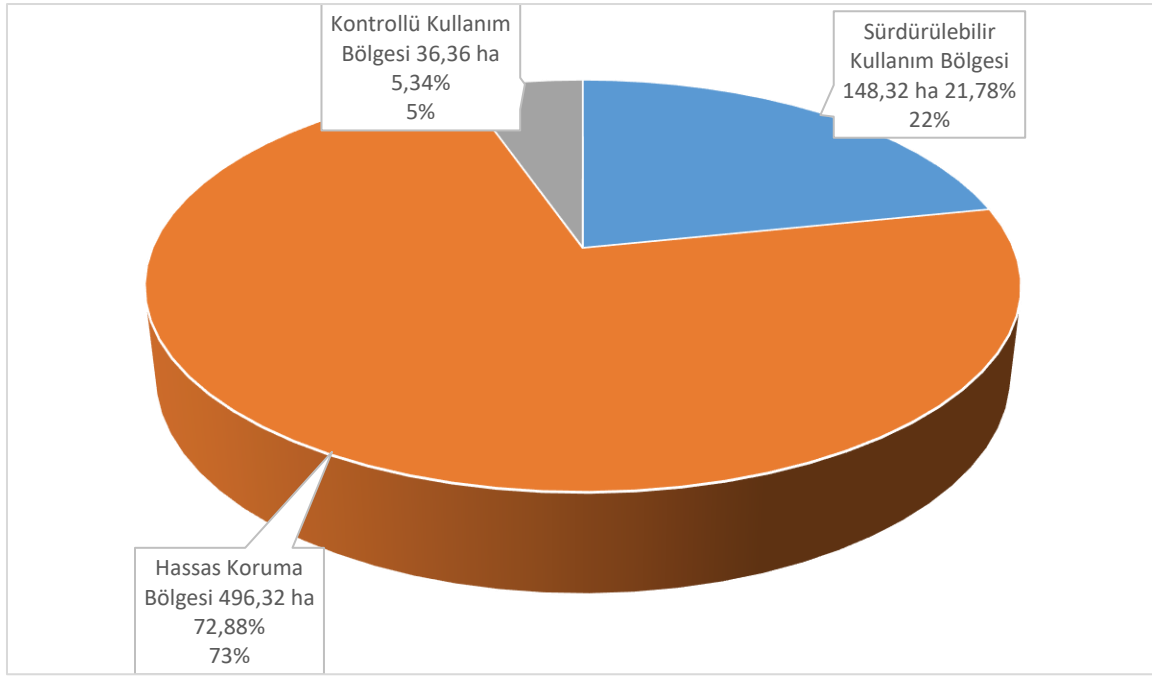
Yine Gelişme Planı kapsamında yapılan arazi ve literatür çalışmaları sonucunda Tabiat Parkı ekolojik sınırları içerisinde 6 iki yaşamlı, 9 sürüngen, 81 kuş ve 33 memeli olmak üzere toplam 129 omurgalı türün varlığı tespit edilmiştir.

Tabiat Parkı; Hassas Koruma Bölgesi, Sürdürülebilir Kullanım Bölgesi ve Kontrollü Kullanım Bölgesi olmak üzere 3 bölgeye ayrılmıştır. Bu bölgelerin alansal dağılımı aşağıdaki tablo ve grafikte verilmiştir.

Çizelge 55 - Kullanım Alanlarının Tabiat Parkı İçindeki Alansal Dağılımı

Koruma-Kullanım Bölgesi	Alan (ha)	Yüzde (%)
Hassas Koruma Bölgesi	496,32	72,88
Sürdürülebilir Kullanım Bölgesi	148,32	21,78
Kontrollü Kullanım Bölgesi	36,36	5,34
TOPLAM	681,00	100,00

Bölgelerin Tabiat Parkı İçinde Alansal (ha) ve Oransal (%) Dağılımı

E.4. Çayır ve Mera

İlimizde bugüne kadar 551 köyde mera çalışmaları yapılmış ve toplam 435.062 Hektar alanın tespiti tamamlanmıştır. Bu alanın 435.000 hektarında ise tahdit çalışması yapılmıştır. Erzincan İlinin toplam mera varlığı: 435.062 hektar.

İlimizde mera tespit, tahdit ve tahsis çalışmaları tamamlanmış ve mera yönetim birlikleri kurulmuş olan, Merkez Hancıftlığı Köyü (813,28 dekar) ve Üzümlü İlçesi Merkezinde (5.023 dekar) olmak üzere toplam 5.836 dekar mera alanı 2003 yılında mera ıslah programına alınmış ve uygulamaya geçilmiş, Merkez Kalecik Köyü (33.759 dekar), Merkez Saztepe Köyü (2.927 dekar) Merkez Tatlısu Köyü (81.380 dekar), Üzümlü İlçesi Pelitli Köyü (4.541 dekar) ve Tercan İlçesi Büklümdere Köyüne ait (6.518 dekar) meralarda, toplam 129.125 dekar mera alanında 2004 yılında mera ıslah projeleri hazırlanarak uygulamaya geçilmiş, Merkez Balıkbeyi Köyünde (1.203 dekar) 2005 yılında mera ıslah çalışmaları başlamış, Merkez İlçe Yoğurtlu Beldesinde (944 dekar) 2007 yılında mera ıslahı yapılmış ve Merkez İlçe Karadığın Köyünde (400 dekar) 2008 yılında mera ıslah çalışmalarına başlanmıştır. Üzümlü İlçesi Bayırbağ Beldesine ait mera alanlarının ıslah projesi ise 2010 yılı içerisinde başlamıştır. (39.702 dekar) 2011 yılında Tercan İlçesi Gökçe Köyüne ait 2.723 dekar mera alanı ıslah kapsamında projesi yapılmıştır. 2015 yılı içerisinde ıslah programı kapsamında bulunan Merkez İlçesi Karatuş Köyü merasında 4.839 dekar mera alanında ıslah çalışması başlamış gübreleme ve drenaj çalışması yapılmıştır. 2016 yılı içerisinde Merkez İlçesi Yalnızbağ Beldesi Dereyurt (17.676 dekar) ve Üzümlü İlçesi Pişkidağ Köyü (365 dekar) ile Altınbaşak Beldesinde (4.065 dekar) mera ıslah çalışmaları başlamıştır. 2017 yılında ise Üzümlü İlçesi Karakaya Köyü merasında 1.274 dekar, Merkez İlçe Mahmutlu köyünde 1.051 dekar ve Değirmen Köyü merasında 816,04 dekar mera alanında ıslah çalışması yapılmıştır. 2019 yılı içinde Yalınca (1.990 dekar), köyünde ıslah çalışması yapılmıştır. 2020 yılı içinde Merkez İlçesi Ganiefendi Köyünde (782 dekar), Merkez İlçesi Molloköy Beldesinde (1.960 dekar) mera alanında ıslah çalışması yapılmıştır. 2021 yılı içinde Merkez İlçesi Söğütözü Köyünde (1.498 dekar), Üzümlü İlçesi Pisisami Mahallesi (1.903

dekar) mera alanında ıslah çalışması yapılmıştır. 2022 yılı içinde Merkez İlçesi Kilimli Köyünde (1.768 dekar), Merkez İlçesi Gölpınar Köyünde (3.859 dekar), Merkez İlçesi Pınarönü Köyünde (9.720 dekar) mera alanında ıslah çalışması başlanmıştır. 2023 yılı içinde Merkez İlçesi Sütçınar Köyünde (5.418 dekar), Merkez İlçesi Sazlıpınar Köyünde (622 dekar), Merkez İlçesi Uluköy (Mertekli) Köyünde (947 dekar), Merkez İlçesi Yamaçlı Köyünde (237 dekar), ıslah çalışması başlanmıştır. 2024 yılı içinde Merkez İlçesi Çağlayan – Atatürk Mahallesinde (697 dekar), Merkez İlçesi Akyazı – Başpınar Mahallesinde (Tuzçalısı) (10.245 dekar), ıslah çalışması başlanmıştır.

Erzincan İli Geneline	37 Köyde	308.790 da
-----------------------	----------	------------

Bu projeler içerisinde ilimiz Tercan İlçesi Büklümdere Köyü merası Türkiye genelinde yapılan ALTIN BAYRAK yarışmasında, ALTIN BAYRAK ile ödüllendirilmiştir.

E.5. Sulak Alanlar

Resim 7: Ekşisu Sazlığı

(Erzincan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Müdürlüğü)

Ekşisu Sazlığı, Erzincan ilinin doğu tarafında il merkezine 10 km uzaklıkta bulunmaktadır. Alanı 2372 ha dır. Rakımı 1140-1160 m arasındadır. **Ekşisu Mesire Alanı** doğal maden suyunun çıktığı, geniş park alanlarının bulunduğu, yerli ve yabancı turistlerin en çok tercih ettiği, Erzincan'ın en önde gelen mesire alanlarından biridir.

Bitki ve kuş türleri açısından Türkiye'nin önemli doğa ve kuş alanıdır. Alanda bugüne kadar yapılan çalışmalarda; 181 adet bitki türü, 13 adet kelebek türü, 8adet sürüngen türü, 85 adet kuş türü, 13 adet memeli türü tespit edilmiştir.

Ekşisu Sazlıkları nesli küresel ölçekte tehlike altında olan Erzincan sütotu/Kuzkürkü (*Sonchus erzincanicus*) isimli bitkinin tek yaşam alanıdır. Ayrıca Turna (*Grus grus*) alanda üremektedir. Turna (*Grus grus*) yanı sıra Uzunbacak (*Himantopus himantopus*), Pasbaş patka (*Aythya nyroca*), Küçük balaban (*Ixobrychus minutus*) ve bazı balıkçıl türleri alanda üremektedir.

Ekşisu Sazlıkları sulak alanında tespit edilen 258 bitki taksonu içerisinde 4'ü endemiktir [Boncuk samısak (*Allium sieheanum*), Erzincan sütotu/Kuzukürkü (*Sonchus erzincanicum*), Tunceli çivitotu (*Isatis spectabilis*), Çorak kılıçotu (*Gladiolus halophilus*)]. Ekşisu Sazlıkları sulak alanının endemizm oranı %1,55'tir. Ekşisu Sazlıkları sulak alanında endemik olmayan ancak nadir veya nesli tehlike altında olan 2 bitki taksonu bulunmaktadır. [Van unlucası (*Atriplex olivieri*) ve Bodur eğnik (*Arnebia linearifolia*)]

Erzincan Sütotu (*Sonchus erzincanicus*)

Resim 8: Erzincan Sütotu (*Sonchus erzincanicus*)

(Tarım ve Orman Bakanlığı 13. Bölge Müdürlüğü)

Dünyada sadece Erzincan Ovası'nın doğusundaki tuzlu bataklıklarda görülen ve Bern Sözleşmesi ile korumaya alınan "Erzincan Sütotu" bitkisinin, antimikrobiyal (bakterilere karşı dirençli) özelliği ile toprakta yetişmeyen dünyanın ender endemik bitki türleri arasında yer alır.

Erzincan sütotu yalnızca kova (hasırotu) adıyla biline *Junchus helderichianus subsp. Orientalis* bitkisiyle yaşamaktadır. Çiçeklerini Temmuz sonunda açmakta olup tohumlarının olgunlaşması Eylül ayını bulmaktadır.

Salep otu (*Orchis mascula*)

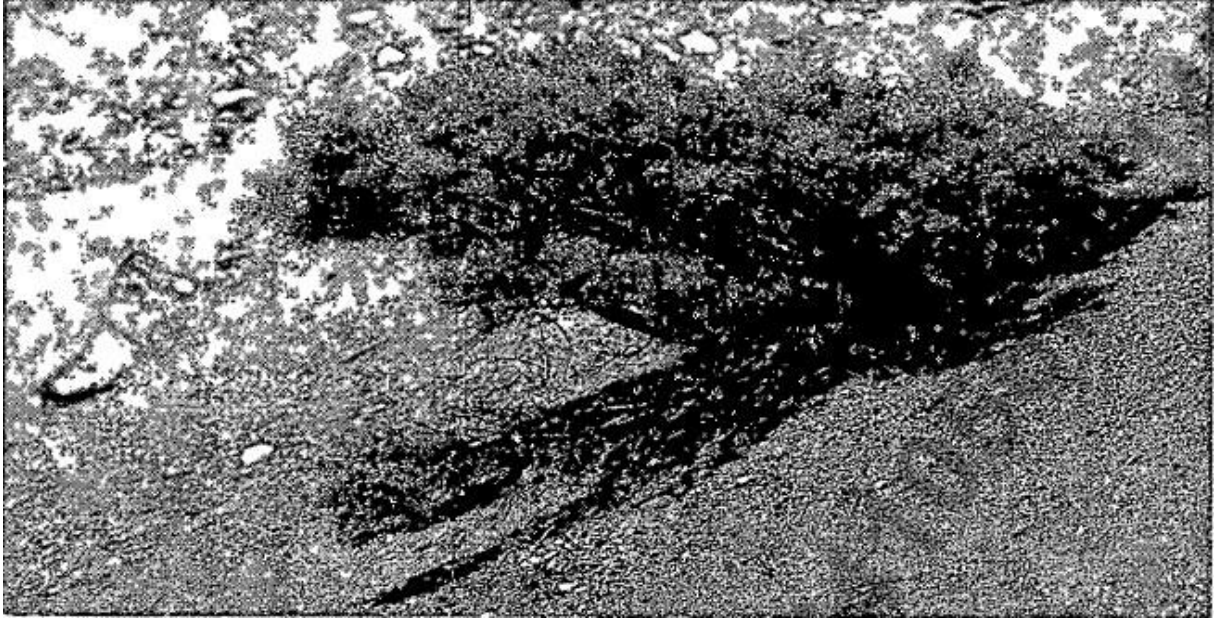

Resim 9: Salep otu (*Orchis mascula*)

(<https://kocaelibitkileri.com/content/orchis-mascula-er-salebi>)

Salep bitkisi orkidegiller familyasına ait bir bitkidir. 80 metreye kadar uzayabilen yumrulu bir bitkidir. Pembe, eflatun nadiren beyaz renklidir. 1500-3300 m arasındaki sulak çayırarda yetişir. Güzel görüntüsü nedeniyle süs bitkisi olarak kullanılan salep bitkisinin toprak altında kalan kısmının ezilmesiyle bildiğimiz salep tozu elde edilir. Soğuk havaya elverişli olan salep bitkisi çoğu iklimde yetişebilir. Kumlu ve kireçli toprakları sever. Eylül ayında ekimi yapılan salep bitkisi, çiçeğini nisan ve haziran aylarında açar.

Erzincan Geveni (*Astragalus erzincanicus*)

Resim 10: Erzincan Geveni (*Astragalus erzincanicus*)

(Tarım ve Orman Bakanlığı 13. Bölge Müdürlüğü)

Taban kısmı odunlaşmış dikensiz bir geven türüdür. Çiçekler beyazdan krem rengine doğru değişmektedir. Haziran Temmuz aylarında çiçek açar. Dünyada Ekşisu alanı dışında başka bir yerde yetişmemektedir.

Turna (*Grus grus*)

Resim 11: Turna (*Grus grus*)

(<https://www.tarimorman.gov.tr/DKMP/Belgeler/T%C3%9CR%20EYLEM%20PLANI/Turna.pdf>)

Turna uzun bacaklı, uzun boyunlu, büyük ve zarif bir kuştur. Gövdesi gri, başı ve boynu siyahtır, yanaklarından aşağıya inen beyaz şerit gözükür. Gaga, boyun ve kanatlar uzun,

kuyrukları kısadır. Kuyruk tüyleri kabarık ve süslüdür. Sesi bir borazanı andırır; çatlak ve yankılıdır, uzaktan hoş gelir.

Genellikle sazlık içeren sulak alanlarda yaşarlar. Tohumlar, meyveler ve küçük hayvanlarla beslenirler. Tarımsal alanlarda yiyecek bulmak için geceleme alanlarından yaklaşık 20 kilometreye uzağa uçabilirler.

Alanda az sayıda olmakla birlikte, uzunbacak (*Himantopus himantopus*), pasbaş pakta (*Aythya nyroca*), küçük balaban (*Ixobrychus minutus*) ve bazı balıkçıl türleri de üremektedir. Kaynak sularının olduğu kısımlar donmadığı için kış mevsiminde de su kuşları için önemli bir konaklama alanıdır.

E.6. Tabiat Varlıklarını Koruma Çalışmaları

İlimizde bir adet tabiat varlığı bulunmaktadır.

Ala Mağarası:

Kemaliye ilçesi, Esertepe köyü yakınlarında bulunan Tescilli Tabiat Varlığı olan Ala Mağarasının Erzincan-Kemah ve Kemah-Kuruçay Yolu üzerinde Merkezden uzaklığı 149 km olup araçla yaklaşık 3 saat 50 dakikada ulaşılabilir.

Erzincan ili, Kemaliye ilçesi, Esertepe köyünden Kabataş köyüne giden yol üzerinde Çırdağın Deresi olarak bilinen mevkiide bulunmaktadır. Yol yapım çalışmaları sırasında mağaranın bir kısmı tahrip olmuş ve tepe noktasından ayrı bir giriş açılmıştır. Merkezi noktasal yaklaşık coğrafi koordinatı: E: 39.2942 – B: 39.5141'dir.

Resim 12: Ala Mağarası

(<https://erzincan.csb.gov.tr/ilimiz-tabiat-varliklari-haber-221593>)

E.6.1. Tabiat Anıtları

Erzincan ili, Kemaliye ilçesi, Akçalı köyünde Alanın Ardıcı Tabiat Anıtı bulunmaktadır.

Resim 13: Alanın Ardıcı Tabiat Anıtı

(<https://erzincan.csb.gov.tr/tabiatarliklarimiz-haber-64405>)

E.6.2. Tabiatı Koruma Alanları

İlimizde Tabiatı Koruma Alanı bulunmamaktadır.

E.6.3. Anıt Ağaçlar

Erzincan ili, Kemaliye ilçesi, Akçalı köyünde: Kara Ardıç Ağacı (Anıt ağaç) bulunmaktadır. Erzincan ili sınırları içerisinde 2873 Sayılı Milli Parklar Kanunu kapsamında Alanın Ardıcı Tabiat Anıtı bulunmaktadır. Alanın Ardıcı Tabiat Anıtı Erzincan il merkezinin 190 km güneybatısında Kemaliye ilçesinin ise 40 km. güneydoğusunda Akçalı köyünde yer alır.

Tabiat Anıtının adı:	Alanın Ardıcı	
Bölge Müdürlüğü/Şube Müdürlüğü	13. Bölge Müdürlüğü/Erzincan Şube müdürlüğü	
İl	Erzincan	
İlçe/Köy	Kemaliye/Akçalı	
Kapladığı Alan	1000 m ²	
İlan Tarihi	2002	

Resim 14: Alanın Ardıcı Anıt Ağacı

(<https://erzincan.csb.gov.tr/tabiata-varliklarimiz-haber-64405>)

Alanın Ardıcı, 11 m boy, 1,70 m çap ve 4,90 m çevre genişliğine sahip kokulu ardıç (*Juniperus foetidissima*) olarak bilinen ardıç türündendir.

Erzincan ili, Kemaliye ilçesi Aşağıumutlu köyünde 10 adet sakız ağacı, Kemaliye ilçesi Ocak köyü Ocak mevkiinde: Hıdır Abdal Külliyesi bahçesinde 1 adet çınar ağacı ile 4 adet dut ağacı, Kemah ilçesi Kayabaşı köyünde 2 adet meşe ağacı anıt ağaç olarak tescillenmiştir.

E.6.4. Özel Çevre Koruma Bilgileri

Erzincan ilinde özel çevre koruma bölgeleri bulunmamaktadır.

E.6.5. Doğal Sit Alanları

Sıra No	İlçe	Doğal Sit Alanı Adı	Doğal Sit Derecesi/ Kategorisi	Yüzölçümü (ha)
1	Üzümlü	Ekşisu Sazlığı	1.Derece Doğal Sit Alanı	458,99
2	Merkez	Girlevik Şelalesi Doğal Sit Alanı	Kesin Korunacak Hassas Alan Nitelikli Doğal Koruma Alanı	6,3
3	Kemaliye	Karanlık Kanyon Doğal Sit Alanı	Nitelikli Doğal Koruma Alanı	985,43
4	Kemaliye	Kırkgöz Su Kaynakları Doğal Sit Alanı	Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı	50,16
5	Otlukbeli	Otlukbeli Gölü Doğal Sit Alanı	Kesin Korunacak Hassas Alan Nitelikli Doğal Koruma Alanı	103,69
6	Refahiye	Refahiye Ormanları Doğal Sit Alanı	Nitelikli Doğal Koruma Alanı Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı	23.630,5

Resim15:EkşisuSazlığı

Resim 16: Girlevik Şelalesi

(<https://erzincan.bel.tr/tarihi-merkez/girlevik-selalesi/8#group-2>)

Resim 17: Karanlık Kanyon

(<https://www.erzincan.bel.tr/tarihi-merkez/karanlik-kanyon/6#group-2>)

Resim 18: Kırkgöz Su Kaynakları

Resim 19: Otlukbeli Gölü

(<http://www.otlukbeli.gov.tr/otlukbeli-golu-kesin-korunacak-hassas-alan-olarak-tescil-edilmistir>)

Resim 20: Refahiye Ormanları
(<http://www.refahiye.gov.tr/cografi-yapi>)

E.7. Sonuç ve Değerlendirme

Orman ve Su İşleri Bakanlığı tarafından Doğal Sit Alanları ihale kapsamında değerlendirmeye alınmış olup, 4 mevsimi kapsayan Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma Raporları hazırlanmaktadır. Raporların sonuçlanması neticesinde söz konu doğal sit alanlarının sınırları ve alanları değişebilir.

Erzincan iline ait ormanlar her yıl bol miktarda oksijen üretmekte ve aynı oranda da havayı temizlemeye yardımcı olmaktadır. Nitekim İlimizin orman stoku 84.000 ton/yıl oksijen üretmekte ve 2,2 milyon m³ karbon tutumu sağlamaktadır.

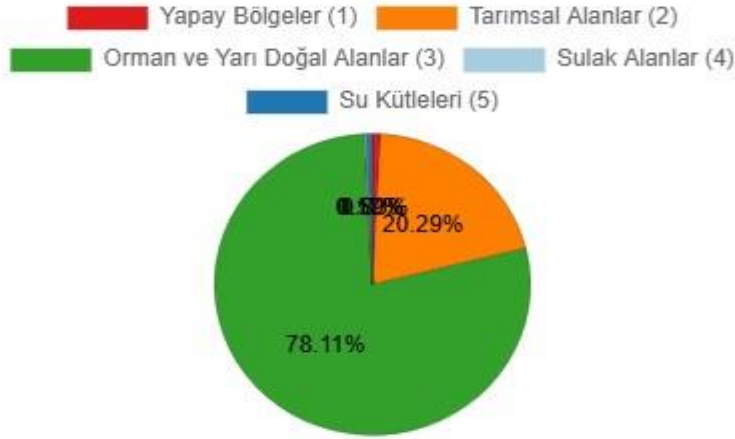
Diğer yandan, doğal, kültürel ve tarihi sit alanları hem turizm ve hem de ülke ekonomisi açısından önem arz ettiği gibi Erzincan ilinin tanıtımı açısından da büyük önem arz etmektedir.

Kaynaklar

- <https://www.tarimorman.gov.tr/DKMP/Menu/27/Milli-Parklar>
- <https://www.tarimorman.gov.tr/DKMP/Menu/31/Sulak-Alanlar>
- <https://www.tarimorman.gov.tr/DKMP/Menu/28/Tabiat-Parklari>
- <https://www.tarimorman.gov.tr/DKMP/Menu/29/Tabiat-Anitlari>
- <https://www.tarimorman.gov.tr/DKMP/Menu/30/Tabiat-Koruma-Alanlari>
- <https://ockb.csb.gov.tr/>
- Doğa Koruma ve Millî Parklar 13. Bölge Müdürlüğü
- Erzincan Tarım ve Orman Müdürlüğü

F. ARAZİ KULLANIMI

F.1. Arazi Kullanım Verileri

Grafik 37– Arazi kullanım durumuna göre arazi sınıflandırması

(<https://corinecbs.tarimorman.gov.tr>, 2024)

Çizelge 56 – Arazi kullanım sınıflandırması

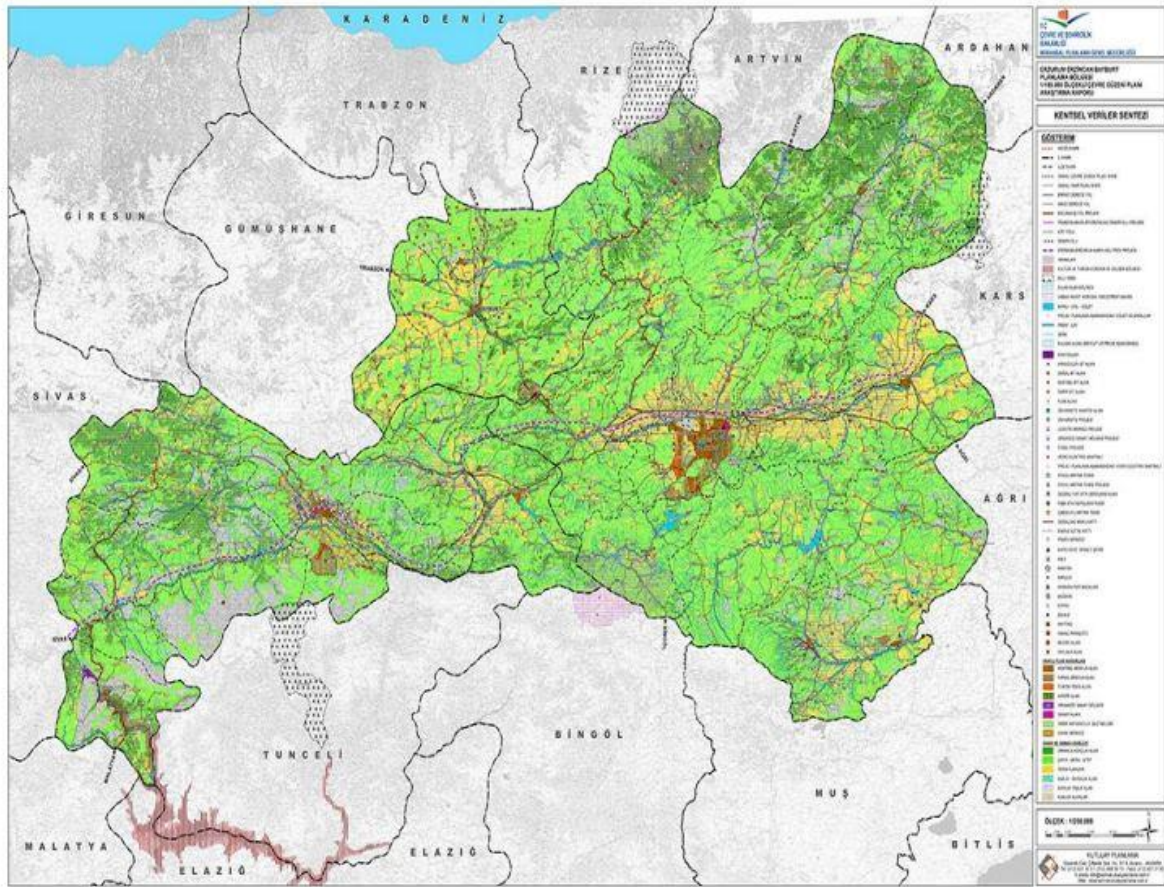
(<https://corinecbs.tarimorman.gov.tr>, 2024)

Arazi Sınıfı	ALAN BÜYÜKLÜĞÜ									
	1990		2000		2006		2012		2018	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
1) Yapay Alanlar	8282,88	0,7	8941,74	0,7	7614,64	0,6	8941,01	0,7	9851,6	0,8
2) Tarımsal Alanlar	258692,9	21,9	261286,9	22,12	244809,01	20,73	238456,66	20,19	239672,42	20,29
3) Orman ve Yarı Doğal Alanlar	907472,7	76,82	903294,5	76,47	919546,14	77,85	924762,92	78,29	922600,44	78,11
4) Sulak Alanlar	351,99	0,03	1107,57	0,09	2386,63	0,2	2058,81	0,17	2058,81	0,17
5) Su Yapıları	6497,84	0,55	6667,69	0,56	6854,48	0,58	6991,5	0,59	7027,63	0,59
TOPLAM	1,181,298.46	100	1,181,298.47	100	1,181,210.9	100	1,181,210.9	100	1,181,210.9	100

F.2. Mekânsal Planlama

F.2.1. Çevre Düzeni Planı

Erzurum-Erzincan-Bayburt Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname uyarınca 27.08.2015 tarihinde onaylanmıştır.

G. ÇED, ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ

G.1. Çevresel Etki Değerlendirmesi İşlemleri

2024 Yılı içerisinde Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Yönetmeliği kapsamında İl Müdürlüğümüz tarafından verilen Ek-2 Listesi ÇED Gereklidir ve ÇED Gerekli Değildir Kararları, sayıları ve bunların sektörel dağılımları aşağıda verilmiştir.

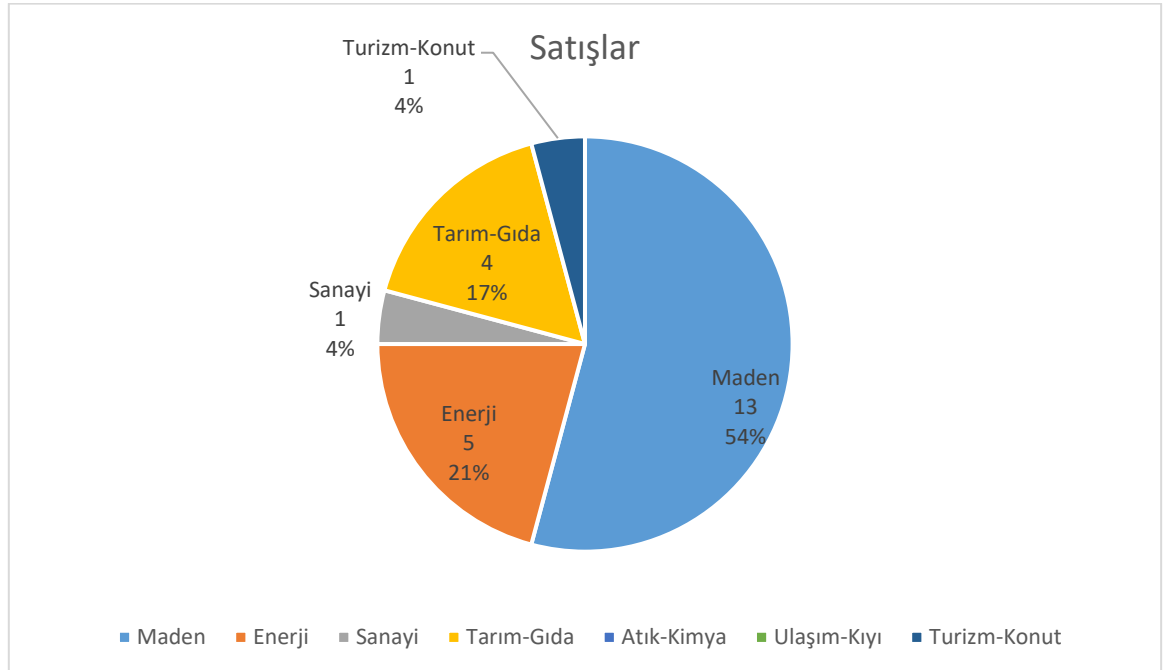
Çizelge 57 – Bakanlık merkez ve ÇŞİDİM tarafından 2024 yılı içerisinde alınan ÇED Olumlu ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının sektörel dağılımı*

(e-ÇED Yazılımı, <https://ced.csb.gov.tr/>, 2024)

Karar	Maden	Enerji	Sanayi	Tarım-Gıda	Atık-Kimya	Ulaşım-Kıyı	Turizm-Konut	TOPLAM
ÇED Gerekli Değildir	13	5	1	4			1	24
ÇED Gereklidir	1							1
ÇED Olumlu Kararı								-
ÇED Olumsuz Kararı								-
İade/İptal	1							1

Grafik 38 - İlimizde 2024 yılında ÇED Olumlu Kararı alınan proje olmadığından ÇED Olumlu kararlarının sektörel dağılımını içeren verisi mevcut değildir.

(e-ÇED Yazılımı, <https://ced.csb.gov.tr/>, 2024 yılı)

Grafik 39–2024 yılında ÇED Gerekli Değildir Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı

(e-ÇED Yazılımı, <https://ced.csb.gov.tr/>, 2024)

Çizelge 58 – Bakanlık merkez ve ÇŞİDİM tarafından 2014-2024 yılları arasında verilen muafiyet kararlarının sektörel dağılımı
(e-ÇED Yazılımı; <https://ced.csb.gov.tr/>, 2024)

Maden	Enerji	Sanayi	Tarım- Gıda- Hayvancılık	Atık- Kimya	Ulaşım- Kıyı	Turizm- Konut	TOPLAM
138	231	1001	569	54	73	75	2141

Çizelge 59 – 2014-2024 yılları arasında verilen iade/iptal kararlarının sektörel dağılımı
(e-ÇED Yazılımı; <https://ced.csb.gov.tr/>, 2024)

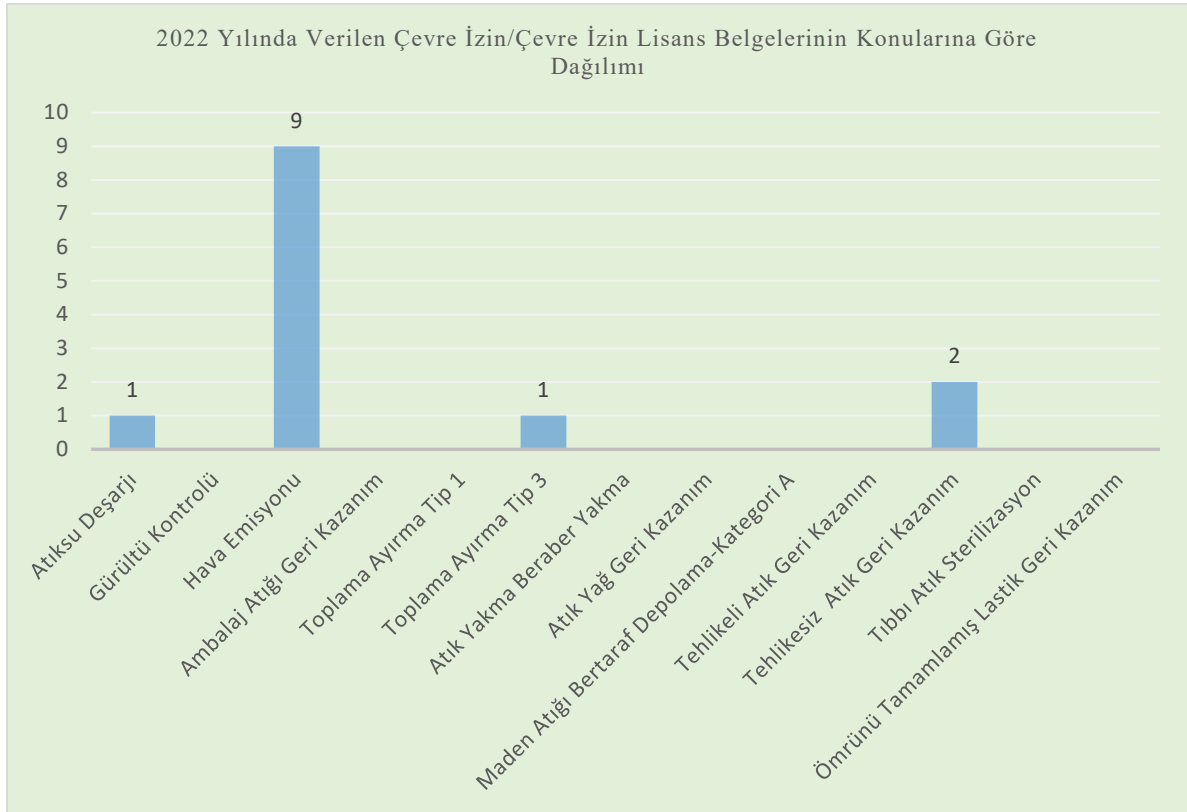
Maden	Enerji	Sanayi	Tarım- Gıda	Atık- Kimya	Ulaşım- Kıyı	Turizm- Konut	TOPLAM
20	3	-	-	-	-	-	23

G.2. Çevre İzin ve Lisans İşlemleri

Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği kapsamında 2024 yılında İlimizde verilen Geçici Faaliyet Belgeleri, Çevre İzni ve Çevre İzni ve Lisansı Belge sayıları aşağıda verilmiştir.

Çizelge 60–2024 yılında Bakanlık Merkez teşkilatı ve ÇŞİDİM tarafından verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisansı Belgesi sayıları
(e-İzin Yazılımı, 2024)

	EK-1	EK-2	TOPLAM
Geçici Faaliyet Belgesi	2	4	6
Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisans Belgesi	-	10	10
TOPLAM	2	14	16

Grafik 40–2024 yılında verilen Çevre İzin/ Çevre İzin ve Lisans Belgelerinin konularına göre dağılımı
(e-izin yazılımı, 2024)

G.3. Sonuç ve Değerlendirme

Zengin maden yataklarına sahip olan ilimizde Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği ve Çevre İzin ve Lisanslar Hakkındaki Yönetmelik kapsamında çalışmalar yürütülmektedir.

Kaynaklar

- Erzincan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
- e-ÇED Yazılımı
- e-İzin Yazılımı

H. ÇEVRE DENETİMLERİ VE İDARİ YAPTIRIM UYGULAMALARI

H.1. Çevre Denetimleri

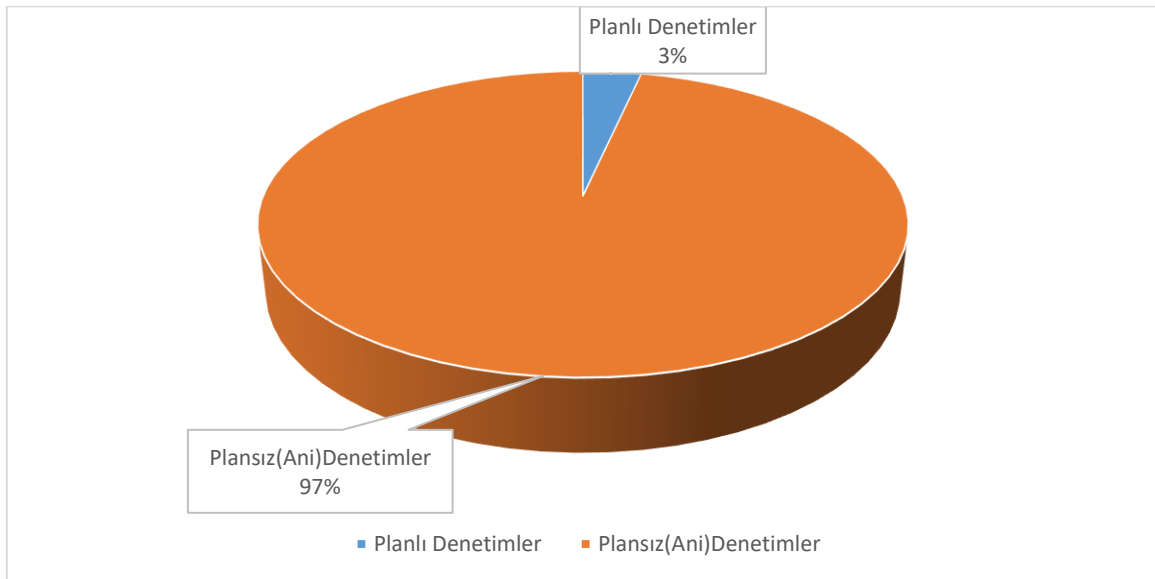
Bu rapor kapsamında denetim faaliyetleri değerlendirilirken, gerçekleştirilen denetimler planlı (rutin) ve ani (plansız-rutin olmayan) denetimler olarak ikiye ayrılmıştır. Planlı denetimler, bir ya da çok yıllık bir program çerçevesinde İl Müdürlüğü tarafından haberli veya habersiz olarak gerçekleştirilen denetimlerdir. Plansız denetimler ise;

- "ÇED Olumlu" kararı veya "ÇED Gerekli Değildir" kararı verilen projelerle ilgili olarak, "ÇED Olumlu" kararına esas nihai ÇED raporunda veya "ÇED Gerekli Değildir" kararına esas proje tanıtım dosyasında taahhüt edilen hususların yerine getirilip getirilmediğini izlemek amacıyla,
- izin yenileme prosedürünün bir parçası olarak,
- yeni izin alma prosedürünün bir parçası olarak,
- kaza ve olaylar sonrasında (yangın ve aniden ortaya çıkan kirlilikler gibi),
- mevzuata uygunsuzluğun fark edildiği durumlarda,
- Bakanlık ya da ÇŞİDİM tarafından gerek görülen durumlarda,
- ihbar veya şikâyet sonrasında

ani olarak gerçekleşen ve herhangi bir programa bağlı kalınmaksızın ÇŞİDİM tarafından yapılan denetimlerdir.

Çizelge 61 -2024 yılında ÇŞİDİM tarafından gerçekleştirilen denetimlerin sayısı
(e-denetim yazılımı, 2024)

Denetimler	Toplam
Planlı denetimler	12
Plansız (ani+şikayet) denetimler	335
Genel toplam	347

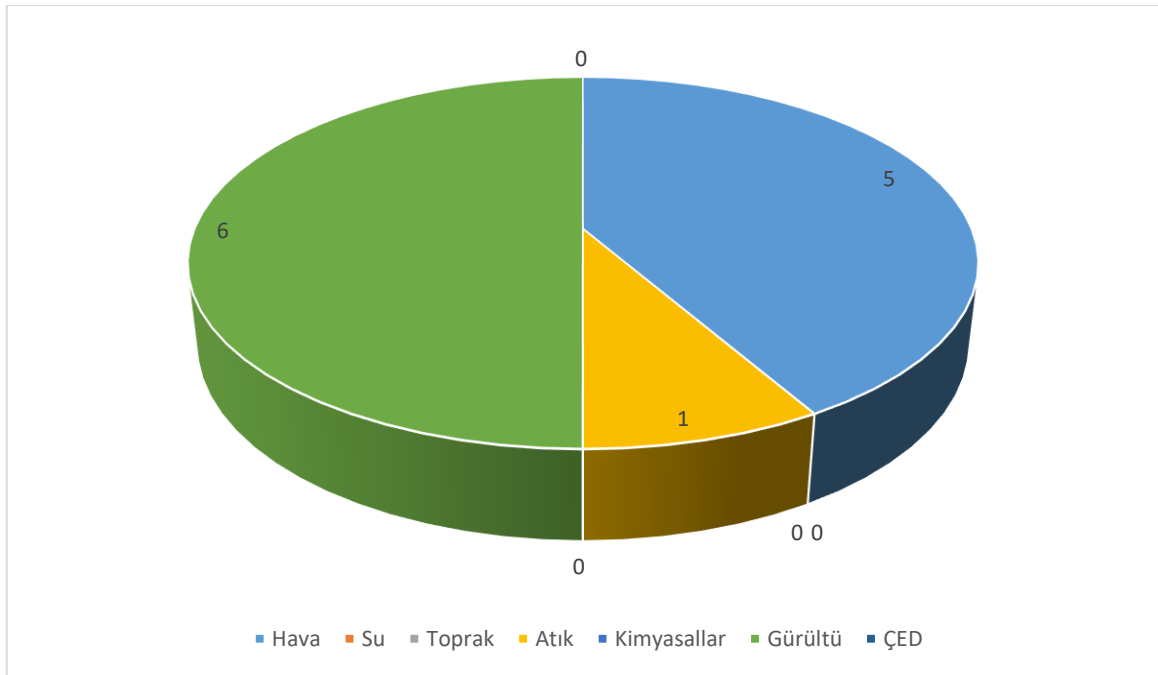
Grafik 41– ÇŞİDİM tarafından 2024 yılında gerçekleştirilen planlı ve ani çevre denetimlerinin dağılımı
(e-denetim yazılımı, 2024)

H.2. Şikâyetlerin Değerlendirilmesi

Çizelge 62-2024 yılında ÇŞİDİM'e gelen tüm şikâyetler ve bunların değerlendirilme durumları

(Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

Şikâyetler	Hava	Su	Toprak	Atık	Kimyasallar	Gürültü	ÇED	TOPLAM
Şikâyet sayısı	5			1		6		12
Denetimle sonuçlanan şikâyet sayısı	5			1		6		12
Şikâyetleri denetimle sonuçlanma (%)	100			100		100		100

Grafik 42-2024 yılında ÇŞİDİM gelen şikâyetlerin konulara göre dağılımı

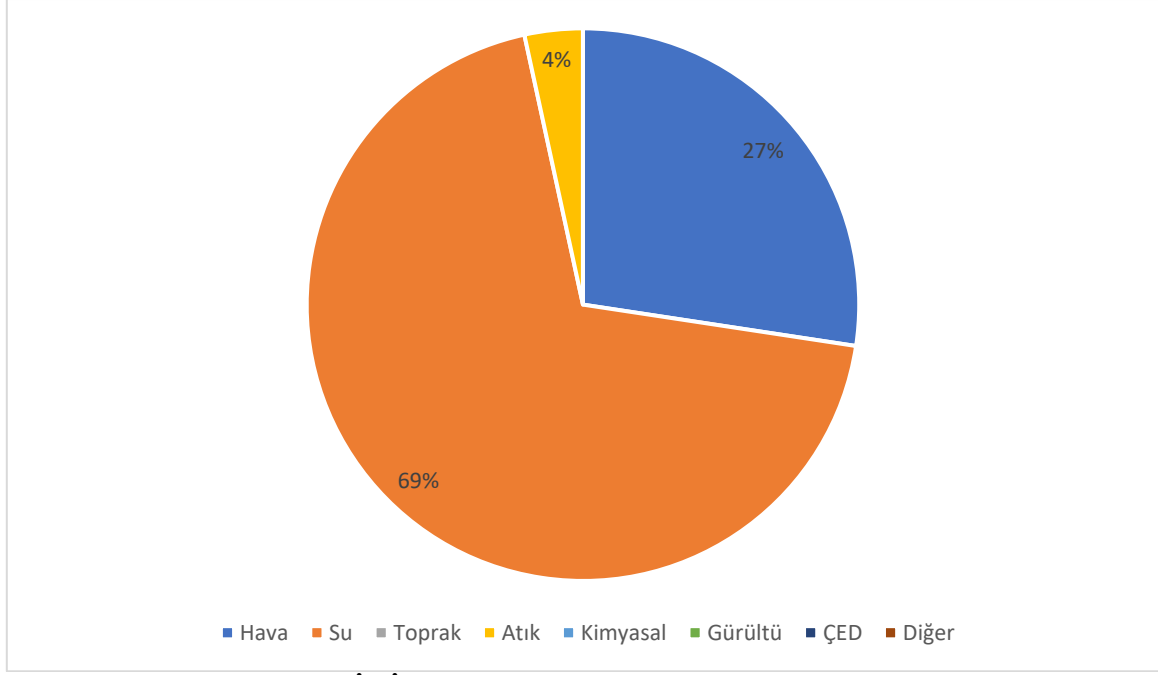
(Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

H.3. İdari Yaptırımlar

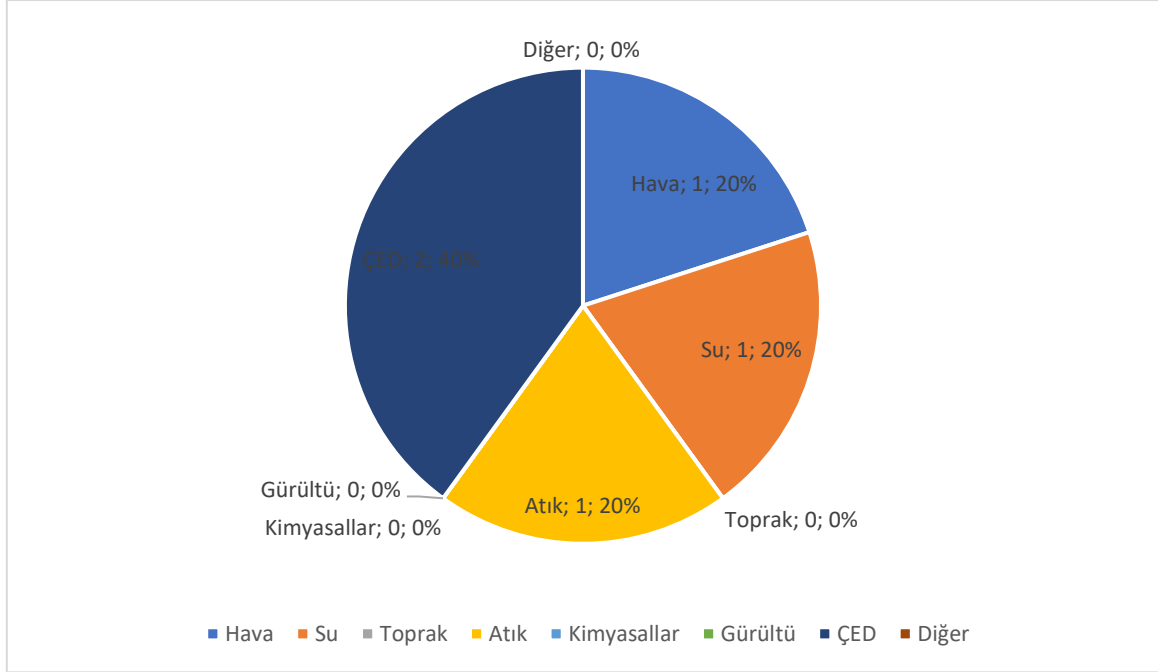
Çizelge 63 –2024 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan ceza miktarları ve sayısı

(e-denetim yazılımı, 2024)

	Hava	Su	Toprak	Atık	Kimyasallar	Gürültü	ÇED	Diğer	TOPLAM
Ceza Miktarı (TL)	116060	293188		14430			74678,12	12764,07	511120,19
Uygulanan Ceza Sayısı	1	1		1			2	3	8

Grafik 43-2024 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan idari para cezaları miktarının konulara göre dağılımı
(e-denetim yazılımı, 2024)

Grafik 44-2024 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan idari para cezaları sayısının konulara göre dağılımı
(e-denetim yazılımı, 2024)

H.4. Çevre Kanunu Uyarınca Durdurma Cezası Uygulamaları

İlde faaliyeti durdurma kararı verilen tesis bulunmaktadır.

H.5. Sonuç ve Değerlendirme

İl Müdürlüğümüzce gerek planlı gerek şikâyeteye istinaden yıl içerisinde birçok denetim yapılmaktadır. İlimizin coğrafik yapısı sebebiyle denetimlerimiz daha çok yaz aylarında gerçekleşmektedir. Ayrıca kış aylarında ısınmadan kaynaklı hava kirliliğinin önlenmesi hususunda sürekli denetimlerimiz olmaktadır.

Kaynaklar

- Erzincan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
- e-Denetim Yazılımı

I. KİRLETİCİ SALIM VE TAŞIMA KAYDI UYGULAMALARI

Avrupa Kirletici Salım ve Taşıma Kaydının kurulmasına ilişkin 18/1/2006 tarihli ve (AT) 166/2006 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü dikkate alınarak Avrupa Birliği mevzuatına uyum çerçevesinde hazırlanmış olan Kirletici Salım ve Taşıma Kaydı (KSTK) Yönetmeliği 4 Aralık 2021 tarihli ve 31679 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

KSTK; belirli endüstriyel faaliyetlerden kaynaklanan kirleticilerin hava, su, toprak gibi alıcı ortamlara bırakılmasına ve arıtma, işleme vb. faaliyetler için atıksu aracılığıyla taşınmasına ve tehlikeli/tehlikesiz atıkların taşınmasına ilişkin bilgileri içeren ve düzenli aralıklarla tesisler tarafından gerçekleştirilecek raporlamaya dayanan envanterin uluslararası tanımıdır.

Yönetmelik, Ek-1 Faaliyetlerin Listesi'nde 9 Sektör altında sınıflandırılmış 65 endüstriyel faaliyet için kademeli olarak yürürlüğe girmekte ve 91 kirleticinin raporlanmasını kapsamaktadır. Yönetmeliğin yayımı tarihinde enerji ve metal sektörü; bir yıl sonra maden ve kimya sektörü; iki yıl sonra atık ve atıksu yönetimi ile kağıt ve ahşap sektörü, üç yıl sonra yoğun hayvancılık ve su ürünleri yetiştiriciliği, gıda ve içecek sektöründe hayvansal ve bitkisel ürünler ve diğer faaliyetler başlığı altında yer alan endüstriyel faaliyetleri gerçekleştiren tesisler KSTK Sistemine dahil olarak yıllık raporlamalarını kademeli olarak gerçekleştirmektedir.

Çizelge 64- Erzincan İlinde Kirletici Salım ve Taşıma Kaydı Sistemine Kayıtlı Tesislerin Sektörel Dağılımı

Tesisin Ana Faaliyetinin Dahil Olduğu Sektör	KSTK Tesis Sayısı
Enerji sektörü	
Metal üretimi ve işlenmesi	
Mineral/Maden sanayisi	
Kimya sanayisi	
Atık ve atıksu yönetimi	
Kağıt ve ahşap üretimi ve işlenmesi	
Yoğun hayvancılık ve su ürünleri yetiştiriciliği	
Gıda ve içecek sektöründe hayvansal ve bitkisel ürünler	
Diğer faaliyetler	
TOPLAM	

Grafik 45-Erzincan İlinde Kirletici Salım ve Taşıma Kaydı Sistemine Kayıtlı Tesislerin Sektörel Dağılımı

İlimizde Kirletici Salım ve Taşıma Kaydı Sistemine Kayıtlı Tesis bulunmamaktadır.

Grafik 46- Erzincan İlinde Kirletici Salım ve Taşıma Kaydı Sistemine Kayıtlı Tesislerin Endüstriyel Faaliyet Dağılımı

İlimizde Kirletici Salım ve Taşıma Kaydı Sistemine Kayıtlı Tesis bulunmamaktadır

Harita 4 Erzincan İlinde Kirletici Salım ve Taşıma Kaydı Sistemine Kayıtlı Tesislerin Harita üzerinde gösterimi

İlimizde Kirletici Salım ve Taşıma Kaydı Sistemine Kayıtlı Tesis bulunmamaktadır

İ. ÇEVRE EĞİTİMLERİ

2024 yılı içerisinde Millî Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan ve İl Millî Eğitim Müdürlüğü ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü Koordinasyonunda ilimizdeki Okullarda Temel Eğitimde 10.000 Okul Projesi Kapsamında personel, öğretmen ve öğrencilerine Sıfır Atık Projesi ve Geri Dönüşümün önemi hakkında eğitim verilmiştir.

2024 yılında Sıfır Atık kapsamında il genelinde 7631 kişiye eğitim verilmiştir

Kaynaklar

-Erzincan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü